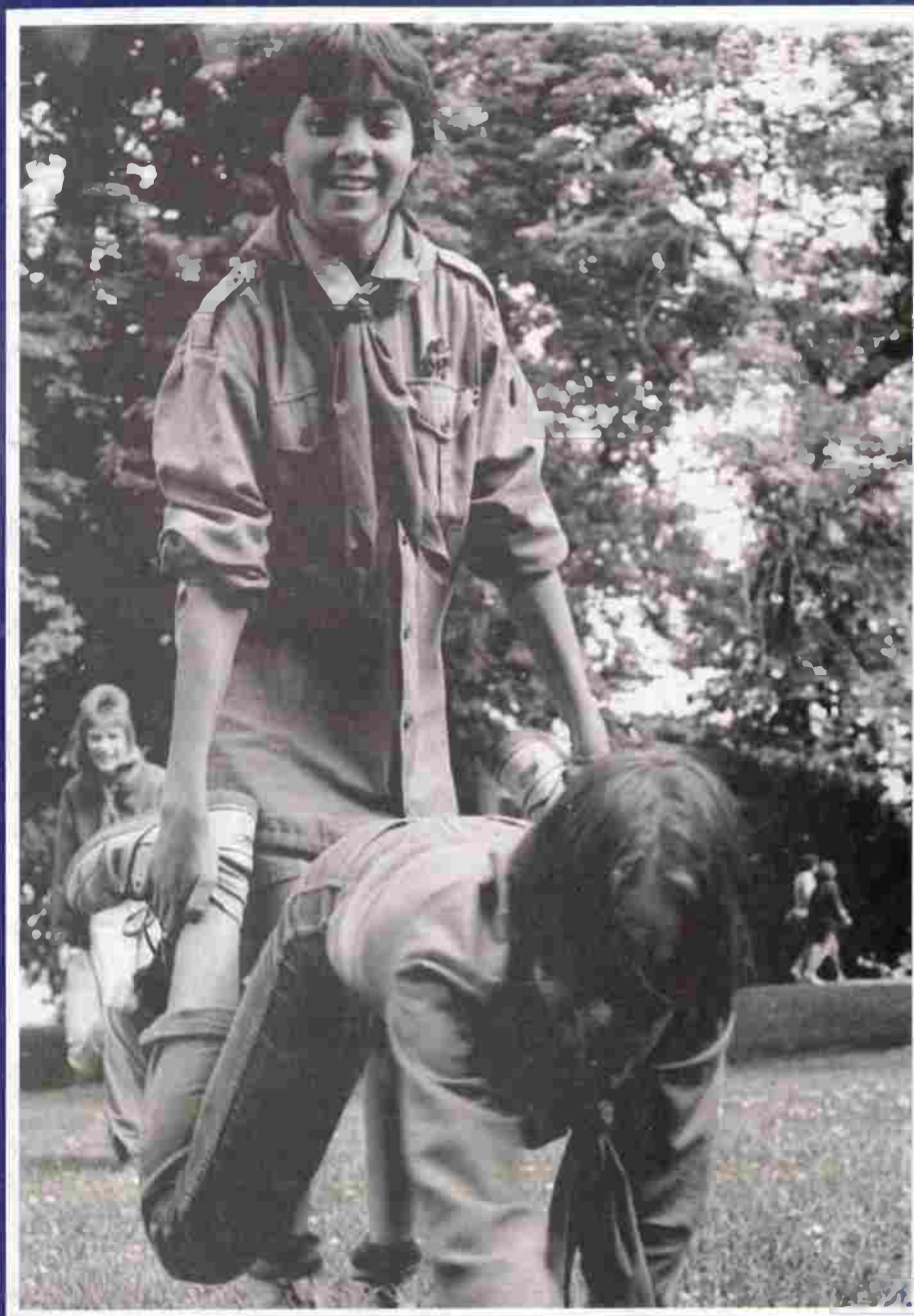
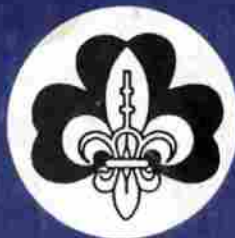

SKAUTING 7

Z OBSAHU:

BRAŽKA
A VODNÍ PĚTKA
str. 5

JAK SKAUTI
POMÁHALI 1
str. 7

VELIKONOCE
A JARNÍ HRY
str. 10, 11, 12, 14

V ZIMĚ SPÍ
JEN MEDVĚDI
str. 13

GILWELL PARK
str. 17

BŘEZEN 1993
ROČNÍK 31

Krátce od Vás pro Vás	2-3
Historie	4-5
Skautské kalendárium BŘEZEN - DUBEN	
Tomáš Garrigue Masaryk	
Bratřka a vodní Pětka	
Spisovatel a generál	6
Zkusíte také rodinný skauting?	6
Jak skauti pomáhali	7
Osudy trpících dětí	8
R&R	9
RS v Měsíčním údolí	
Roverská setkání	
Vůdcům a vůdkyním	10-11
Angličtina pro skauty	
Třkaná	
Velikonoční výprava	
Vířata a světlušky	12
Stopy a hvězdy	
Zažijeme světlíko	
Tři hry s důllem	
V zimě spí jen medvědi	13
Řeč velikonočních symbolů	14
Diskuse - Názory - Kritika	14-15
Fakta o obnovení Junáka	
Přežijeme?	
K první spanilé jízdě	
Skaut je ochráncem přírody	16
Výzvy a prosby	
Regionální odborka Šumavské oblasti	
Gilwell Park	17
Časopisy, zpravodaje, občasníky	18
Nové knihy	18
Ohlédnutí za registrací	19

foto na obálce Anna Cuhrová

NENAJDETE V PŘÍŠTÍM ČÍSLE?

Omlouváme se čtenářům, že jsme již několikrát nedokázali dodržet své sliby a neotiskli původně plánovaný článek. Příčiny byly různé - někdy pár aktuálnějších textů, které bylo nutno vložit do časopisu na poslední chvíli, jindy nedodržení termínu autorem... A protože každé číslo se rodí, aktualizuje a mění většinou až do chvíle, kdy jde do tiskárny, ne vždy je možno sladit všechna přání čtenářů, uštědí Junáka, moje a redakční rady.

Za pochopení děkuje vaše šéfredaktorka Káča

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE NAJDETE

Jak skauti pomáhali 2
Svatý Jiří - patron skautů

SKAUTING

měsíčník pro skautskou výchovu
vydává Junácká edice pro Český a Slovenský Skauting
šéfredaktor a grafická úprava - Michala Rocmanová
redakční rada:

Jozef Boško	Eduard Pachman
Jiří Čejka	Jaroslava Pešková
Zdeněk Hájek	Tomáš Řehák
Milan Husák	Vlasta Šebestová
Nora Janotová	Ondřej Vanke
Vladimír Kopřiva	Jiří Zachariáš
Iva Macková	Jiří Zajíc
Michal Neděla	

Adresa redakce: Skauting,
Senovážné náměstí 24, 116 47 Praha 1, tel. 02 / 21 49 268
Cena výtisku 6,- Kčs
Předplatné na celý rok včetně poštovního 65,- Kčs
Bankovní spojení: ČS Praha 1, č. ú. 5013050-018/0800
Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou
pošt - Střední Čechy v Praze, č.j. P/FiS-1865/1992
ZASLANÉ RUKOPISY, KRESBY A FOTOGRAFIE SE ARCHIVUJÍ A VRACEJÍ SE NA VYŽÁDÁNÍ ODESILATELE.
Uzávěrka 7. čísla byla 18.2.93
Termín pro odevzdání příspěvků do 9. čísla: 5. 4. 93
UZÁVĚRKA 9. ČÍSLA: 19. 4. 1993

BUDE...

Oldskauti! Roveři a rangeri! Činovníci! Sestry a bratři z Prahy i zdaleka, v předvečer svátku patrona skautů a skautek sv. Jiří, v pátek 23. dubna v divadelním sále u Salesiánů (Klicperovo divadlo) v Praze 8-Kobylších pro vás všechny zpívá 25 členný sbor oldskautů a oldskautek z Provence z Francie. Přijďte, přijďte. Vstupné dobrovolné - výtěžek jde na skautský dobročinný fond. V.K.

Duchovní rada brněnské diecéze zve srdečně všechny skauty a skautky, rodiče, přátele a ostatní bratry a sestry na pravidelné mše svaté pro skauty, které jsou slaveny vždy v poslední sobotu měsíce v 16.00 hodin v kostele sv. Tomáše v Brně. P.Šagi

Ve dnech 17. dubna až 2. května 1993 proběhne v Třeboni velká skautská výstava. Představí se zde činnost treboňského střediska Junáka v plné parádě. Vše bude doplněno promítáním filmů, okouřením trochou historie a chystá se několik vzpomínkových večerů. Blíží informace si můžete vyžádat na adrese:

J.Papáček
37901 Třeboň 1030,
tel. 0333/2311.

Tak jako každoročně, pořádá i letos středisko Junáka v Uhřetěvsi ve dnech 23. až 25. dubna skautskou „GEORGIADU“, tj. velké jarní setkání skautů a skautek, vířat a světlušek s možností přespání v přírodním areálu - stany s sebou. Program: závody, hry, táborák. Jindřich Matoušek, Pardubická 623, 104 00 Praha 10-Uhřetěves

Hobit - aneb cesta tam a zase zpátky je na programu víkendů, který připravuje kmen R&R v Přerově

rově (viz Sk 4, str.8). Koná se 4.-6. června 1993 na hradě Helfštýně, pro družstva 5-7 členná. Vybavení: kapuce nebo čepička, velký tmavý šátek, terénní oblečení, pláštěnka, vlastní spacáky, stany, jídlo, družstvo lano alespoň 20 m. Hraje se za každého počasí a na vlastní nebezpečí. Podmínky - dobrý zdrav. stav a přihláška účastníků se jmény, adresami a názvem kmene do 1. května na adresu: Aleš Cepek, Čapky Drahovského 14, 750 00 Přerov. Informace tamtéž.

Děkujeme středisku Uherský Brod za vrácení přebytečných čísel Skautingu. red

SVĚTOVÝ DEN ZDRAVÍ

Blíží se 7. duben, Světový den zdraví. Světová zdravotnická organizace vybrala pro letošní rok téma Prevence násilí a nedbalosti. Nejen zlý úmysl, ale i hostejnost a zoufalství mají ročně na svědomí spousty lidských životů - války, vraždy, sebevraždy, potraty, duševní útrapy, neštěstí - zejména v dopravě, zranění. Tomu všemu bylo možno předejít. Krátce: neúcta k životu a zdraví. Výzva "prožijte svůj život pečlivě" je zvlášť blízká skautskému programu ochrany zdraví a života za všech okolností. Naším příspěvkem ke Světovému dni zdraví je tematicky okruh jarního kongresu Junáka, věnovaný zdravému životnímu stylu. Od dětství vštěpované návyky, výchova k odpovědnosti za sebe, k službě druhým lidem a zejména pozitivní, optimistický životní postoj jsou výrazem duchovních hodnot skautingu a účinnou cestou do světa bez násilí. Jakým činem pomůžeš Ty, sestro - bratře, k lepší šanci pro život? J. Pisko

Z REDAKCE

HLEDAJÍ SE AUTOŘI

- kteří by chtěli (monotónně jsou u nás minimální) psát drobné návody, nápady, metodiku, příp. i kolektiv autorů, který by se ujal pro celý ročník přípravy materiálů obdobného příloze Rádce - kteří fotografují - především děti v krajích při nejružnějších aktivitách. Fotografie musejí být ostré, formát alespoň 9 x 13 cm.

- DÍKY za zaslané SKAUTSKÉ PÍSNÍČKY. V nejbližší době se sejde porota, aby je posoudila - výsledky zveřejníme, nejlepší písničky také.

ZÁZRAKY SE DĚJÍ?

Jak jsme minule napsali, původní výše předplatného sice opravdu vystačí jen do 8. čísla, ale všichni usilovně hledáme řešení - a nějaký zdroj peněz, abyste nebyli ošizeni o to, co vám náleží.

Proto nezapomínejte a držte nám palce.

Redakce

DO ROKU 93

Naším snažením budíh zvýšení morálky a kultury veškerého konání. Tento nedostatek je dnes cítit na všech stranách. Je nutno konečně vidět celý život v jiném světle, zadívat se na naši mládež a děti a uvědomit si, že dovedou to, co my starší jsme již často zapomněli - žasnout nad vším, co dnes ještě žije na tomto světě, který si sami ničíme...

Probuďme v sobě, a také v těch dětských srdcích touhu být stále lepšími. S touto změnou musíme začít však každý sám u sebe a pak je naděje, že se budou měnit postupně k dobrému všichni...

Vždy jednéjme pokud možno s úsměvem a budme skauty denně od rána do večera a po celý život. Říkejme si i ty špatné zprávy z očí do očí, nesudme jen z doslechu nebo pouhého zdání. Snažme se najít konsensus a nastavme se do postavení soudců, neboť si musíme uvědomit, že všichni jsme nedokonalí...

Vůdce, který vede dobře svůj oddíl, musí skýtat pro všechny členy pocit jistoty a musí být tím, ke kterému se obrátí každý v oddíle o pomoc, když ji potřebuje. Svým jednáním probuďme v dětských srdcích pocit, že skauting je něco tak krásného, že ho potřebují ke svému plnému životu. To bude náš největší úspěch...

Jack (Úryvky převzaty z Kapitánské pošty)

BYLO...

Mezinárodní semiář na téma Integrace zdravotně postižených dětí do skautské činnosti uspořádala společně zdravotní rada Junáka a DPSG - němečtí skauti sv. Jiří 6.-12.2.1993 v Praze.

Malíř Zdeněk Milér nám k podobným účelům (akce na pomoc dětem s postižením) zdarma nakreslil symbol krtečka.

Výstava o historii skautského hnutí na Vlašimsku se konala od 9. do 21. února 1993 v muzeu na zámku ve Vlašimi.

6.středisko Junáka v Hradci Králové za pomoci Sdružení přátel Junáka zahájilo výstavbu domku pro skautky a světlušky. Pět nových kluboven bude velkým přínosem pro činnost tohoto střediska. Práce pokračovaly i přes nepříznivé zimní počasí. Foto: Ben

13. února se sešly stovky skautů z Prahy a okolí na Kytynské louce, aby mezi sebou vyměnili pamětní kartičky na tradiční - již 22. PŘECHOD BRD. Horký čaj, který vařili chlapci ze 101. střediska Zehnje-she-kha, v mrazivém počasí přinesla i veselá hra a osvěžující káva. Následovala beseda : jak vysvětlit rodičům dětí se slabším prospěchem, že není řešením skautování zakazovat, či jak pomáhá setkání s rodiči na táboře, při promítání filmů z činnosti apod. Hezké odpoledne jsme ukončili spojeným kruhem rukou a "Písni na rozloučenou". Odpoledne nás našlo, už s mnohými bratry a světluškami v kostele u Pražského Jezulátka

V sobotu 20. února jsme se sešly v pohostinné klubovně střediska Mawadani, sestry mladické, starší i nejstarší.

Oslavu DNE SESTERSTVÍ zahájila sestra Karla Lebedová a zaspívaly jsme si Junáckou.

Po přivítání hostů - sester z Anglie a Ameriky - promluvil sestra náčelní Jaroslava Pešková o zvláštním úkolu skautek, vlastně Guides, mezi které patříme, o úkolu být pilířem celé skautské rodiny i svého okolí. Řadou vzpomínek na minulé Dny sesterství se připojila čestná náčelní Vlasta Macková, a při líčení setkání s lady Baden - Powellovou jsem i já na okamžik zalétla v duchu na slavnostní večer v r. 46, z nějž dodnes uchovávám v paměti krásný úsměv první skautky světa jako zvláštní dar. To už se ale ozvala překládaná zdavice sester ze zahraničí a moudrá slova sestry Janky Pfeifferové, která nám mnohým dala podnět k zamyšlení : ano, i starší skautky mohou pomoci hnutí i společnosti, díky zkušenostem, životní vyrovnanosti, citlivosti, vnímavosti. Ano, opakují si, skautka by si měla vědět vždy rady, a děkují za ta dobrá slova.

Oživení přinesla i veselá hra a osvěžující káva. Následovala beseda : jak vysvětlit rodičům dětí se slabším prospěchem, že není řešením skautování zakazovat, či jak pomáhá setkání s rodiči na táboře, při promítání filmů z činnosti apod. Hezké odpoledne jsme ukončili spojeným kruhem rukou a "Písni na rozloučenou".

Odpoledne nás našlo, už s mnohými bratry a světluškami v kostele u Pražského Jezulátka

Poslední zastavení se odehrálo v Tyršově domě, kde se promítaly tři filmy: Lady B.P. v Praze, Jamboree míru 1947 a Trnkův loutkový příběh Árie prerie.

Zpívalo se, mimopražské návštěvy dostaly k úsměvu ještě teplý čaj a sušenky. A to vše díky sestře Sojce, která v tento den skutečně poletovala. Rušný a hezký den uzavřela společná večeře. Domů nikdo nejel smutný, i mne v tašce hrálo papírové srdíčko s korálky, kterým mne obdarovala neznámá světluška...

Zdenka Wittmayerová

Na oslavách Dne sesterství v Praze bylo vybráno celkem 4 570,- korun na pomoc Somálsku v rámci světového sesterství a bratrství.

Děkujeme České televizi, že do vysílání dne 22. 2. 1993 zařadila krátký pořad o Dni sesterství.

Ze dívčí kmen Junáka Jarka Pešková - náčelní

Nabízíme LASA, SATKY, KRALICÍ KOZESINY

Dudychova 124
534 01 HOLICE
IČO 162 34 961
tel.: 0456/2470

TÁBORNICKÉ POTŘEBY

Lasa 4m/ 5,5m/8m/12m/ Kč 33,-/36,5/65,5/71,5 bavlíněná
Kč 23,-/28,-/54,-/62,5 lněná-konopná
Šátky žluté 72-75cm Kč 17,- žluté 82-85cm Kč 19,-
žluté 102-105cm Kč 22,- hnědé 102-110cm Kč 22,-
Kralicíny podle kvality Kč 39,-/49,-/60,- za kus
Zboží zasíláme na dobírku. Pro prodejce 11-20% rabat, na fakturu

NA KOLIK SI CENÍM ČLENSTVÍ U SKAUTŮ ANEB K VÝŠÍ ČLENSKÝCH PŘÍSPĚVKŮ?

Na mém pracovišti byla skupina kolegů, kteří měli zavedenou měnovou jednotku - ne snad ECU, ale „jedno pivo“. Tím poměřovali hodnotu věcí, i svoje výdělky: na hodinu vydělávali „12 - 15 piv“, bochník chleba je přišel na 2 piva, lístek do divadla na 6 piv. Na tuto „míru hodnot“ jsem si vzpomněl, když se ozvaly hlasy protestu proti vyšší registrační poplatků (členských příspěvků) v naší organizaci pro rok 1993. Dospělí členové (výdělečně činní) 100,- Kč nebo (studenti, důchodci a další nevýděleční) 50,- Kč, děti 30 Kč. To je za celý rok u dospělých - kolik piv? Pět? Deset? Nebo kolik šálků kávy za rok? Nebo krabiček cigaret (fuji)? Za měsíc? Jedna a půl kávy za měsíc? U dětí - kolik nanuků nebo sáčků z bonbónů za rok? Tři? Pět? Jedna zmrzlina za měsíc? A o tohle bychom se chtěli, vážení, hádat? Tohle by mělo být důvodem „než platit takové peníze, to raději vystoupím“? Kому je nesnesitelná představa odříci si dvě kávy za měsíc, či sáček bonbónů za čtvrt roku, ten vskutku má ke skautingu daleko! Úprava výše příspěvků je vynucena stoupáním všech nákladů, ale i příjmů - říká se tomu „inflace“ (podle statistik za r. 1992 25-40%). Nevyhýbá se, bohužel, ani naší organizaci. Odpovědně ji zvažovala všechna tři náčelnictva i ústřední rada. Je to nepopulární krok, zajisté, koho by těšil? Ale je opravdu nezbytný. Tak tedy ještě znovu: to jedno pivo měsíčně...

Pozn.: V souladu s kap.XII,čl.3 Stanov se usnesl V. řádný sněm v bodu 1.c. pověřit ÚR schvalováním výše reg.poplatků mezi sněmy, viz Junák hlásí - sněmové číslo, str. 22, bod 9.

Ústřední rada

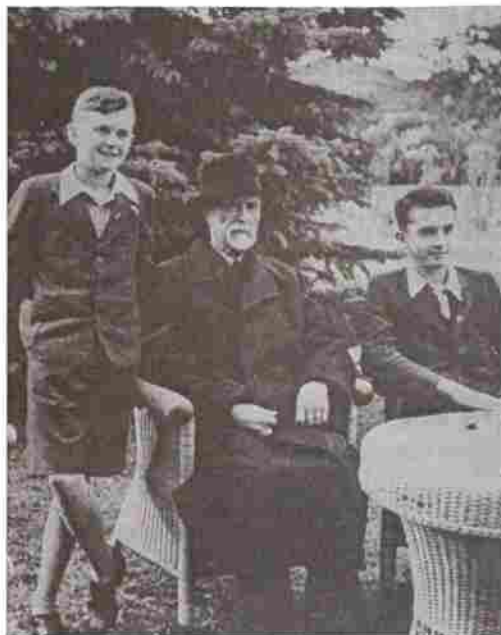

BŘEZEN - DUBEN

- 15.3.1876 – se narodil Jan Novák, pedagog a spisovatel, místonáčelník SJS RCS, jeden z nejbližších spolupracovníků ABS, nositel Řádu stříbrného vlka
- 15.3.1913 – vznikl 5. oddíl skautů v Praze (pozdější slavná vodní Pětka). Zakladatelem byl br. Jaroslav Novák-Bratka
- 16.3.1883 – se narodil PhDr. Josef Šimánek, básník a spisovatel, zpravodaj náčelnictva Svazu, nositel Řádu stříbrného vlka
- 16.3.1936 – po reorganizaci katolického skautingu byly schváleny stanovy Ústředí katolických skautů junákův zemi Moravskoslezské. Náčelníkem se stal prof. Fr. Němec
- 17.3.1895 – se narodil prof. Dr. Bohuslav Řehák, pozdější významný skautský pracovník
- 19.3.1916 – byla založena společnost „Přátel skautingu“ základ pozdějších Místních sdružení
- 21.3.1920 – propagační závod „Napříč Prahou“ za účasti svazových a B.P. skautů
- 22.3.1968 – schůze členů náčelnictva Junáka a střediskové rady „Psohlavců“ za předsednictví br. Plajnera rozhoduje o obnově organizace Junák a svolání slavnostní schůze o týden později
- 26.3.1990 – zemřel br. Josef Horký-Marabu, zemský náčelník, vůdce LŠ, nositel řady vyznamenání, člen SO a dlouholetý vedoucí skupiny pro historii Arch-scout
- 28.3.1947 – zemský národní výbor v Praze dal souhlas k umístění malého státního znaku ČSR na junáckou lilii (nový slibový odznak)
- 29.3.1900 – se narodil Jiří Wolker -básník, skaut
- 29.3.1948 – Junák byl rozhodnutím Ústředního akčního výboru Národní fronty začleněn do Svazu československé mládeže začíná 2. likvidace Junáka
- 29.3.1968 – historické (obnovující) setkání skautů a skautek z celé republiky v sále „Domoviny“ v Praze-Holešovicích. Na závěr jednání obnovil náčelník Junáka br. Plajner jménem všech členů slib věrnosti republice
- 1.4.1922 – Obec B.P. skautů vstupuje do Svazu junáků skautů jako samostatný spolek
- 2.4.1980 – zemřel br. PhDr. J.O. Martinovský, vědecký pracovník, místonáčelník Junáka, instr. LŠ, autor řady příruček pro katolický skauting
- 3.4.1908 – se narodil PhDr. Karel Průcha, člen náčelnictva SJS RCS, redaktor Skautingu, vůdce LŠ, vedoucí výpravy na jamboree 1947 ve Francii. V letech 1951-64 vězněn
- 3.4.1948 – (3.-4.) na celostátní konferenci SČM byl Junák proměněn na dětskou organizaci SČM. Směl nadále vychovávat děti jen ve věku 6-15 let. Činovníci byli nuceni se stát příslušníky SČM
- 5.4.1901 – se narodil v Prostějově br. RNDr. Rudolf Plajner, od r. 1939 náčelník Čsl. Junáka
- 6.4.1974 – zemřel kardinál ThDr. Štěpán Trochta, předseda duchovní rady Junáka, ředitel salesiánského domova v Praze-Kobylisích, člen SO
- 8.4.1968 – vyšlo první číslo zpravodajského bulletinu „Junák hlásí“
- 11.4.1902 – se narodil František Alexander Elstner, učitel, spisovatel, cestovatel, náš první absolvent Gilwellu a zakladatel první čs. LŠ
- 11.4.1932 – zemřel prof. Augustin Šrámek, místonáčelník SJS RCS, nositel Řádu stříbrného vlka
- 12.4.1938 – zřízen „Čestný oddíl Svazu“ (pozdější Svojsíkův oddíl), jehož členy se stali všichni, kteří obdrželi „zlatý lístek za 25 let“. Vůdcem jmenován A.B. Svojsík
- 12.4.1976 – zemřel br. Sláva Bursík, skaut od roku 1913, první praporečník SJS RCS, nositel Řádu stříbrného vlka, člen SO, vůdce Dvojky před Jar. Foglarem
- 14.4.1908 – vyšlo první číslo anglického časopisu „Scout“ v Londýně

Ze skautského kalendária br. Punčocháře vybral a doplnil Winky

Na snímku TGM s vnuky.
Oba mají na klopě švýcarskou skautskou lilii

Tomáš Garrigue MASARYK

Tomáš Garrigue Masaryk se narodil 7.3.1850 a zemřel v Lánech 14.9.1937. Byl synem panského čeledína, chtěl se stát učitelem. Ve Vídni se učil zámečnickem, doma pak kovářem. Teprve potom začal studovat v Brně gymnázium a maturoval ve Vídni, kde navštěvoval univerzitu. Znal již několik jazyků. Později studoval na univerzitě v Lipsku, kde se seznámil se svou budoucí manželkou Charlottou Garriguovou. Třicet dva let byl profesorem Univerzity Karlovy a také poslancem Říšské rady. Roku 1914 emigroval, organizoval legie v Rusku, Francii a Itálii. 14. listopadu 1918 byl v nepřítomnosti zvolen prezidentem a o šest týdnů později se vrátil z USA do vlasti. V roce 1935 pro vysoké stáří abdikoval ve prospěch Dr. Edvarda Beneše. Vztah TGM ke skautingu byl od prvo počátku jasně kladný. Po vzniku Svazu junáků skautů RCS mu byl věnován krásný prapor. Při Slovanském jamboree 1931 se na III. hradním nádvoří shromáždilo na třináct tisíc skautů a skautek, aby vzdalo hold prezidentovi a svému protektorovi. Z balkónu zazněla jeho památná slova: „Plně akceptuji váš program...“ A ještě něco: TGM měl dva vnuky - Leonarda a Herberta Revilliodovy. Oba byli skauti, mladší Leonard byl dobrý vůdce. V květnu 1940 odešli ze Švýcarska do Anglie a i zde skautovali. Leonard se roku 1942 přihlásil jako dobrovolník do britského letectva a po dvouletém výcviku se stal pilotem důstojníkem. V srpnu se v mlze srazil dvé letadla a zahynulo šestnáct lidí. Leonard byl jedním z nich. Herbert pracoval koncem války v nemocnici v anglickém Edinburgu. Zemřel náhle, vysílen nemocí, v únoru 1945. Oba skončili život při službě druhým, při obětování pro dobrou věc! Vzpomeňme na ně - zaslouží si to.

. Vybráno ze střediskového časopisu Athabaska

Starat se všude v obcích a ve všech autonomních institucích o takové věci, jako jsou bydlení a školy, cesty, čistota ulic, zdraví lidí, šetrné hospodářství atd., to je pravá politická činnost, k níž je povolán každý rozumný a činný člověk. Kus dobré samosprávy, to je také politický čin. Proto velmi oceňuji rozumný regionalismus, tím si lidé zvyknou chodit politicky po zemi a ne v oblacích, a naučí se měřit přísneji a spravedlivěji práci svých volených zástupců a tu tzv. vysokou státní politiku.
rozhovor s K. Čapkem, Lidové noviny 1926

BRAŤKA a vodní Pětka

Verzálky v nadpisu mají své opodstatnění. Chtěl bych říci několik slov o vynikajícím skautském vůdci JAROSLAVU NOVÁKOVÍ.

Začnu tím, že je autorem první beletristické knihy popisující skautský život. "Skautská srdce". V podtitulku je uvedeno, že se jedná o dva měsíce života v lesním táboře českých skautů. Věnování zní: "Svým milým přátelům-junákům v pátém pražském oddíle na památku společného života pod stany tuto první skautskou povídku přispívá autor..."

Možná že někoho zarazí, že se mluvím o dvou měsících života v táboře. Ale za první republiky se tábořilo nejméně čtyři týdny, obvykle šest a někdy i více. To mělo svůj význam pro fyzickou zdatnost skauta pro jeho kolektivní a duševní život. To nebylo jen hr, hr, týden, maximálně dva...

Braťka věnoval veškerý svůj život pátému pražskému oddílu, který v roce 1913 vytvořil. Byl jsem členem jeho oddílu od roku 1920 a dodnes si pamatuji na jedinečný program schůzek, výletů nebo pobytů na táboře. Braťka byl hotový kouzelník, jak nás mladé uměl zaujmout, abychom během těch dvou hodin schůzky nevycházeli z napětí, pozornosti, zábavy a dobrodružného prožívání her, testů, cvičení. Lituji, že jsem si tehdy nepsal, co jsme na té které schůzce měli za program. Dnes by to byla neocenitelná pomůcka pro každého vedoucího.

Zvláštností Braťkovy Pětky byl velký počet členů. Jít na výlet s padesáti chlapci to měl rád, daly se pak hrát složitě hry, které se v malém kolektivu těžko uskutečnil. Vyžaduje to však jedno: dokonalé

ale promýšlel, kde je chyba, aby se jí přístě vyvaroval.

Braťka byl jedinečný ve výchově chlapců do 15 let. Se staršími si příliš nerozuměl, a oni nechápali jeho celoživotní soustředění na výchovu chlapců v tom nejcitlivějším věku.

Když viděl, že se mládež mění, má trochu jiné pohledy na život, náročnější požadavky na program schůzek a oddílové činnosti, provedl strategický obrat. Celý pěší oddíl přeměnil na vodní. Jako novinka byla první plavba českého skautského oddílu na plachtěnici Jaderským mořem v délce 1200 km, kde členové oddílu vykonávali všechny lodnické i kormidelnické práce za dozoru skutečného námořního kapitána a majitele lodi. To byl celý Braťka. Chlapcům dal něco, o čem snili - dal jim tvrdou skutečnost a to bylo cenné. Ne jen sliby, povídačky, ale čin. Dokonce celé putování popsal v knize "Pod bílými plachtami".

Byl redaktorem časopisu Skaut-Junák a život oddílu dovedl zachytit bystrým perem v povídkách nebo seriálech na pokračování, které naplnily nejednu stránku skautského časopisu.

V roce 1947 připravil libreto skautského filmu "Na dobré stopě". Po zrušení Junáka po roce 1948 byl Braťka nucen se vystěhovat z Prahy. Bydlel v Užicích u Ústí nad Labem. Pracoval jako účetní v knihkupectví. Ale i zde jaksi ilegálně vytvořil Braťka odbočku Pětky z mládeže místního vodáckého sportovního klubu. Pracoval ale i na nových rukopisech knih pro mládež. Veškerá Braťkova literární pozůstalost je uložena v ústeckém městském archivu a obsahuje 333 položek.

Braťka zemřel 14. března 1965. Asi dva měsíce před tím jsme se po letech setkali. Tehdy mi řekl:

"Pracuj s mládeží pokud můžeš a za jakýchkoliv podmínek, ona nemůže za politickou situaci, ve které žije, ale potřebuje naši skautskou pomoc. A tu jim dávej." To byl jeho odkaz a ten platí i dnes.

Když ústředí Junáka získalo prostory v Nižboru a vytvořilo tu "skautskou rezervaci", jezdili jsme tam velmi často. Správcem této nevšední "rezervace" byl otec spisovatele Franty Nepila. Franta i jeho braťka se jako malí kluci zúčastnili všeho řádění Pětky, když zavítala do Nižboru. Každoročně druhou červnovou sobotu se v Nižboru zapaluje táborový oheň na památku prvního Braťkova tábora na Pod-

karpatské Rusi. Tým den v 21 hodin středoevropského času zapalují všichni bývalí členové Pětky, jak jsou roztroušeni po světě, svůj táborový oheň Pětky. Ve Švýcarsku, Severní Americe, Austrálii, Jižní Americe, na Novém Zélandě. To je společná vzpomínka na velkého vedoucího, skutečného člověka s velkým Č, který pro mladé udělal víc, než leckdo jiný.

Mirko-Grizly

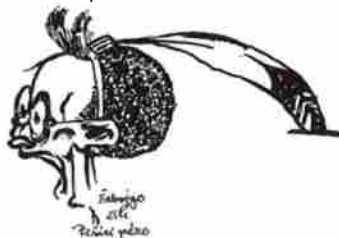
Zásluhou předsedy historické komise Ústředí Junáka br. Jiřího Macka - Cida a br. Jiřího Zachariáše - Pedra z redakce časopisu Čin se konečně podařilo získat z pozůstalosti br. Jaroslava Nováka rukopisy jeho dosud nepublikovaných literárních děl pro mládež. Jedná se o následující tituly:

HOŠÍ NA ŘECE - pracovní název Smích na fece,

PO STOPÁCH ODDYSEOVÝCH - II. díl románu Mořská hvězda,

TÁBOR POD VODOPÁDEM.

Všechny tyto rukopisy budou vydány v průběhu roku 1993 - 1994 knižně nakladatelstvím LEPREZ ve spolupráci s redakcí časopisu Čin a HKVS.

V letošním roce vzpomínáme nedožitých devětaadvaceti let Jaroslava Nováka (31.1.1894 - 14.3.1965).

Naši velmi mladí bratři a sestry při podobném vzpomínání vyslovují obavy, že do současného skautingu jsou zavlékány tradice plné nostalgie po třicátých nebo dvacátých letech... Tento muž může být pro nás všechny, pro nejmladší generaci skautů především, vzorem a příkladem. Jeho nápady a skautské praktiky, vyzkoušené a potvrzené mnohaletou praxí jsou nadčasové. Rovnají se živé vodě, potřebné našemu skautingu jako soli. A ta živá voda je přítom na dosah. V nadšeném a obětavém skautském díle zakladatele Pětky.

První začínal u nás zkoušet pracovat s tím jedinečným vynálezem skautingu - družinovým systémem.

Orientační, dobrodružné hry v ulicích měst - v Pětce zvané "Detektivky" - zavádí do našeho skautingu kolem roku 1917.

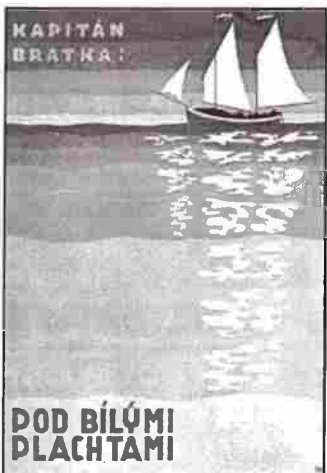
Stejně prvenství je mu možno přiznat i v případě her dlouhodobých. Neotřelost a přitažlivost jeho skautských projektů, s nadšením přijímaných chlapci třicátých i šedesátých let svědčí o mladém duchu Jaroslava Nováka. Uchoval si ho až do konce svého života...

Ducha Braťkova skautingu se nám velmi nedostává.

Byť důsledným dědicem takových mužů, jako byl Jaroslav Novák je pocout každému z nás a velkou šancí pro náš skauting.

JZP

Převzato z časopisu Čin 1/1993, úryvky

ho organizátora a režiséra celého průběhu dění v přírodě, a to Braťka byl a mistr. Čím větší účast, tím napínavější program, který měl celý promyšlený v hlavě a dovedl improvizovat, ale tak, že nikdo nepoznal, že organizuje hru, jak se říká "na place", s využitím situace a okolí.

Přes to všechno byl Braťka také dobrý psycholog. Nikdy mu neušlo, když hra neměla ten průběh, či úspěch jak předpokládal. Nikdy však neobviňoval oddíl,

SPISOVATEL A GENERÁL

Mnohokrát mne napadla otázka, proč Černý vlk E. Th. Seton a sir Robert Baden-Powell nešli společnou cestou, když především v počátečním období se jejich zájmy velice úzce dotýkaly. Baden Powell inspirovan mnoha Setonovými nápady a plány začal stavět svou organizaci právě na těchto principech a Seton se ještě v roce 1910 postavil do čela americké Skautské organizace, aby z ní však v roce 1915 definitivně odešel. K tomu se vyjádřil v tomto smyslu: "Uvědomil jsem si, že sjednocení není možné. Obě hnutí se příliš lišila metodami. Jen lesní moudrost poskytovala rekreační program oběma pohlavím a všem věkovým stupňům." Zakládá svou vlastní organizaci Americkou ligu lesní moudrosti.

Zatímco světový skauting sílí a zakotvil po celém světě, Liga lesní moudrosti se dlouho nemohla vymanit ze svých dětských nemocí. V éře největšího rozmachu měla v Americe kolem osmdesáti tisíc členů a v Čechách kolem tří tisíc. Oproti tomu statistice skautů zaplavily celý svět. Čím to je, ptal jsem se mnohokrát. Odpověď jsem hledal v duchovních otcích obou organizací.

Praktický generál, energický muž a bojovník dal do vínku své organizaci mnoho užitečných věcí. Od samotného začátku ji tak zvaně přimknul ke státu, prosadil ji na veřejnosti a zajistil, že společnost akceptovala skautské snahy - výchovu dobrého občana a nebojácného, praktického, slušného člověka věřícího v Boha, pokrok a bratrství lidí na celém světě, věrného vlasti a křesťanským zásadám. Skauting mohl nerušeně růst v demokratických společnostech celého světa - měl pro to ty nejlepší předpoklady.

Romantický zálesák, spisovatel a malíř vsadil na tajemno, imaginaci, lásku k přírodě, na prádavné pudy ukryté v nás, na sílu nočního bolení pod hvězdami, na bratrství ukované při indiánských obřadech a sněmech.

Dlouho jsem nechápal, proč je právě tolik skautů, kolik jich je a proč je tak málo woodcraftérů. Teprve později mi došlo, proč to je tak a ne jinak.

Proč je na světě tolik dobrých podnikatelů, vojáků, státníků, učitelů a tak málo malířů, básníků, kněží. A v tom je i podstata naší rozdílnosti. Woodcraft - to je převeliká individualita, která číší ze všech Setonových knih - z Rolfa zálesáka, Dvou divochů - Woodcraft - to je snění a věčné hledání skrytých pravd přírody a náboženství. Vede ke kořenům lidstva a útočí na nejzákladnější lidské pudy a přirozenosti. Zasahuje především lidí citlivých /někdy až přespílených/, duše romantické a hledající. Skauting se svou praktičností, proorganizovaností a pečlivou metodikou je pevným majákem v bouřlivém moři - světelným bodem - stálíci, jakých je třeba.

A právě proto povedou vždy všechny ekumenické snahy o spojení obou organizací k nezdaru. Ortodoxní skauti hrdí na svého generála - praktického muže, který jim načrtl jejich cestu a woodcraftéři snící s Černým vlkem o mystické stezce životem

po vzoru Indiánů, to nikdy nepůjde příliš těsně pod jednou střechou. Když jsem před lety viděl starou fotografii z jednoho zasedání v americkém hotelu Waldorf Astoria, mezi všemi lidmi v tmavých oblecích seděl Seton vedle Indiána Ohiesy - Charles Eastmana v indiánském obleku s čelenkou. Tehdy jsem pochopil, proč svůj boj o velkou organizaci celosvětového rozsahu prohrál a proč Baden Powell zvítězil. A přesto se mi stal milejším - to proto, že je woodcraftér. Když spisovatel a malíř a generál vychovávají mládež, nebude to vždy asi totéž. Nesnažme se smazat rozdíly mezi druhy naší výchovy - vždyť děti a mládež potřebují i tu vaši i tu naši. A jestliže víc mládeže tu vaši, my se rádi spokojíme s těmi, kteří chtějí hledat na věčné cestě přírody - lidství tak, jak ho viděl Černý vlk.

Popějme si navzájem mnoho zdaru a spolupracujme, uvidíme, že plody naší spolupráce budou jistě dobré.

místonáčelník LLM
Wanblitanka

PS: V poslední době jsem mluvil s mnoha lidmi z řad skautů, kteří pošilhávají po Lize lesní moudrosti, jako po určité alternativě, kam by mohli z Junáka převést svůj oddíl, když mají ve své mateřské organizaci neshody nebo problémy. Liga se jim zdá liberálnější. Mohlo by nás to těšit, ale každému řeknu hned - jestliže si myslí, že v Lize lesní moudrosti bude dál dělat svůj program, na jaký je zvyklý, akorát bude pod jinou hlavičkou, velice se mylí.

Práce v Lize je náročná, a jestliže skautská organizace má své pravidla a vyžaduje jejich dodržování, ve woodcraftu tomu není jinak. Systémy zkoušek, lesní školy, sněmy, dotazníky - kdo si myslí, že se tomu unáš vyhne, je na omylu.

Rádi u nás přivítáme nové lidi, ale jen ty se skutečným zájmem a zápalom pro Setonův woodcraft, a ne někoho, kdo utíká před prací ve vlastní organizaci. Služba lidem a Lize, poslušnost na stezce lesní moudrosti a mnoho dalších věcí, to vše obsahuje náš zákon, který si v ničem nezadá se skautským.

Wanbli

Ještě nevyrostlo žádné světové hnutí jako pouhá nauka. Každé hnutí musí mít nějaký vznešený příklad, živoucí a povzbuzující osobnosti.

Ernest Thompson Seton

ZKUSÍTE TAKÉ RODINNÝ SKAUTING?

RODINNÝ SKAUTING jako součást práce kmene OS lze chápat dosti široce. Proto přicházíme s několika náměty pro skautské rodiny, které mají děti v kojeneckém až předškolním věku, tedy takové, které ještě nepatří ani k včelům, ani ke světlušcům. Nejvíce jich bude asi s tří až šestiletými potomky. Protože sami jsme ve stejné situaci, myslíme si, že je nejen potřebné děti odmalíčka zvykat na drsnější styl, ale také poskytnout jejich rodičům možnost skautsky žít - tedy ve společenství podobně potřebovaných. V období, kdy jsou děti malé, zůstává zejména žena (bohužel, nebo snad bohudí, nezastupitelná) v izolaci od společenského dění výrazněji než muž, což samozřejmě platí i ve skautingu. Nechceme vytvářet žádnou předskautskou kategorii pro děti, ale spíše program pro manželské páry, který by jim pomohl orientovat se v nové rodinné situaci, v dosud nezažitých problémech uvnitř rodiny i v kontaktu s vnějším světem.

A to jednak na prázdninových setkáních obdobných rodin, jednak v průběhu celého roku. To všechno v rámci skautingu, v rámci kmene dospělých. Podle gildovního vzoru považujeme za správné, aby měly možnost zúčastnit se i ty rodiny, v nichž je skautem jen jeden z manželů, tzv. skautsky „smíšená“ manželství. Pokud tedy někdo bude mít o náš program zájem, ozvěte se prosím na naši adresu (manž. Vajnerovi, Dudychova 124, 534 01 Holice v Čechách). Letní setkání navrhujeme na srpen, v týdnu od pátku 13.8. - 20.8.1993. Zájemci, pište. Kdo už jste společně s dětmi něco podnikali, ozvěte se také - mohli by vzniknout pěkný sborník nápadů - a možná se i podaří dát dohromady pár rodin s malými dětmi. Nepohrdneme ani radami odborníků na manželské téma, či oblast výchovy malých dětí. Tak co, připojte se?

Luděk

Pomáhání druhým máme my skauti ve slibu i v zákonu. A tak ke konci loňského roku vyhlásilo ústředí velkou celostátní humanitární akci pod heslem "Zachraňme životy příštích skautů!". Většina z vás se do ní jistě zapojila. Přinášíme dnes reportáž o tom, jak to celé začalo, pokračovalo i dopadlo.

JAK SKAUTI POMÁHALI

Fakt je, že celé to začal Pať. Vymyslel si to a prosadil. Uvedl do pohybu celé ústředí a ani chvilku nedovolil, aby se to zastavilo. V Paťově hlavě se celá myšlenka lihnula už od minulého léta. Shromažďoval informace, sestavoval archiv, promýšlel plány. Konečně 3. října předložil svůj projekt dívčímu i chlapeckému náčelnictvu. Obě náčelnictva tak trochu zalapala po vzduchu. Jistě, bylo by to dobré, ale máme na to? Přesvědčoval a přesvědčil. Obě náčelnictva jmenovala své zástupce aby sestavili a vedli "skautskou družinu", která celou akci připraví a uskuteční. Za dívčí náčelnictvo Iva Macková, za chlapecké Tomáš Řehák - Špaček.

Poprvé se tato družina (tým, štáb, skupina) sešla v úterý 6. října na ústředí. Mimo Ivy, Špalka a samozřejmě Paťu v ní od počátku až do konce pracoval ještě Jan Příbýl - Čik z pražského osmnáctého střediska. Ze začátku v družině byli ještě Marie Kúsová z NDK, šéfredaktorka Skautingu Michala Ročmanová - Káča a Ladislav Tintěra - Hombře. Později se zase připojili Michal Sobek - Achim.

Když jsme začali, neměli jsme se čeho chytit. Poslední podobná velká humanitární akce byla sbírka na pomoc Podkarpatské Rusi, kterou organizoval A. B. Svojsík ve dvacátých letech.

Nejprve jsme si museli přesně ujasnit, co chceme a jakým způsobem toho můžeme dosáhnout. Dohodli jsme se na několika variantách pomoci, abychom mohli v případě potřeby pružně měnit plán. Jako hlavní byla zvažována varianta, že celá akce proběhne ve skautské režii, počínaje sběrem materiálu (i peněz), jeho shromážděním a odvozem na určené místo na Balkáně, případně že bychom nasbíraný materiál po jeho zkompletování předali jiné humanitární organizaci, která by ho dopravila tam, kde by ho bylo nejvíce třeba. Jako nou-

zovou jsme probrali i možnost předat nasbíraný materiál do některého z uprchlických táborů na našem území. Byli jsme ale přesvědčeni, že zimní oblečení a potraviny budou mnohem potřebnější dole na Balkáně, nehledě na to, že tábory jsou zejména obnošeným šatstvem docela dobře zásobený.

Bylo jasné, že nejobtížnější fází celé akce bude představovat doprava na území bývalé Jugoslávie. Proto jsme od počátku věděli, že množství materiálu, které smíme sesbírat, je omezené. Od

podporu členské základny pro tuto akci. Díky mimořádnému zpoždění v tiskárně se však tato výzva dostala mezi skauty až na mimořádném listopadovém sněmu a v následujícím týdnu, tedy o několik týdnů později, než jsme počítali. To nám také důkladně nabouralo časový plán, který předpokládal transport pomoci již před vánočními svátky. Jelikož však ještě před touto zvláštní přílohou se dostaly některé zvěsti mezi skautskou veřejnost, začala některá střediska organizovat sbírky s předstihem. Kupříkladu v Brně

Červéného kříže jsme věděli, že nejvíce v postižených oblastech chybí potraviny, které nemá smysl sbírat, je lepší je nakoupit. Proto jsme museli shromáždit co nejvíce peněz - tolik, abychom mohli nakoupit co nejvíce potravin a ještě uhradit náklady za dopravu. Souběžně s touto hlavní sbírkou jsme se rozhodli vyhlásit i druhou, určenou pro uprchlické tábory u nás. Tam jsme chtěli hlavně předat hračky, psací potřeby a další podobné věci.

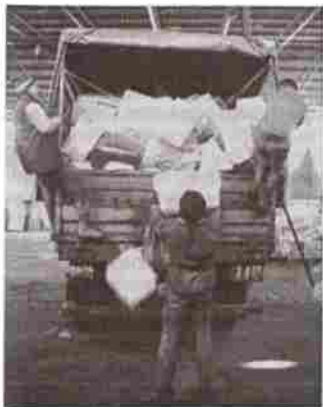
S těmito závěry jsme seznámili předsednictvo ústřední rady, které schválilo nejen naše plány ale i (především díky podpoře br. místostarosty Zajíce) vyčlenění částky 20 000-. Kčs jako počáteční kapitál akce. Ten jsme potřebovali zejména pro zajištění informační a propagační kampaně mezi členy.

Podruhé jsme se sešli již za tři dny, v pátek odpoledne. Hombře mezitím sestavil (a přepsal do počítače) informační adresář, který mimo našich vlastních adres a telefonů obsahoval řadu konkrétních jmen, adres a telefonů na nejrůznější státní i nevládní organizace, které se humanitárními projekty zabývají. Bylo nám totiž od počátku jasné, že v této oblasti jsme jen amatéři a že se musíme snažit získat co nejvíce informací od zkušenějších. Proto také Pať vyhledával a snažil se vyzpovídat co nejvíce lidí, kteří Chorvatsko a Bosnu v poslední době navštívili. Této "zpravodajské činnosti" se Pať věnoval i později - byl to jeho dlouhodobý úkol. Přednesl také návrh na organizaci celé akce počínaje cíli, způsobu sběru, využití získaných prostředků a podrobný plán přepravy. Na základě tohoto návrhu, následné diskuse a ostatních návrhů vzešlých z brainstormingu (viz Skauting č. 1) pak Špaček vypracoval programovou analýzu, která se stala základním pracovním materiálem skupiny. Vycházela z ní i zvláštní příloha Skautingu, která měla zajistit širokou

započal již na samém začátku října, což dohromady se skluzem celé akce způsobilo celou řadu organizačních problémů. Zejména to, že materiál musel zůstat v Brně až do počátku prosince asi nepotěšilo ty oddíly, v jejichž klubovnách se materiál skladoval. V této souvislosti chceme poděkovat městským radám v Ostravě a v Brně, které vytvořením "krajských" skladišť velmi pomohly zajištění celé akce.

Po mírně hektickém počátku, kdy se teprve hledaly způsoby jak celou akci uskutečnit a řídit, se práce dostala do určitých kolejí a zaběhnutého tempa. Scházeli jsme se nadále nejméně jedenkrát týdně na pravidelných schůzkách, kde každý referoval o tom, co stačil nebo nestačil zařídit a co je třeba udělat dál. Pod Špalkovou taktovkou, který v sobě nezapřel systémového analytika, dostal každý z nás na starost tu část z bohatého spektra úkolů, která mu nejvíce vyhovovala, pro kterou měl nejlepší předpoklady. Čik dával dohromady metodické poznámky, Hombře kontaktoval státní úřady, Iva zajišťovala konto v bance, vedla korespondenci s naší ambasadou v Záhřebu a s ústředím WAGGGS a WOSM, která jsme o našich záměrech informovali hned zpočátku. Pať zajistil skladiště v prostorách ČSD v Libni (zdarma!), spolu s Čikem zjišťoval podmínky pro přepravu materiálu z pomocných skladů v Ostravě a Brně do centrálního pražského, obíhal novináře, vojáky, a lidi z humanitárních organizací, kterých služebně navštívili balkánský prostor. Na základě jejich informací pak sestavoval zpravodajské svodky, kterými pravidelně děsil celé osazenstvo Štábu. Špaček navázal styky s Červeným křížem a s úřadem pro uprchlíky ministerstva vnitra. Pokračování příště.

Podle záznamů z Paťova deníku sestavil a fotografie přidal Špaček

V minulém roce vyšla péčí Miličova domu v Praze malá knížka O.Fierzové: Dětské osudy z doby poválečné. Najdeme v ní poučení o síle výchovy, o kráse lidského činu ve prospěch trpících i o metodě práce s dětmi, těžce poškozenými lidskou nenávistí. Je to nezanedbatelná kapitola z dějin české výchovy, která nesmí upadnout do zapomenutí. I skautský vůdce by o ní měl vědět.

OSUDY TRPÍCÍCH DĚTÍ

aneb jak láska vítězila nad nenávistí

(Pozapomenutá kapitola z duchovních dějin české výchovy)

Bylo to v květnu 1945. Skončila válka, všude bylo plno radosti a naděje, ale i plno nenávisti k těm, kteří zlo rozpoutali. Již v prvních dnech se z koncentračních táborů vracely židovské a mnohde se toulaly opuštěné děti české, polské i německé. Tehdy vznikl obdivuhodný a úspěšný pokus vytvořit přátelský kruh mezi těmi, jejichž rodiče se nenáviděli. Bylo to dílo nesmírné lásky k malým, trpícím za zlé činy starší generace.

Hybnou silou a inspirátorem byl ušlechtilý vychovatel, neúnávný sociální pracovník a pacifista Přemysl Pitter (21.6.1895 v Praze - 15.2.1976 v Curychu). Před válkou se svou spolupracovnicí Olgou Fierzovou a s řadou dalších nadšenců založil na Žižkově Miličův dům, který byl útočištěm osiřelých a bezprizorných dětí. Za války pomáhal v židovském sirotčinci a prostřednictvím O.Fierzové udržoval s mnoha dětmi kontakt do Terezína, kam byla převezeny. Ihned v prvních květnových dnech 1945 se rozhodl chránit vracející se sirotky a pečovat o ně. Šťastnou shodou okolností objevil čtyři uvolněné zámečky poblíž Prahy - Olešovice, Lojovice, Štířín a Kamenice. Rychle svolal své známé, uspořádal sbírky peněz i šatstva, a připravoval zámky pro nové obyvatele. Do služby nastupovali obětaví muži i ženy prakticky jen za byt a stravu, ale s vědomím mravního smyslu svého jednání. Již v polovině června pečovali o více než 150 převážně židovských dětí ve věku 2 - 16 let. Mnohé byly nemocné, všechny podvyživené, většinou vyděšené, úzkostné a neschopné navázat kontakty. Vlastní čistá postel, pravidelná strava, základní hygiena a laskavé slovo - to vše bylo pro mnohé z nich objevem. Některé uměly jen německy, jiné česky či polsky. Mnohé se nepamatovaly na rodiče a jen pomalu se přizpůsobovaly novému prostředí. Hlavní pozornost se věnovala obstarání základních životních potřeb, pak následovalo odstraňování strachu pocitu ohrožení a bezmocnosti. Systematicky se děti učily spolupracovat, dorozumívat se a zvykat si na život v míru. Od vychovatelů a pečovatelů to znamenalo nesmírnou vytrvalost, vlídnost a pozornost. Pracovní doba neexistovala a péče o děti trvala 24 hodin denně. Mnozí přicházeli pomáhat ve volném čase, po večerech i nedělich.

Později Pitter rozšířil pomoc trpícím i na děti německé, o které se nikdo nestaral. Jejich rodiče zemřeli, byli nezvěstní, mnozí z potomků byli do Čech odvezeni před postupující frontou a ztratili se. Bylo to velké riziko vychovávat německé děti společně s ostatními - mnohé měly na sobě dětské uniformy a často i kdesi uschovanou dyku. Ukázala se však oprávněnost víry, že nacionální nenávist a agresivita není vrozená, a všichni se časem naučí žít v pospolitosti. Cesty k tomu však nebyly jednoduché, bylo třeba překonávat mnohé bariéry, leckdy se tápalo, ale po několika měsících soustředěného úsilí se objevily zřejmé úspěchy.

Jaký byl styl Pittrova výchovného úsilí? V pozadí tušíme poučení ze Steinerovy školy waldorfské i zkušeného F.Krcha, školského reformátora z předválečné doby. V improvizovaných

školách převažovala výchova uměním a vlastní aktivitou. Využívala se dětská literatura, ale i klasici a bible. Četlo se buď česky nebo německy. Hodně se hrálo divadlo, zpívalo se, malovalo, ale také šilo, pomáhalo v kuchyních i prádelnách. K tomu co nejvíce pohybu na čerstvém vzduchu v parcích, zahradách i v přilehlých lesích. Pro starší děti pořádali Pitter debaty a rozebíral s nimi problémy, které souvisely s provozem domovů, ale také vyplývaly z jejich vzájemných vztahů. Dalším výchovným sloupem byly nejrůznější práce, přiměřené věku, schopnostem i dovednostem jednotlivců. Děti se v domovech rychle střídaly.

Našli se příbuzní, jindy se po složitém hledání objevili rodiče, někdy sirotky přejímaly do péče mezinárodní organizace a přesouvaly je do zemí válek méně postižených. Řada židovských dětí se odstěhovala do Izraele a německé děti se postupně předávaly do péče tamních institucí. V roce 1947 činnost Pittrových domovů pomalu končila. Dospělí, kteří v domovech pracovali, se vrátili do svých zaměstnání. Splnili povinnost, nežádali odměnu a o svých činech skromně mlčeli. Většina z nich již dnes není mezi živými. Přemysl Pitter byl nucen opustit vlast a po řadu let sociálně pracoval v uprchlických táborech, po léta přednášel v zahraničním vysílání a později pomáhal mnoha krajanům ve Švýcarsku. S řadou svých svěřenců byl ve styku, s mnohými se scházel, jiní měli vzpomínky na pobyt v domovech v paměti zamlženy - vždyť jim po válce byly dva tři roky. Na Pittrovy poválečné dětské domovy zbyly jen matné vzpomínky. Jejich zkušenost i duchovní poselství však nemůže být zapomenuto. Ukázalo se, že i těžká dětská poškození, ztráta svobody, odtržení od rodiny, zážitky z dlouhodobých stresů a úzkosti,

stejně tak jako systematický výcvik jiných dětí k agresii a nenávisti je možno překonat laskavým, ale důsledným vedením v dětském společenství. Nápravná zkušenost dobré pohody v přátelském prostředí a uprostřed přírody umožňovala postupně překonávat těžké životní zátěže a tragické prožitky. Základem úspěchu bylo zřejmě využití dětské tvořivosti, spontánní hravosti, vzájemných vztahů různě starých dětí a uspokojení základních tělesných i duševních potřeb. K tomu připočteme obětavou práci dobrovolných vychovatelů, kteří plnili se samozřemostí a bez nápadných gest své základní lidské povinnosti. Sloužili dětem bez ohledu na jejich původ či jazyk. Vedlo je vědomí, že přátelství, uzavřená v dětství, jsou zároveň výchovou k lásce, pro mír a pro vzájemné pochopení v budoucím světě.

„Nechť příští generace vyrostle mezi květy a trávničky a památné stromy v Jeruzalémě jen připomenou, že láska k člověku je protikladem hrůzy a utrpení. Pokud tato láska bude růst, náš svět bude existovat.“ To napsal po čtyřiceti letech Olze Fierzové jeden z těch, kteří prošli očistnou zkušeností nezaujaté a obětavé výchovy. Umíme ji poskytnout i dnes?

Václav Běhářek

(Knižku lze koupit např. v prodejně Kalich, Soukenická ul., Praha I - pozn.red.)

ilustrace Ladislav Rusek - Šaman

RS V MĚSÍČNÍM ÚDOLÍ

Je 29. ledna 1993, rtuť teploměru stále klesá a sněhu naopak citelně přibývá. Spolu s Tomášem jsme se přes všechny nástrahy zimní přírody probojovali k našemu cíli, k chatě v Měsíčním údolí. Se spoustou provazů a "rekvizit" k soutěži jsme nám sem podařilo dotáhnout také pinou káru jídla. Hlady tedy nezemřem. Poté, co jsme rozdělali oheň v kamnech, jsme uchránění i dalšího velkého nebezpečí, totiž umrznutí. Nezapomínáme se až do dopoledne, kdy přicházejí posily. To byl tedy začátek příprav Zimního setkání RS v Měsíčním údolí u Vlašimi. Na tuto akci se ovšem náš kmen připravoval již od podzimu. Proto jsme byli plni netrpělivosti. Nervozita začala vrcholit v okamžiku, kdy údolí zahálila černá tma. Ještě tu nebyl ani kompletní pořadatelský tým a já začínal přemýšlet, co asi udělám s pěti kilogramy masa a vñencem buřtů. Vtom se otevřely dveře a v něm stál Ondra, náš první "účastník". Zanedlouho po něm dorazili také ostatní. Zimní setkání RS mohlo opravdu začít.

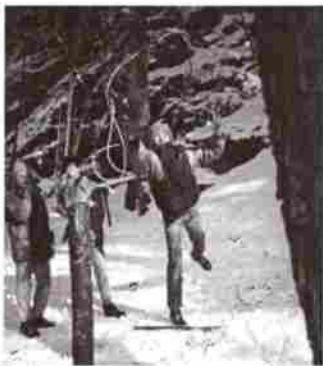
K prvnímu bodu programu samozřejmě patřilo seznámení, kde jsme se napříklá dozvěděli, kolik má kdo koček atp. Následovalo slíbené diskutování, které se dotklo snad všech ožehavých problémů skautingu. Povídání jsme prokládali písničkami a hrami. Dobrá nálada a atmosféra tohoto večera předznamenal další průběh setkání. Přestože bychom ani vydrželi ještě velmi dlouho, program jsme ukončili s půlnocí. Čekal nás totiž náročný den a také náročný počasí, což jsme však v tuto chvíli ještě zdaleka netušili.

Sobota ráno - čas začátku soutěže tříčlenných hlidek. Než však mohl být závod zahájen, musel každý jednotlivec absolvovat několik důležitých procedur, mezi něž patřilo mimo jiné vyproštění vlastního těla ze zmrzlého spacáku. Po ranním nástupu (ano, dělali jsme i takovéto nepopulární věci) mohla v 9.45 první hlička vyběhnout na trať. Asi k nejnáročnějšímu úkolům patřilo vaření a dřevořubectví. Zmíněné disciplíny tvořily dohromady jedno stanoviště. Úkolem

hličky bylo uvařit oběd s použitím dřeva, které obdržela v podobě metrového špaluku. Toto stanoviště bylo značně nebezpečné také pro rozhodčího, který musel čelit náporu odtělávajících třísek a navíc ochutnávat jednotlivé výtvořky závodců. Řadu poznámek způsobila znalost přírody. Někteří účastníci byli překvapeni zapeklými otázkami třeba z anatomie mravenců. O celý závod projeví zájem také novináři a fotoreportéři. Hned několik okamžiků po začátku se však jednomu z nich podařilo otestovat teplotu vody v Blanici. Záchranou byl vytopený srub a tak tato příhoda neskončila umrznutím nešťastníka (kterého by mimochodem byla docela škoda).

Po celodenním závodění a rozdání cen jsme se všichni společně vypravili do Vlašimi, kde byla připravena beseda s duchovním správcem Střediska křesťanské pomoci mládeže v nouzi Exodus. Tento krásný večer se tak stal protiváhou předchozího programu, zaměřeného spíše na rozvoj těla. Po pozdním návratu do srubu jsme museli značně upravit náš plánovaný program. Přesto se našlo několik diskutovatelů, kteří vydrželi až do časného rána.

Nedělní program byl ve znamení soutěže jednotlivců. Vesměs šlo o klasické "potlachovce" soutěže. Alespoň několik pos-

třehů. Při lasování nás překvapila malá technická úroveň účastníků, která však byla místy vyvážena téměř dokonalým "uměleckým dojmem". Fyzickou zdatnost nejvíce prověřilo tahání klády, kde hlavně některé závodnice nechaly poslední zbytky sil. Při střelbě z pistole došlo k zajímavé příhodě. Jeden ze střelců nejenže ani jednou netrefil cíl, ale ještě si dovolil přestřelit tužku rozhodčího. Toho se nám nakonec podařilo uklidnit a rozmluvit mu diskvalifikaci pistolníka, ale tužku mu již nikdo nevrátil.

Po skončení soutěží nás čekalo opět posílení - Baluova kuchyně byla opravdu znamenitá. Po obědě jsme rozdali poslední ceny a naše setkání by tím snad mohlo skončit. Ale neskončilo. Program pokračoval "vlastivědnou" vycházkou po okolí Vlašimi, prohlídkou zámekového parku a posezením nad šálkem čaje u sestry Daši. Poslední společný večer byl zaměřený na skautské časopisy a hlavně na hry.

Takto, ale možná úplně jinak tedy vypadalo Zimní setkání RS v Měsíčním údolí. Setkání, které někteří ještě před jeho konáním nazvali "Svojskáč na druhou", určitě každému něco přineslo. Kolik toho bylo a jaké to bylo, musí každý posoudit sám. Na závěr se chci omluvit za případné nedostatky a pořadatelské trapasy, příště to snad bude o něco lepší.

*Za RK DINĚ Karel Machotka - Sáhib
Foto Petr Lenc - Sam*

Chtěl bych poděkovat všem, kteří závod a celé setkání připravili. Bylo velice zdařilé. Mimochodem, Sáhibe, viš, že jsem to ani neodstonal? A nakonec vzkaz pro kmemy R R, které se tohoto setkání nezúčastnily - neváhejte a příští rok přijďte!

Ondra

ROVERSKÁ SETKÁNÍ

Předkládáme tuto výzvu všem roverským kmenům, družinám, ale i jednotlivcům a partám v roverském věku, které roving oslovuje. Pokuste se navázat nová náhodná přátelství se sobě blízkými, podělte se o svoje zkušenosti a ukažte cestu těm, kteří ji hledají. Vytipovali jsme několik míst v České republice a záleží jen na vás, zda se na některé z nich vypravíte. Vaše přítomnost na určeném místě v určitý čas bude signalizovat snahu navázat kontakt.

Kdy? Každou první sobotu v měsíci od 12.00 do 13.00. Aby se pravděpodobnost setkání ještě zvýšila, vyhlášíme dva hlavní termíny, a to květen a říjen. Jakým způsobem si svoje setkání organizujete, zda zvolíte stejnou trasu, společně tábo-

ření nebo program, to záleží pochopitelně na vás. Při výběru jsme se snažili zvolit atraktivní místa i pro případ, že se s nikým nesesetkáte. Na Slovensku není zatím vybráno žádné místo, slovenské bratry a sestry zveme na všechna místa české republiky.

V následujícím popisu míst je zachováno následující pořadí: Název místa setkání, jeho upřesnění a specifikace. Turistická mapa 1:100 000, na které místo najdete. Nejblíže železniční stanice (číslo trati, na níž se nachází), přibližná kilometrová vzdálenost z této stanice na místo s popisem trasy pomocí turistického značení. Stručná charakteristika místa, případně možnost táboření.

Ivančena - mohyla na hřebeni pod vrcholem Lysé hory. Beskydy nebo Ostravsko. Frýdlant nad Ostravicí (300) 7 km po modré značce směrem na Lysou horu. Pomník skautů, zavražděných na sklonku II. světové války, stavěný navzdory době generacemi skautů a trampů.

Tisícový kámen - skalní převis v pís-kovcových skalách. České středohoří. Blíževedly (086) 6 km po červené směrem na Ronov, před Ronovem odbočit na zelenou. Romantická a atraktivní krajina pís-kovcových skal, nedostatek pitné vody.

Lipnice - Wolkerův pomníček. Žďárské vrchy - Světlá n.Sázavou (230) - asi 4 km po modré značce směr Lipnice.

Rábí - vstupní brána zříceniny hradu. Šumava. Klatovsko - Zichovice (185) 2 km po žluté na hrad. Zřícenina jednoho z největších hradů v Čechách, vodácké tábořiště, řeka Otava.

A na závěr prosba: Pošlete na níže uvedenou adresu pozdrav z místa, kam jste se vydali, a připište, zda jste se s někým setkali. Můžete navrhnout i jiná, zajímavější místa. Podle ohlasu může být seznam míst na příští rok bohatší. Seznamte s tímto projektem rovery ve svém okolí. Za účastníky roverského kursu '91

*Ivo Brzobohatý-Ještěř,
Frčova 4, 616 00 Brno.*

Nerozčiluj a nezlob se hned, když vše nejde tak, jak sis představoval. Nemáš před sebou vyspělé muže, ale hochy, jež máš teprve mnohemu odnaučit a jinému zvykat. "Jednou ranou dub nepadne", vůdce musí mít velkou trpělivost. Jsi sochařem, jenž otesává velký balvan po malých kouscích - ta práce nejde tak rychle.

Hlavně rozeznávej, co se stalo z ne zkušenosti a nevědomosti, co ze zlé vůle nebo jen temperamentu.

Bohuslav Řehák, Skautský vůdce

JE ČAS SE VĚNOVAT JARNÍM RADOVÁNKÁM...

- Jistě se vám povedly oslavy Dne sesterství. A co svátek svatého Jiří, patrona skautů? (24.4.)
- Blíží se velikonoce, a proto vám nabízíme pestrou škálu jarních her, inspirovaných lidovými obyčejí (str. 10, 11, 12).
- Nezapomeňte, že 1.4. je Den ptactva. (Jak se povedly budky? - viz. Skauting č.5).
- Zkuste vyhlásit duben Měsícem MODRÉHO ŽIVOTA - kdo bude úspěšnější?
- Udělejte si do zápisníků tabulku „Letos poprvé...“, kam si zaznamenáte datum, kdy jste viděli prvního motýla, vyjeli poprvé s nahými kolenný, poprvé se koupali... Fantazii se meze nekladou. ...

ALE TAKÉ JE TŘEBA MYSLET NA TÁBORY.

MÁTE UŽ ZAJIŠTĚNÉ TÁBOŘIŠTĚ?

Jestli ne, rychle to napravte:

- rozmyslete se také, jaké vybavení na tábor bude třeba nově pořídit (celty - stany, nářadí apod.) a nezapomeňte je včas objednat
- věnujte se včas opravám táborového materiálu
- pomalu je třeba vymýšlet příběh táborové hry či ladění tábora, a pokud se týká nějaké historické epochy nebo života v exotických krajích, je nejvyšší čas shánět vhodnou literaturu, studovat v archívech muzeí atd.

Milá vůdkyně - milý vůdče,

NEZAPOMÍNEJ TAKÉ NA SEBE! Udělej si čas a zúčastni se některého semináře nebo se přihlaš na některou lesní školu. Zažiješ nezapomenutelné, po-

foto Anna Cuhrová

rovnáš své poznatky se zkušenostmi jiných a dozvíš se věci, které jinak budeš klopotně shánět v knihách...

Sleduj nabízené možnosti, obvykle je najdeš na str.2, 9, nebo v Junák hláši.

NOVÉ KNIHY pro vedoucí oddílů, jaké tu ještě nebyly najdete na str.18

ANGLIČTINA PRO SKAUTY (2)

Fleur de lis [flór d'li] - lilie - symbol skautingu

Rainbow Guide [rainbøu] světluška předškolního věku,

„duhová skautka“, „rainbow“ původně znamená „duha“

Rainbow guider vůdkyně světlušek předškolního věku

Daisy Girl Scout am. [deizi] dívky 5-6 let, nebo jen Daisy

původní význam „sedmikráska“

Beaver Scout [bi:vø] bobřík, (angl. chlápci 6-7 let), „beaver“

původně znamená „bobr“

Beaver Scout Colony [kolony] oddíl Bobříků

Tiger Cubs am. [taigə] hoši 6-7 let, skautující společně s rodiči

Cub Scout [kab] více, cub znamená mladě

Brownie [brauni] světluška

brownie původně znamená „domácí skřítek“, „malá nadpřirozená bytost (skřítek nebo víla), která v noci koná dobro

Brownie Guider vůdkyně světlušek

“Brown Owl” [braun aul] láskyplný název vůdkyně světlušek,

znamená „Hnědá sova“

Six, mn.č. Sixes [siks, siksiz] šestka

Sixer [siksə] šestník

Cub Scout Pack [pak], Brownie Pack smečka, roj

Cub Scout Leader vůdce včítat

Webelos am. zkratka z „We will be loyal Scouts“ [wi: wil bi: loial skauts] budeme věrnými, oddanými skauty. Desetiletí

chlápci, kteří se připravují na přechod do skautského oddílu.

Boy Scouting chlapecký skauting

Girl Guiding / Girl Scouting am. dívčí skauting

Junior Girl Scouting am. [džuniə] 9-11 let,

Cadette Girl Scout am. [kædət] 12-14 let,

Senior Girl Scout am. [si:niə] 14-17 let

Venture Scout [venčə] „Odvážní skauti“, R&R v brit.sk.asociaci

(16-22 let) „venture“ původně znamená „zkusit, odvážit se“

Rover [rauə] tento výraz se v Británii užíval jen do r. 1967.

Explorer am. objevitel (R&R v amer.asociaci)

Ranger guide, Ranger [reindžə] ranger, skautka od 15 let

„ranger“ původně znamená „správce lesa, královský lesník“

Venture Unit, Explorer Post am. kmen R&R

Ranger Unit oddíl

Explorer Advisor - vůdce roverů

Young Leader [jan li:də] dívka 15-18 let pracuje s rojem světlušek či smečkou vůči, nebo s oddílem skautů, skautek. Navštěvuje kurs pro vedoucí, po dvou letech práce s dětmi získává

vysvědčení (GGA) Young Leader Certificate.

GGA (dži: dži: ej) zkratka názvu asociace skautek

Girl Guide Association [əseusieišn]

certificate [sə: tifikət] vysvědčení

Scoutmaster [skautm:stə] vůdce oddílu

Assistant Scoutmaster [əsistənt] zástupce vůdce

Assistant Leader, Assistant Guider zástupce vůdce, zást.

vůdkyně

Unit [ju:nit] jednotka, skupina, oddíl

Scout Unit, Guide Unit skautský oddíl

joint Scout and Guide unit [džoint] koedukovaný oddíl

Leader, Guider vůdce, vůdkyně, dospělí dobrovolní neplacení

činnovníci. Než mohou přebírat plnou odpovědnost za oddíl, musí

získat vysvědčení Adult Leader's Certificate, a to prací v oddíle

a absolvováním kursu

adult [ədalt] dospělý

Scouter [skaute] činnovník, vůdce

join the Scouts / Guides [džoin] vstoupit do skautu

become a Scout, a Guide [bi 'kam] stát se skautem, skautkou

to be a member [bi:ə membə] být členem I' m a member of...

5 th Scout Troop, 5 th Company pátý oddíl

Troop No.5, Company No. 5 pátý oddíl

No. je zkratka pro „number [nambə] číslo

Patrol [pætrəul] družina

Patrol Leader rádcé, rádkyně

Second [sekənd] podrádcé, podrádkyně

Patrol Leader Assistant podrádcé, podrádkyně

meeting [mi:tin] schůzka, schůze

Patrol meeting družinová schůzka

Patrol Leaders meeting schůzka rádců

Troop Council - oddílová rada

Troop meeting, Company meeting oddílová schůze

připravila Marie Šalková, recenzovala Hana Bouzková

Tíkaná

V jižních Čechách hrávali chlápci a děvčata o velikonočních docela zvláštní hru. Říkali jí TÍKANÁ. Na mírném svahu s nízkou trávou postavili dvojce hrábě tak, aby jejich násady vytvořily mělký žlábek. Pak jeden po druhém položili vajíčko nahoru do žlábků. Začalo se mezi nakloněnými násadami koulet, nakonec sklouzlo do trávy a pokračovalo ještě asi 2-3 m v jízdě. Skořápky nejsou kulaté, a proto každé vajíčko na trávu opsalo zvláštní krivku. Když se všichni vysílřidali, leželo na trávníku 5-8 vajec (tolik dětí obvykle hrálo). Teprve teď začala opravdová „tíkaná“. Všichni

zas po řadě spouštěli žlábkem druhé vajíčko a snažili se jím „tíknout“ některé ležící vejce (tíknout do něho). Vejce, které bylo tíknuto desítkrát, si vzal ten, kdo je tíkl podesátě.

Zahrajte si o velikonočních tíkanou i u vás. Užijete při ní pěkné odpoledne. Pravidla jsou velmi jednoduchá. Každý musí mít dvě vajíčka. První zůstanou ležet na zemi, druhými tíkáte. Střídejte se podle přesné určeného pořadí. Kdo tíkne některé z ležících vajec, může hned spouštět znovu. V trávě nesmí být kamínky, aby se vejce nerozbila.

Nemáte-li hrábě, zkuste použít skautské hole nebo jiné rovné tyčky.

(Z knihy Miloše Zapletala - Tisíc malých dobrodružství)

Připravujeme letní tábory

(aneb Komentář k hygienickým předpisům)

Letos budeme tábořit už podle nové vyhlášky MZ ČR č. 445/92 Sb., která změnila řadu ustanovení vyhl. č. 185/90 Sb. K návrhu nového znění jsme se 3x vyjadřovali, avšak jen část našich připomínek vzali právníci ministerstva v úvahu. Je svým způsobem příznačné, že hned v úvodu v definici „zotavovací akce pro děti a dorost“ se vynechalo „výchovné působení“, které je hlavním smyslem skautské práce. Ustanovení vyhlášky se vztahuje na akce s účastí 20 a více dětí po dobu delší než 4 dny. Účastníci jsou buď děti (do 18 let) nebo dospělí (nad 18 let).

Charakteristika tábora není ve vyhlášce jednoznačná: rozlišuje a) tzv. tábory stálé, t.j. umístění „v trvalých nebo dočasných stavbách“, kde počet účastníků není omezen; b) tábory stanové, jejichž „součástí zpravidla nejsou trvalé nebo dočasné stavby“ (např. skautská základna má srub a kolem se postaví stanový tábor). Tyto tábory jsou buď stálé nebo putovní – slůvko „stálý“ tedy označuje dva odlišné typy táborů.

Stálého stanového tábora (b) se může zúčastnit nejvýše 50 osob (dětí i dospělých) – při překročení tohoto počtu se tábor posuzuje jako „stálý v trvalých a dočasných stavbách“ (a). Ačkoliv v původním návrhu textu vyhlášky bylo uvedeno, že omezení počtu účastníků stanových táborů se ukázalo nevhodné, v paragrafovaném znění toto omezení zůstalo. Zatím máme příslib, že to hygienická služba ještě upřesní a nebude se to posuzovat tak přísně. Stanového tábora stálého se mohou zúčastnit děti, které v daném kalendářním roce dosáhnou 7 let. Děti od 5 let se mohou zúčastnit v doprovodu rodiče.

Putovního tábora se může zúčastnit nejvýše 30 dětí a nejméně 3 dospělí (z toho jeden zdravotník). Přijmout lze děti, které v daném kalendářním roce dosáhnou 11 let (dětí 7-11 leté za předpokladu celoroční přípravy, bez zátěže, s denní trasou do 15 km). Děti do 14 let mají putovní tábory do 14 dnů, do teploty vzduchu do -12 °C a pouze za denního světla. Od 14 let mohou trvat putovní tábory do 3 týdnů a do teploty -15 °C.

Provozovatel tábora Junáka je právnická osoba – středisko, které pověřuje vůdce tábora, zodpovídá za hygienický nezavadněný zařízení, opatření proti přenosným nemocem a poškození zdraví dětí včetně zabezpečení předepsané lékárníky pro první pomoc.

Místo, termín a počet účastníků tábora oznámí provozovatel resp. vůdce okresnímu hygienikovi v místě tábora (u putovních táborů v místě, kde akce začíná) **nejpozději 2 měsíce před zahájením**. K oznámení přiloží a) výsledek rozboru vody starý nejvýše 3 měsíce (pokud nejde o známý zdroj – veřejný vodovod)

– stejnopis musí mít vůdce během tábora u sebe pro případ kontroly, b) doklad o zajištění zdravotní péče praktickým lékařem. Neodpoví-li okresní hygienik nejpozději do 1 měsíce před zahájením tábora, znamená to, že vzal jeho konání na vědomí a tábor se může uskutečnit. Má-li výhradu, musí být doručena provozovateli nejpozději měsíc před začátkem tábora. V tom případě doporučujeme neprodleně zahájit s hygienikem jednání, nejlépe osobní, domluvit odstranění závad a vyžádat si závazný posudek.

Tyto výhrady se mohou nejčastěji týkat:

Lokalita – hygienik nedoporučuje táboření pro zamoření klíšťaty či hmyzem např. v bažinatém terénu nebo pro výskyt endemické choroby.

Vody – pitná voda svou kvalitou nebo kvantitou nesplňuje požadavky normy – hygienik může povolit výjimku resp. podmínky, za kterých lze takovou vodu používat. Musí také povolit dovážení vody na tábor cisternou (nutná výměna do 48 hodin!). Naproti tomu vyskytne-li se potřeba dovozu vody na tábořiště nepředvídané během tábora (např. vyschl pramen), lze tento havarijní stav řešit dovozem vody bez povolení, ovšem při zachování všech hygienických opatření. Pořádá-li se tábor v zařízení jiné organizace, odpovídá za kvalitu vody tato organizace.

Výdatný zdroj musí mít i voda užitková. S hygienikem musí být projednáno koupání v přírodě mimo rekreační rybníky a bazény (důvod: ochrana táborníků před zdraví škodlivými látkami ve vodě).

Vybavení tábora – provozovatel je povinen požádat hygienika o výjimku, nelze-li splnit některé technické požadavky na táborové stavby (§ 13 vyhl.) nebo o povolení zimního stanového tábora (§ 10 vyhl.).

Vůdce navštíví v místě tábora **praktického (dětského, obvodního) lékaře** a požádá ho o léčebnou péči o účastníky tábora – s dostatečným předstihem, aby jeho písemný souhlas mohl přiložit k oznámení hygienikovi. Při svobodné volbě lékaře není ovšem každý lékař povinen tuto službu převzít, ale při vzájemném slušném chování nepředpokládáme v této věci větší obtíže. Pro vyžádané návštěvy lékaře v táboře je vhodné nakreslit plánek přístupové cesty. Lékař pak vykonává během tábora pouze takové výkony pro zdravotně pojištěné účastníky tábora, které mu podle sazebníku hradí zdravotní pojišťovna (nepojištění, např. cizinci, si je musí platit). Patří sem i úhrada léků při onemocnění a dopravy, nepatří sem však různá potvrzení a také konzultace o hygienické situaci tábora, které pojišťovna neplatí. Při podezření na infekční onemocnění provede lékař odběr na laboratorní vyšetření a informuje hygienickou služ-

bu. Protože odpadl dřívější hygienický dohled ze strany „pověřeného lékaře“, je ve vyhlášce posíleno postavení hygienické služby, která se z oznámení o táboře dozví, aby jej mohla kontrolovat a ukládat jeho vůdci závazné pokyny. Shledá-li závady, sepiše o tom zápis. Má-li vůdce k některým zjištěným závadám výhrady, je bezpodmínečně nutno, aby je ve vlastním zájmu v zápisu písemně uvedl, dříve než jej podepíše (pro event. odvolání). Právo kontroly tábora mají ovšem nadřízení činovníci Junáka, zejména zdravotník ORJ v místě tábora i sídla oddílu a členové zdravotní rady.

Na putovních táborech je nutno vyhledat pomoc některého lékaře v místě, kde se taková potřeba vyskytne.

Provozovatel zajistí před táborem **instruktáž** v hygienickém minimu a zásadách první pomoci všech dospělých účastníků tábora, kteří ji dosud neabsolvovali. Předpokládáme, že se to bude týkat pouze rodičů nebo hostů, protože všichni skauti mají znalosti ze stupňů zdatnosti potvrzené ve stezkách. Tuto instruktáž provede např. zdravotník střediska nebo i vůdce – absolvent zdravotnického kursu a sepiše o tom zápis.

Zdravotník tábora (jeden nejvýše na 100 dětí) může být lékař, střední zdravotnický pracovník, student lékařské fakulty po 3. ročníku nebo absolvent kursu pro zdravotníky se zaměřením na zdravotnickou činnost při zotavovací akci. Není tedy už podmínkou absolvovat 40-ti hodinový kurs v Červeném kříži. Pro kvalifikaci zdravotníka skautského tábora a pro čekatelskou zkoušku i nadále platí kursy pro zotavovací akce nebo pro dobrovolné sestry ČK, preferujeme však vlastní skautské zdravotnické kursy (jeho absolvent musí předložit kontrolnímu orgánu osvědčení zdravotní rady, podepsané ORJ a lékařem-instruktorem). Zdravotníkem tábora může být i čekatel, jemuž dosud není 18 let, když vůdce má též kvalifikaci zdravotníka (podmínka vůdcovské zkoušky). Je výhodné, má-li na táboře více činovníků tuto kvalifikaci, např. při výpravě ve skupinách – zdravotník musí doprovázet děti i při dopravě. Vyhláška pak uvádí povinnost zdravotníka: náplň práce je dána jeho kvalifikací a je podrobněji popsána v příručce „Skautská zdravotní rada“. Upozorňujeme na povinnost zdravotníka při prevenci úrazů při tělovýchovných aktivitách, které vyhlášky výslovně neuvádí: viz **Zásady úrazové zábrany**, sbírka skautských předpisů a řádů svazek 16. Podle jeho čl. 4, odst. 1c je nutno všechny těžké a smrtelné úrazy hlásit prostřednictvím příslušné ORJ zdravotní radě na ústředí Junáka. (Naproti tomu není třeba posílat zdravotník radě kopie „Oznámení úrazu“ – pojistných příhod pro Českou pojišťovnu.)

Zdravotník shromáždí od účastníků tábo-
ra tyto doklady:

1) Dospělí (nad 18 let):

a) **Zdravotní průkaz:** vystavuje praktický lékař pro osoby činné při stravování na dobu trvání akce, t.j. musí se každý rok obnovovat (pokud nejde o profesionální pracovníky v potravinářství, kteří mají trvalé průkazy na základě periodických prohlídek). Doporučujeme, aby tyto průkazy měli všichni dospělí účastníci, protože ze zkušenosti víme, jak se někdy těžko hygienické kontrole vysvětluje, kdo vaří a kdo ne.

b) **Lékařské potvrzení o preventivní prohlídce** (praktického nebo skautského lékaře), že jsou k činnosti na táboře tělesně i duševně způsobilí. Smyslem je vyloučit alkoholiky, narkomany a sexuálně uchylné lidi z práce s mládeží. Bez tohoto potvrzení nesmějí dospělí na táboře ani vypomáhat. Nevyzaduje se od pedagogických a zdravotnických pracovníků a studentů lékařských a pedagogických fakult.

2) Děti (do 18 let):

a) **Posouzení zdravotního stavu dítěte:** zhodnotí praktický (dětský) lékař na rubu přihlášky na tábor (vydala organizační rada 1991). Lékař zde vyznačí očkování, event. alergie a dlouhodobou léčbu. Není třeba, aby udělal diagnosu, má určit zejména omezení režimu – zátěže a sportovní aktivity a zhodnotit, zda se je dítě schopno zúčastnit letního-zimního nebo putovního tábora.

U dětí zdravotně postižených a tam, kde je pochybnost, zda dítě může jet ze zdravotních důvodů na tábor, je vhodné vyžádat konsilium skautského lékaře (zdravotník ORJ nebo střediska), který dohodne pro tento případ s ošetřujícím lékařem zvláštní podmínky pro akci (např. určité vybavení nebo účast rodiče). Pro tento účel vydala zdravotní rada v roce 1991 příručku **Integrace zdravotně postižených dětí do skautské činnosti**, v níž je otištěna metodická pomůcka MZ ČR a zdravotní rady Junáka z r. 1990 pro posuzování zdravotního stavu dětí a jejich zařazování do skautských táborů (se seznamem diagnos).

Toto lékařské vyšetření musí být provedeno v každém kalendářním roce, není ho však třeba provádět až před táborem. Zhodnocení zdravotního stavu dítěte je zejména při integraci handicapovaných základem pro vzájemnou informovanost mezi lékaři, rodiči a vůdcem, který má mít pro tuto práci též základní zdravotnické vzdělání. Doklad o lékařské prohlídce se nevyžaduje v regionech, kde je zaveden **Zdravotní a očkovací průkaz dítěte a mladistvého**.

Zdravotní rada usiluje o to, aby ministerstvo zdravotnictví zavedlo tyto průkazy celostátně, aspoň jako dobrovolný doklad na přání rodičů. (Naráží to na obtíže ze strany právníků ministerské legislativy.) Průkazy totiž obsahují závěry preventiv-

ních lékařských prohlídek každé 2 roky, které pak platí pro celé toto období (hradí je VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna). Osvědčily se a jsou zavedeny v řadě západních států.

b) **Prohlášení zákonných zástupců dítěte** ze dne nástupu na tábor (druhý díl přihlášky). Text je předepsaný v příloze vyhlášky: rodiče potvrzují právní odpovědnost za to, že svěřili na určitý tábor dítě bez známek infekčního onemocnění, schopné akce.

Vůdce (provozovatel) odpovídá za to, že na tábor nepřijme dítě, které se ho nesmí zúčastnit z výše uvedených zdravotních důvodů. Pro potřeby hygienické služby uchovává po 6 měsících po táboře **jmenný seznam všech účastníků** (s adresou a zaměstnáním) a **zdravotnický deník tábora**.

Tento deník vede zdravotník o své činnosti (jméno nemocného, jeho obtíže a léčebné opatření, izolace, lékařská ordinace, průběh). Zdravotník se též stará o **táborovou lékárnu** (na putovním táboře velká zdravotnická brašna). Její obsah je v příloze vyhlášky – vybavení léky i zdravotnickým materiálem je účelné, všechny položky jsou v lékárně volně prodejné bez receptu (s výjimkou Dithiadenu a Euspiranu, které pro alergiky předepíše lékař).

Náklady na vybavení lékárníček podle vyhl. MZ ČR č. 467/92 Sb. hradí provozovatel (VZP hradí jen léky předepsané na recept při konkrétním onemocnění, nikoliv „předem“). Podle stejné vyhlášky platí provozovatel i náklady na vyšetření vody. Také lékařská vysvědčení („v zájmu právních a fyzických osob“) – jak pro dospělé (zdravotní průkaz a preventivní prohlídka) tak prohlídky dětí (kde není Zdravotní a očkovací průkaz) jsou placená služba. Nejsou totiž součástí potřebné léčebné péče a pojišťovna je nehradí. Nebyl dosud vydán ceník lékařských výkonů, a proto nemůžeme poskytnout přesnou informaci o cenách těchto prohlídek, která se mj. řídí i náklady na pomocná vyšetření.

O závěru prohlídky dítěte rozhoduje vždy ošetřující lékař, u něhož je dítě registrováno a má u něj dokumentaci – v tomto případě nelze žádat formální potvrzení od kteréhokoliv lékaře „z ochoty“.

K vlastnímu provozu tábora:

Tábořiště: Při jeho volbě musíme p. pomyslet, jak bude vypadat, když nastanou deště, zda nehrozí záplavy, vývraty stromů, padání skal, riziko zasažení bleskem, také zamoření hmyzem, jakož i výskyt škodlivých látek v prostředí, zejména ve vodě. K tábořišti má podle vyhlášky vést sjízdná přístupová cesta.

Výstavba tábora: Vyhláška uvádí požadavky na tábor „v trvalých a dočasných stavbách“ (t.j. tzv. „pionýrského typu“). Pro skautské stanové tábory platí mírnější požadavky, což neznamená hygienické nedostatky. Připomínáme: stany u stálých i putovních táborů musí být nepromokavé a „musí mít podlášku, kte-

rá pokrývá minimálně celou podlahovou plochu stanu nebo musí být jiným vhodným způsobem od země izolována“. Jednak není dobře možné, aby podlaha pokrývala více než plochu stanu, jednak není nutné, jsou-li lůžka např. 20 cm nad zemí, aby i pod nimi byla souvislá prkenná podlaha. Stan určený k izolaci nemocných má být spíše na okraji tábora, ve stínu, kam nezasahuje hluk. Minimální vzdálenost latriny je 25 m od zdroje pitné vody, 50 m od kuchyňského bloku a 25 m od posledního stanu po větru. Zaspáváme ji zeminou, nikoliv chlórovým vápnem. Musí být zajištěna možnost mytí rukou po použití.

Strava: Vyhláška stanoví požadavky stravovacího režimu. Je samozřejmé, že v provozu kuchyně, jídelny i skladu bude zachovávat přísná hygienická pravidla, nešetřit teplou vodou na mytí, zato dezinfekční prostředky užívat jen výjimečně. Oddělení zpracovávání syrových a vařených potravin, zejména masa, a vyloučíme vadné a nejisté suroviny. V příloze vyhlášky je seznam **rizikových potravin**, jejichž používání je na táboře zakázáno a takových, které lze používat jen při dodržení určitých technologických podmínek. Zejména opatrné je nutno zacházet s potravinami, které už nebudou dále tepelně zpracovány. Děti do 18 let se mohou podílet na přípravě stravy, i když nemají zdravotní průkaz, pokud jsou zcela zdravé a nemají na ruku jakákoli, zejména infikovaná poranění. Všichni dospělí účastníci přípravy stravy zdravotní průkaz mít musí, což kontroly přísně vyžadují (podle epidemiologické vyhlášky MZ ČR č. 91/84 Sb. s doplňky). Ještě jedno důležité upozornění: vyhláška č. 185/90 i 445/92 neříká nic o **vzorcích stravy**; při jednání na útvaru hlavního hygienika jsme byli ujištěni, že se tyto vzorky na skautských táborech schovávat nemusí. Jenže zatím nepřestala platit Směrnice MZ ČR č. 72/87 o hygienických požadavcích na zřizování a provoz zařízení společného stravování, kde tento požadavek je – ovšem pro provoz typu hotelů, závodních jídelen apod., které nelze s podmínkami skautských táborů vůbec srovnávat. Pro jednání s hygienickou kontrolou je dobře a tom vědět.

Odpady: Pouze pevný organický odpad se v odpadové jámě převrstvuje zeminou. Neústrojné odpady (kov, sklo, umělé hmoty) se nejlépe tříděné odváží do kontejnerů (po dohodě s obecním úřadem). Pálí se jen dřevo, papír, nejvyš hady, nikoliv igelit. Tekutiny-odpady voda se vylévá do vsakovací jámy; na malých táborech není třeba lapač tuku. Nesmí přitom být ohrožena zdravotní nezávadnost podzemních a povrchových vod.

Mytí: Podle dobrozdání ekologů není v rámci obecného užívání vody námitky proti umývání dětí v povrchových vodotečích, pokud se nejedná o pásmo hygienické ochrany pitných vod. Znečištění mýdlem je při samočisticí schopnosti vody zanedbatelné. Přesto se nepodařilo prosadit do vyhlášky umývání na potoku. Pro stanové tábory je tedy požadavek umělohmotných umyvadel (jedno na 5 osob), která musí být udržována čistá,

V Praze dne 2. února 1993

Vážený bratře prezidente,
s radostí jsme přijali Tvé zvolení a přejeme Ti v úřadě
prvního prezidenta České republiky hodně odvahy,
moudrosti a síly.

Při této příležitosti bychom rádi připomněli, že jako první
prezident Československé republiky T. G. Masaryk, tak
druhý prezident Dr. Ed. Beneš převzal záštitu nad naším
hnutím. Také Ty, vážený bratře, jsi se jako československý
prezident stal protektorem Českého a slovenského skau-
tingu. Dovolujeme si Ti proto požádat, abys laskavě převzal
nyní záštitu nad skautským hnutím v České republice jako
protektor Junáka, svazu skautů a skautek ČR.

*Se srdečným blahopřáním
Dr. Jiří Navrátil, starosta Junáka*

Vážení,

dovolte mi, abych Vám touto cestou poděkovala za velmi dobrou
spolupráci s Vaší organizací při přípravě i doprovodu humani-
tární pomoci, která byla určena obyvatelům postižené Slavonie.
Velmi jsme uvítali Vaši iniciativu, ale hlavně manuální pomoc
všech doprovázejících členů konvoje. Tato pomoc byla ze
strany Chorvatského červeného kříže i Vaší partnerské organi-
zace ve městě Vinkovci velmi kladně hodnocena.

Doufám, že naše spolupráce bude nadále pokračovat.

S pozdravem

*Naděжда Křížová
humanitární oddělení ČČK*

Milé sestry a bratři,
vám všem, kteří jste nám způsobili radost blahopřáním ke dni
sesterství 22. února ze srdce děkujeme. *členky NDK*

Z NÁČELNICTVA DÍVČÍHO KMENE

Na pracovním setkání NDK, členek ÚRJ a oblastních zpravo-
dajek se diskutovalo především o novele "bílé knížky" - náplň
čekaletské a vůdcovské zkoušky, propozice pro pořádání le-
tošních letních kursů, škol a táborů.

Oblastní zpravodajky obdržely platné předpisy z oblasti ekologie,
zdravotnictví, hygieny, návod pro komplexní přípravu letních tá-
borů a informace zdravotní rady o pozvání do zahraničí. S těmito
materiály seznámí okresní výchovné zpravodajky a ty budou
informovat výchovné zpravodajky všech svých středisek.

Z diskuse o táboření vyplynulo, že současné platné právní
normy velice komplikují a znesnadňují pobyt oddílů v přírodě.
Jedná se především o ekologické a hygienické předpisy. Přes
velké úsilí zdravotní rady se však zatím nepodařilo prosadit
jejich změnu či výjimku pro naše hnutí. Záleží proto pouze na
jednání s místním okresním hygienikem a příp. ochránci příro-
dy. NDK upozornilo přítomné sestry, že zdravotní rada vydává
v Junácké edici příručku o všech dosud platných předpisech,
vč. komentáře. Tato publikace by rozhodně neměla chybět
v žádné oddílové či střediskové knihovničce.

Lesní kursy a lesní školy: podrobné informace byly otisknuty v JH
18. Opakujeme, že přihlášky na LK je nutno odeslat oblastním
zpravodajkám pro LŠ do 30.3.1993, na LŠ tajemnici DK Ivě
Mackové také nejpozději do 30.3.1993.

NDK předalo oblastním zpravodajkám k připomínkám návrh
náplně čekaletských a vůdcovských kursů a zkoušek - termín:
15.3.1993.

Z další diskuse vyplynulo: Všechny přítomné sestry upozornily
šéfredaktorku Skautingu setru Rocmanovou, že stále se obje-
vují články ve Skautingu na téma "Junák 1968 až 70" již
prakticky nikoho ve hnutí nezajímají, resp. že tuto tematiku
(příspěvky a pod.) řeší výhradně historická komise. Články ve
Skautingu by měly být zaměřeny především na současnost či
budoucnost a měly by více obsahovat metodiku tolik důležitou

pro oddílové vedoucí. Pokud se jedná o stezky, tak stávající po-
nezbytných textových úpravách budou platit až do schválení
nových. Návrh nové stezky bude prověřován v oddílech po
projednání ve sněmové výchovné komisi, která bude po jarním
kongresu. Tajemnice informovala o průběhu a výsledku huma-
nitární akce "Zachraňme životy ..." a požádala všechny pří-
tomné o další spolupráci v této oblasti.

Sestra náčelní informovala o abdikaci sestry Jožky Kubáčové
ze zdravotních a rodinných důvodů, vysoce ocenila její dosa-
vadní práci v minulém i současném náčelnictvu a při pořádání
lesních škol.

Setkání bylo ukončeno přáním všeho dobrého k 22. únoru.
Upozornění pro okresní výchovné zpravodajky oblastí
Podbrdsko - Krivoklátské, Žižkovy a Plzeňské - Bílého orla: ne-
máte náčelnictvem DK jmenovány oblastní zpravodajky. Za-
tímco oblast Bílého orla má alespoň oblastní výchovnou zpra-
vodajku, tak obě zbývající oblasti nemají jmenovanou žádnou.
Proto svoje návrhy adresujte co nejdříve tajemnici NDK. Funkce
oblastních zpravodajek jsou velmi důležité, protože jsou spoje-
ním NDK s okresy. Pořádají vůdcovské zkoušky, jsou odpo-
vědné za lesní kursy, podílí se na akcích oblastního rozsahu,
atd.

Iva Macková, tajemnice DK

Z NÁČELNICTVA CHLAPECKÉHO KMENE.

8. zasedání zahájil br. Hájek, který předal slovo a řízení br.
Brožovi. Po kontrole zápisu jednotliví zpravodajové informovali
o jejich činnosti.

Byly vypracovány návrhy podmínek nových stezek, které bude
možno experimentálně používat od jarního kongresu a po tá-
bořech 94 budou výhodnější. Zároveň byla projednána
nutnost vytvořit novou podobu odznaku, tvarově stejného pro
všechny stupně, lišící se podložkou. S novými stezkami bude
možno souběžně používat i stezky dosavadní, které JE dotisku-
je. (Br. Janík)

Br. Plíšek shromáždil informace o radioskautech, kteří předali
obsáhlou zprávu o činnosti 58 oddílů. Dále se přihlásili ke spo-
lupráci br. Císař - VHT, Česák - speleo, Hold, Náděje - radio.

Br. Švehla: v současné době se dokončuje koncepce odborek,
o nichž se bude jednat na příštím zasedání. Pravidla SZ rozeslá-
na, opět vychází pravidelně zpravodaj Svojsíkova závodu v JH.

Br. Šmajcl: pracují na nových podmínkách stezky pro včata,
která bude náročností předcházet stezku skautskou, tak, aby
byla výchova kontinuální. Závod včat byl vyhodnocen a další
ročník je již plánován. Časopis pro včata bude v nejbližší době
řešen formou rubriky. Rádi by uskutečnili LŠ pro vůdce smeček.

Br. Pučalík: zpracoval návrh na novou "bílou knížku", obdržel
jej všichni oblastní výchovní zpravodajové, NChK bude tyto
podmínky projednávat v květnu tohoto roku.

Br. Vanke: roving má rubriky ve Skautingu, což je úspěch. Byl
uskutečněn první víkend pro vůdce, vlašimští roveři uspořádali
závod, připravuje se celostátní setkání roverů na Liberecku,
skupina pro roving by ráda uskutečnila LŠ.

Jednání se zúčastnil br. Kopřiva, náčelník OS kmene, který
přednesl návrh NKD na spolupráci NChK a NDK při výchově
vůdců. NChK tuto iniciativu NDK vítá, je však nutné zaktivizovat
členskou základnu OS přímo na okresech a zapojit ji (kromě
vlastní činnosti) zejména na pomoc při hospodářských a legisla-
tivních otázkách.

NChK není spokojeno s propozicemi kongresu, nebyla
respektována stanoviska NChK a NDK z ledna tr. Členové ná-
čelnictva se přesto zapojují do přípravy svěřených okruhů tak,
aby jednání v nich probíhala maximálně efektivně a užitečně
pro všechny zúčastněné.

Referát táboření a skautských činností převzal od br. Řeháka
br. Plíšek. Br. Řehák bude nadále zastupovat NChK ve stano-
vové komisi a jako zpravodaj náčelnictva je pověřen koordinací
humanitárních akcí. Náčelnictvo doporučuje vytvoření skupiny
pro humanitární pomoc jako stále skupiny při náčelnictvch.

Zastupováním NChK v Organizační radě byl pověřen br. F.Hájek.

NChK se dále zabývalo žádostmi o jmenování členů ChK do dívčích zkušebních komisí s výsledkem, že se již nebude vyjadřovat k mužům, kteří by měli pracovat v těchto komisích. Podle názoru NChK jejich schválení plně přísluší NDK, které si samozřejmě může vyžádat od NChK reference.

NChK předložilo protinávhr Disziplinárního řádu ústředních orgánů a dále jednalo o ocenění účastníků akce Jugoslávie. Na příštím zasedání bude NChK řešit také nový návrh na hlášeníku letního tábora.

Příští jednání NChK se bude konat 6. března 1993.

O.Vanke, tajemník ChK

PŘENOCOVÁNÍ V PRAZE

Několikrát za rok se konají v Praze větší skautská shromáždění. Při těchto příležitostech se na nás obrazení mimopražské sestry a bratři s žádostí o zajištění ubytování. Jedná se většinou o starší členy a přespání na zemi v klubovnách pro ně není vhodné.

Organizační rada se tímto obrací na pražské skauty a skautky s prosbou o pomoc. Chtěli bychom sestavit seznam ochotných hostitelů, kteří ve svých bytech mohou krátkodobě (na 1 - 2 noci) poskytnout volnou postel. Těm, kteří by se přihlásili ke spolupráci bychom zaručili rovnoměrné využívání jejich nabídky.

HOSTITELÉ

pokud se rozhodnete pomoci, prosíme vás o zaslání následujících informací na adresu ústředí - ubytovací komise organizační rady.

- jméno a příjmení, příp. přezdívká
 - adresa bytu, kde byste mohli ubytovat hosta
 - telefon do bytu i do zaměstnání
 - počet osob, které by u vás mohly přespát
 - zda se jedná o muže či ženy
 - na kolik nocí za sebou můžete ubytování poskytnout (většinou se jedná o 1 - 3 noci o víkendu)
 - zda můžete poskytnout nocleh i skautům ze zahraničí (nutná částečná znalost A,N, či F)
 - poplatek za osobu a noc (na úhradu praní ložního prádla, teplou vodu, topení, el.,...)
 - zda můžete hostovi poskytnout bážnou (studenou) večeři nebo snídani a za kolik
 - omezující podmínky, kdy zcela jistě pohostinství poskytnout nemůžete
 - způsob navázání kontaktu s hostem (po předchozí domluvě s ubytovací komisí) - např. host může přijet rovnou v čase od - do, domluvený den, telefonické ohlášení hosta před příjezdem...
 - v případě možnosti příchodu rovnou do bytu vás prosíme o zaslání popisu cestu k bytu, popř. plánu
 - všechny další omezující či podmiňující skutečnosti a podmínky z vaší strany
- Ubytovací komise OR se zaručuje, že nabídka bude sdělena pouze členům skautských organizací, kteří zároveň o ubytování požádají. S prosbou o ubytování se na vás budeme obracet minimálně 14 dní předem (potřebujete-li delší dobu, uveďte to v dopise). Poskytnutí ubytování je samozřejmě zcela dobrovolné. V případě, že se vám termín nebude hodit, obrátíme se s prosbou na někoho jiného a nabídku využijeme jindy. Tento seznam bychom využili i v případě pořádání dalšího skautského sněmu. Jestliže byste z jakéhokoliv důvodu nemohli poskytovat ubytování dále, prosíme, abyste nám tuto skutečnost sdělili nejlépe písemně.

HOSTÉ

Pokud se zúčastníte některé skautské akce a budete potřebovat v Praze nocleh v pohodlí na 1 - 3 noci, zašlete svoji prosbu o ubytování na adresu ubytovací komise OR s uvedením:

- jména, příjmení, příp. přezdívký
- oddíl, střediska

- adresy, telefonu domů i do zam.

- termínu požadovaného ubytování s uvedením přibližné doby příchodu k hostiteli

- částky, kterou jste ochotni za nocleh, případně za jídlo na místě zaplatit

- ohledů, které vyžaduje váš zdravotní stav nebo věk (dieta, omezená pohyblivost, atd.)

- všech ostatních podmínek, které podstatně ovlivňují ubytování

- svůj dopis musíte odeslat minimálně 1 měsíc předem, abychom ho vás dostali a mohli domluvit ubytování

- nejpозději 10 dnů před termínem odešleme zpět odpověď se jménem, adresou a telefonem hostitele, jeho připomínkami a popisem jak a kdy se s ním můžete po příjezdu do Prahy domluvit, případně pošleme plánek cesty k němu do bytu. Ostatní domluva a vyrovnání záleží jen na hostu a hostiteli.

- jméno a adresa hostitele jsou určena jen hostovi a není možné je sdělovat dál bez jeho souhlasu.

V případě, že se nám podaří vybudovat síť ubytovacích možností v Praze, oznámíme zahájení zprostředkovatelské činnosti v JH. Prosbu o ubytování tedy zatím nezasílejte. Prosíme ale o pomoc všechny Pražáky. Pomůžete nám ?

za organizační radu: *Lenka Svobodová, Dáša Housková*

SDĚLENÍ ODBORU LESNÍCH ŠKOL NCHK

- Přihlášky na ILŠ zašlou vůdci LŠ nejpozději do 30.3.1993 odboru LŠ,
- závěrečnou zprávu o LŠ 1992, žádost o vystavení absolvenčních listů zaslat nejpozději do 30.3.1993,
- hlášení o konání LŠ (přesné údaje o místě a době konání) upřesnit do 1.6.1993,
- žádost o jmenování vůdce lesní školy, instruktorů do 1.6.1993
- vůdci LŠ necht' provádět kontrolu platnosti jmenovacích dekretů
- žádost o dotaci zaslat na hospodářský odbor do 1.4.1993
- zprávu o konání LŠ zaslat odboru do 15.11.1993

Pavel Holý, tajemník odboru LŠ NChK

ROVERSKÁ LŠ A KURS LŠ PRO ROVERY

Zájemci o účast na LŠ pro vůdce roverských kmenů se mohou přihlásit do konce března na ústředí, zpravodaj pro rovery. LŠ se uskuteční od 21. do 29.8.1993. V předběžné přihlášce uveďte skautskou kvalifikaci, současnou činnost a představy o obsahu a průběhu LŠ.

Souběžně s LŠ se uskuteční kurs LŠ pro rovery. Přihlášky je možno podat ve stejném termínu.

Ondra Vanke

JARNÍ KONGRES

Svolává ústřední rada Junáka na 27. března 1993 do sálu MNO Na Valech, Tychonova 1, Praha 6. Tématem kongresu je "Skaутing v současné české společnosti". Dílčí témata (pro jednání v sekcích) jsou:

1. **Mrávní, společenské a politické působení skautského hnutí v současných českých poměrech:** odpovědi na otázky, úkoly, možnosti, ohrožení, odpověď skautingu na změny našeho života. Garantuje: ÚR - J. Zajíc
 2. **Výchova a získávání mladých vůdců a vůdkyň a jejich postavení v našem hnutí.** Garantuje: NChK - V. Bricháček
 3. **Skaутské tábory v roce 1992, 93 a výhled do budoucna.** Garantuje: NDK - J. Pešková
 4. **Zdravý způsob života - účast na národním programu obnovy a podpory zdraví** (akutní ohrožení dětí a mládeže - drogy, násilí, sexuální nezodpovědnost, rozpad rodinného zázemí). Garantuje: ÚR - J. Pisko
 5. **Výchova k hospodářnému myšlení, podnikavosti a materiální soběstačnosti.** Hospodaření pro rok 1993. Garantuje: ÚR - K. Lebedová
- Pozvánky s podrobnými dispozicemi, způsobem výběru delegátů a organizačními pokyny rozeslala ÚR všem ORJ a MRJ 16. ledna t.r.

Náčelnictvo kmene OS

VÝZVA

Všem členům klubů OS

Všem členům Junáka nad 18 let, roveři a rangers vítání!

Sestro, bratře

- chceš poznat a vědět, co všechno dokážeš?

- chceš se poučit teoreticky i prakticky o všem co tě zajímá ze skautského světa u nás i jinde?

- Chceš vědět, jak skautsky sportovat?

To všechno Ti nabízí

Junácký seminář

poučení, znalosti a dovedností, naplněný Tvou aktivitou k sebezdokonalování a sebepoznání, který se koná ve dnech

27. - 29. srpna 1993

(dobu trvání je možno prodloužit dle vašeho zájmu - napište!)

Místo: Červený hrádek u Sedlčan - junácká základna LŠ

Ubytování: v chatkách, příp. v chatě (vč. vybavení, soc. zařízení)

Kapacita: 40 osob

Finanční náklady: (ubytování, strava) cca 100.- (pro uvedený rozsah dnů)

Přihlášky (předběžné): do 15.4.1993, adresujte na adresu ústředí, náčelnictvo kmene OS. Nezapomeňte uvést data narození a adresu vč. PSČ!

Přednášet, vést a organizovat budou specialisté ve svých oborech. Chceme do naší činnosti vnést nejen to, co děláme ve prospěch mladších, celého skautského hnutí, ale i **činnost vlastní, nám prospěšnou!**

Náčelnictvo kmene OS

ZPRÁVY Z JEDNÁNÍ NÁČELNICTVA KMENE OS

- Na kongresu Junáka budou hlediska OS uplatňována pouze na jednáních v pěti navržených sekcích.

- NDK a NCHK předán návrh ke spolupráci.

- O zastupování na světovém kongresu IFOFSAG v Indonésii bude požádáno Rakousko.

- Projednávána otázka disciplinárního řádu Junáka. Je to velmi závažný, ale i složitý problém. Přednostní je myšlenka výchovy. - Referováno o setkání zástupců Evropského regionu OS. Toto setkání mělo vysokou úroveň a bylo velmi podnětné. ČR zastupovalo osm účastníků.

- Při udělování vyznamenání Syrinx nutno preferovat zásluhy, nikoliv počet na okres.

- Spolupráce KOS na pětidenním kongresu o hendikepovaných dětech.

- Dosavadní znění řádu OS bude po posledních připomínkách dopracováno zejména z hlediska organizačního statutu dospělých a členství v IFOFSAG. Organizační radě předán br. Kopřivou návrh na úpravu registrace v r. 1994 podle myšlenky: kde je kdo registrován, do toho kmene patří. *Vrátka Řehák*

ZPRÁVY ZAHRANIČNÍ RADY

Oddíl DPSG (Deutsche Pfadfinderschaft Sankt Georg) z **Lahsteinu** chce společně tábořit s naším oddílem v termínu 24.7. - 4.8. tr. Jedná se o cca 30 chlapců a dívek - katolíků. Mohou tábořit i následně po některém našem oddíle, který by jim zapůjčil tábořiště nebo i tábor.

Oddíl VCP (Verband Chrislicher Pfadfinder) z **Lipska** - koedukovaný protestantský oddíl - si přeje navázat kontakt s některým naším, nejlépe také protestantským smíšeným oddílem. Zajímají se o výměnu programů a informací a těší se i na případné společné táboření.

Oddíl holandských roverů z okolí Naaldwijku by rád absolvoval v průběhu července s některým kmenem R+R z menšího města putovní tábor na Moravě či Slezsku (v kopcovitém terénu).

Skupina ze Severovýchodní Francie, chlapci a dívky, si přejí tábořit v letošním roce u nás. Jedná se o děti od 7 do 15 let a několik roverů, kteří budou samostatně (nebo s doprovodem) cestovat po okolí. V termínu 6.-31.7. si přejí strávit 1 týden na

společném táboře s některým naším střediskem, 1 týden tábořit sami a několik dní strávit v rodinách.

Jazykový tábor pro rovery

V letošním roce se poprvé rýsuje možnost uspořádat jazykový anglický tábor pro rovery. Tábor by se konal pravděpodobně v posledním červencovém týdnu společně s rovery z Manchesteru. Zájemci se mohou předběžně hlásit na ústředí zpravodajů pro rovery. Věříme, že v příštím JH budeme již schopni podat bližší informace.

Středisko Gottstatt ze Švýcarska hledá tábořiště v Čechách pro 80 až 100 účastníků (dívčata i chlapci od světlušek po rovery). Doba trvání: 14 dnů v červenci 1993. Mají zájem o kontakt s místními skautkami a skauty. Nabídky pište v němčině na adresu:

Christoph Grupp

Stämpfli str. 6

Ch - 3008 BERN

Výzva francouzských skautek

Skautky z Bridone a okolí chtějí poznat, jak se skautuje v jiných zemích. Chtějí začít od toho, že budou ve svém časopise zveřejňovat obrázky, které jim zašlou skautky z jiných zemí a které budou znázorňovat jejich činnost, hry, plány... Obrázky očekávají od dětí ve věku od 6 do 15 let.

Jistě by bylo dobré, aby se v tomto časopise objevily i obrázky, které napoví něco i o naší činnosti či životě. Kdo má chuť, ať namaluje tematicky odpovídající obrázek jakoukoliv technikou na formát maximálně A4, označí jej svým jménem, adresou a věkem, eventuelně číslem a názvem oddílu a pošle na ústředí - adresováno zahraniční radě. Obrázky budou odeslány společně a to nejpozději do 31.5.1993.

NABÍDKA NA DOPISOVÁNÍ

Skautky z Jižní Afriky by si u příležitosti Dne sesterství chtěly začít dopisovat se skautkami od nás. Jedná se o dopisování v angličtině. Kdo by měl zájem ať napíše na pohled něco o svých zájmech, jmáno, věk, adresu a zašle jej zahraniční radě opět na adresu ústředí. Tyto úvodní "dopisy" budou hromadně odeslány do Jižní Afriky.

Společný tábor

Skupina caravel (francouzské skautky ve věku 14 - 16 let) z Alby by ráda tábořila společně s některým naším oddílem, a to v srpnu 1993. Dívky by rády pomohly při nějaké prospěšné činnosti. Kdo by měl zájem o kontakt s nimi, necht' se co nejrychleji ohlásí na adresu ústředí.

Hanka Končícká, tajemnice zahraniční rady

Oddílová rada Svojsikova oddílu (ORSO) uskutečnila své, v pořadí již druhé, setkání vedení Svojsikova oddílu, společně s radci jednotlivých družin SO a činovníky SO, dne 31. ledna tr. v zasedací místnosti ústředí Junáka v Praze. Jednotliví zástupci družin SO podali zprávu o své činnosti s výhledem pracovního plánu do dalších měsíců. Podána byla i zpráva hospodáře SO, projednána vnitřní organizační problematika oddílu, upřesnění podmínek pro udělování Čestných let služby (ČLS) SO a přijímání nových členů Svojsikova oddílu. Nově ustavená skupina pro udělování Čestných let služby se již ujala svého úkolu - dojde k ujednání způsobu a postupu návrhů jak pro členství v SO, tak i ČLS. Diskuse ukázala širokou rozmanitost problematiky činnosti jednotlivých družin Svojsikova oddílu, jehož sestry a bratři jsou rozptýleni po všech koutech České republiky. Ač vzdálení místem, tím bliž jsou svým přesvědčením. *Punfa*

BANKA POŠTOVNÍCH ZNÁMEK

Na pomoc skautskému hnutí v těch částech světa, kde je pomoc nejvíce potřebná, zřídilo IFOFSAG (Mezinárodní společenství dospělých skautů a skautek) "Stamp bank - banku poštovních známek". Do té se shromažďují ze všech členských zemí, mezi něž patříme i my, použité poštovní známky, z jejichž prodeje pro sběratelské účely se pak dotuje podpůrný fond.

Výsledky této činnosti jsou překvapivé. Tak např. v Německu za první půlrok nasbíraly oldskautské gildy (kluby) přes 135 tisíc kusů známek a získaly tak pro fond více než 5 tisíc marek. Sbírání pro "Banku známek" je jednou z těch činností, které mají vychovávat každého skautu - mladší i starší - k poznání, že drobné, zdánlivě málo "efektivní" činy mnohdy přinášejí netušený účinek a mají trvalý význam v životě.

Zapojme se i my do tohoto řetězu nenápadných dobrých činů! Organizování celé této činnosti se ujal odbor pro skautské sběratelství při náčelnictvu kmene dospělých, na který se můžete obracet s dotazy. Sbírat by měli nejen oldskauti (ti mají asi nejvíce příležitosti jak ze soukromé pošty, tak i v zaměstnání a pod.), ale i všichni chlapci a děvčata v oddílech.

Jak to organizovat:

vyberte (zvolte) si v oddíle (středisku) "známkového bankéře", který bude od jednotlivců nebo od družin shromažďovat známky (formy soutěžení, prémie a pod. si jistě vymyslíte sami).

Jak sbírat:

jakékoliv nepoškozené známky, od těch nejběžnějších výplatnic po pěkné, příležitostné. Shromažďovat obálky, pohlednice, výstřižky atd., pak známky opatrně odstříhnout, namočit do vody a po odlepení papíru nechat známky osušit.

Další postup:

nasbírané a připravené známky ve větším množství - řekněme 200 g spočítejte a na papírek napište počet kusů, číslo oddílu a střediska, nebo jméno jednotlivce. Bálíček se známkami a zmíněným lístkem odešlete (přineste) na adresu ústředí, náčelnictvo kmene dospělých - odbor pro skautské sběratelství. My zajistíme další postup. Neslibujeme žádný zájezd k moři, ani žádnou cenu pro vítěze - jen ten pocit "malého" dobrého skutku. Věříme, že stojí za to. Seznam oddílů a klubů podle množství nasbíraných známek budeme uveřejňovat ve skautských časopisech.

Malá poznámka těm nejmenším - Modrého Mauricia z dědečkovy sbírky do "Banky poštovních známek" raději nedávejte, mohli byste v návalu dobročinnosti přijít o dědečka.

Odbor pro skautské sběratelství

2. ZPRAVODAJ SVOJSÍKOVA ZÁVODU 1993

Hlavním úkolem současnosti je bezesporu **příprava okresních kol** Svojsíkova závodu ve všech okresech i obvodech České republiky. Pevně věříme, že do 15.3. všechny ORJ již seznámily svoje střediska i oddíly s termíny i místy uspořádání okresních kol. O stejnou zprávu prosíme též na adresu ústředí.

S radostí musíme oznámit, že druhé kolo pro Jižní Moravu bude pořádat ORJ Znojmo, takže pořadatelé všech tzv. **krajevých kol** jsou již známi. Štáb Svojsíkova závodu žádá, aby ti to pořadatelé, tj. Mladá Boleslav, ORJ Český Krumlov, ORJ Plzeň město, ORJ Česká Lípa, ORJ Svitavy, ORJ Znojmo, ORJ Frýdek - Místek a PRJ Praha oznámili též všem okresům svých bývalých krajů i na adresu ústředí do 1.4.1993 termíny a místa pořádání těchto druhých kol.

Bratr Mecner z Chrudimi našel možnost dvojího **výkladu pravidel**, takže máme možnost cestou tohoto zpravodaje předem vyloučit možné problémy při závodech. Jedná se o článek 15, kde se požaduje (nově) hlášení hlídky na kontrolách a články 18, 21, 22, a 26, kde se předpokládá plynulý doběh hlídky k předem připraveným dřevinám, topoznačkám, květinám nebo názvům uzlů. Domníváme se, že při vhodném uspořádání předkládaných "exponátů" do řady a současně vhodném postavení vrchního rozhodčího příslušné kontroly v okamžiku doběhu hlídky lze všechny uvedené požadavky pravidel splnit. Již v minulém ročníku se totiž většina hlídek na trati hlásila a současně bylo na starost těchto čtyřech kontrolách dosaženo přirozeného způsobu rozlosování úkolů jednotlivcům, což je smyslem textů článků 18, 21, 22 i 26. Bratru Mecnerovi děkujeme a všechny budoucí rozhodčí na kontrolách dřevin, topoznačky, květiny a uzly posíláme o rozumné dořešení tohoto problému přímo v podmínkách umístění kontroly.

Hodně zdaru v přípravách všech okresních i obvodních kol přeje za štáb závodu *Karel Švehla*

OZNÁMENÍ ZDRAVOTNÍ RADY

Okresním radám Junáka a všem skautským lékařům

Sestry a bratři,

ve dnech 21.-23.5.1993 se bude konat v Roztokách u Prahy víkendový kurs LŠ pro lékaře instruktory, který se z technických důvodů nepodařilo uskutečnit na podzim minulého roku.

Absolventi dostanou pověření k autonomní práci ve svém regionu, tj. organizovat činnovnické zdravotnické kursy podle vyhl. MZ ČR č.445/92 Sb., zkoušet u vůdcovských zkoušek a působit jako instruktoři zdravotnictví na lesních školách.

Síť těchto lékařských instruktorů je rozhodující pro zdravotní zabezpečení našeho hnutí i pro základní funkce skautského zdravotnictví v programu obnovy a podpory zdraví. Proto také je naléhavým otázkám zdravotního životního stylu, odpovědnosti za zdraví a výchova k sociální službě věnován jeden z hlavních tematických okruhů jarního kongresu.

Vím, jak je dnes drahý a nedoceněný čas lékaře. Proto se snažíme základní informace a skautskou kvalifikaci lesních škol včetně vzájemného seznámení koncentrovat na jediný víkend. Žádáme vás, sestry a bratři, abyste posílili řady našich instruktorů zejména v těchto okresech, kde dosud vlastního lékaře-instruktora nemají. Přihlaste se do ohlášeného víkendového kursu v Roztokách konce dubna na mou adresu:

MUDr. Jan Pisko

U krbu 15, 100 00 Praha 10

HLEDÁTE MÍSTO PRO LETNÍ TÁBOR ?

Junácké středisko "Dvojka" Brno nabízí k využití svůj letní tábor v krásné lesnaté krajině (jindřichohradecko) poblíž Slavonic. Tábořiště je vybaveno dvojitými žukovými stany s podsadami, vybavenou kuchyní, jídelnou, sklepem, pitnou vodou. Možnost teplé vody a koupání v nedalekých rybnících. Tábor je vhodný pro 40 - 100 osob. Možnost turnusového ubytování je od 24.7.1993.

Kontaktní adresa:

*Oldřich Gála, Triskalova 5,
638 00 Brno,
tel: 05 - 52 29 98*

DĚTSKÉ SLYŠENÍ 1993

Agentura Koniklec připravuje republikové setkání dětí s ministry a dalšími "mocnými" na termín 10. - 16.5.1993 v ČSEV Rýcho-ry. Zájemci si mohou napsat na podrobnosti na adresu: Agentura Koniklec, P.O.BOX 24, 130 00 Praha 3

VYBÍRÁME Z KNIŽNÍ NABÍDKY:

Na výše uvedeně adrese si také můžete objednat například tyto dvě knihy:

ZO ČSOP TEREZA, Udělej si papír s Terezou (10.-, 24 stran, formát A5) Na recyklovaném papíře radi Tereza jak si doma vyrobit nový papír ze starého a jak jej potom využít. Utílá brožurka je vhodná zejména pro děti, pedagogy, vychovatele a vedoucí dětských oddílů.

J. Kouřimský, J. Kutý, Mineralogický klíč (5.-, 24 stran, formát A6 - do kapsy). Jednoduchý mineralogický klíč pro naprosté laiky. Třídí nerosty pouze podle vzhledu, barvy, vrypu a tvrdosti.

ZÁVĚREM

Vážení čtenáři, vzhledem k dlouhodobé nemoci pracovníka Junácké edice bude proveden převod předplatného JH na konto Skautingu až příštím číslem. Z tohoto důvodu ještě na samolepce tohoto čísla není připočtená částka uvedena.

Milan Žaloudek, SIC

Junák hlásí č.19. Informační zpravodaj Junáka-svazu skautů a skautek. Vydává skautské informační centrum jako přílohu časopisu Skauting. Neprošlo jazykovou úpravou. Text pořízen na editoru T 602.

Uzávěrka čísla 18.2.1993.

s vyléváním do vsakovací jámy. Užívání pitné vody na čištění zubů je samozřejmostí. Celková očista v teplé vodě minimálně 1x týdně by neměla být při skautské vynalézavosti problémem.

Konečně stanoví vyhláška požadavky pro režim dne, které musí každý vůdce ovládat při úspěšném vedení programu. V podrobnostech odkazujeme na „Skautskou zdravotvědu“.

V textu komentáře jsem pouze konstatoval fakta a držel se poznámek, které jsme uplatňovali při tvorbě vyhlášky. (Např. proč má vůdce hlásit putovní tábor hygienikovi v okrese, kde začíná, když se hned druhý den přesune do okresu sousedního. Také nepamatují tábor, který by byl zásobován veřejným vodovodem. Nebo mechanismus, jímž hygienik vyzve vůdce, aby jeho, hygienika, požádal o závazný posudek – tento článek se podařilo trochu zjednodušit). Na základě konzultací na ministerstvu zdravotnictví jsem se snažil najít takový výklad, který by pomohl složitou administrativu co nejvíce zlidštit, abychom předešli nežádoucím konfrontacím a v duchu spolupráce s hygienickou službou prožili tábory se zdravotními dětmi.

Skaut je však také **ochráncem přírody**. Byli jsme první organizací v ČR, která vychovávala k ochraně životního prostředí v dobách, kdy se o ně ještě nikdo nestaral. Proto nás nemile překvapil komentář k § 70-71 zákona ČNR o ochraně přírody a krajiny, který pojednává o účasti občanů a občanských sdružení na ekologii. („Požadavek, aby zaměřením příslušného zájmového sdružení byla ochrana přírody, neplní zpravidla ty organizace, které jsou především výchovné – Skaut Junák...!“) Víme, že nemáme všude zelenou, že naši dobrovolnou práci nám mnozí spíše ztěžují. Tim víc potřebujeme, že máme také řadu příznivců. Za mnohé bych chtěl poděkovat vodňanskému městskému úřadu za nezištnou pomoc tábořícím pražským oddílům.

Při jednání s majiteli pozemků a představiteli obcí otevřít dveře **zdvořilé** chování, snaha získat jejich důvěru, že jsme **prospěšní**. Jen tak se nám podaří získat časem takový kredit ve společnosti, jako mají skauti jinde ve světě a jaký jsme mivali i my. Protože nám bytostně jde o ochranu přírody, které se chceme aktivně zúčastnit, vyložíme stručně – v hrubých rysech – základní pojmy uvedeného zákona.

Chráněná území jsou: a) národní park, b) chráněná krajinná oblast, c) národní přírodní rezervace, d) přírodní rezervace, e) národní přírodní památka, f) přírodní památka, g) přírodní park. Každá tato kategorie má svůj režim, kolem ochranné pásmy, první dvě (a, b) se člení na zvláštní zóny ochrany. Obecně lze říci, že v a)+b) je omezená rekreační a turistická aktivita osob, zákaz sběru rostlin kromě lesních plodů, v b), a), c) je zakázáno táboření, rozdělávání ohně a zneškodňování odpadků mimo vyhrazená místa, vjezd motorových vozidel i jízda na kole mimo vyhrazené silnice a vstup mimo značené cesty (alespoň v některých zónách). U d)-g) už není omezení táboření tak přísné, podmínky stanoví **orgán ochrany přírody**. Tim je u a), b) správa národního parku, resp. chráněné krajinné oblasti, jinak většinou okresní úřad (odbor ochrany životního prostředí). Tyto instituce zřizují **Stráž ochrany přírody** (zpravodajové a strážci, kteří postihují protiprávní jednání v dané oblasti). Dalším orgánem je Česká inspekce životního prostředí, vybavená značnými pravomocemi včetně represivních při hrozičích škodách, vrchní dozor má ministerstvo životního prostředí, které je také odvolacím orgánem.

Základním článkem v tomto systému je obecní úřad, který je pověřen některými úkoly (např. vyhláškou památný strom), ale také vybírá pokuty (s výjimkou a+b). Proto především s ním musíme projednat podmínky našeho pobytu, i to, čím bychom mohli ochraně přírody prospět.

Pohybujeme-li se na zvlášť chráněných územích, musíme jednat i s dalšími orgány ochrany přírody, vždy tak, abychom se stali spíše jejich partnery než pouze objektem represe. Mnohému se přitom také můžeme naučit, např. poznávat zvláště chráněné rostliny, živočichy, nerosty (vyhláškou MŽP – ministerstvo životního prostředí).

Dostaneme-li se do styku s kontrolními orgány ochrany přírody, je dobré, budeme-li znát ekologické předpisy, které by se na nás mohly vztahovat. Jsou to kromě citovaného zákona ČNR z 9.7.1992 zejména zákon FS z 5.12.1991 o životním prostředí, zákon ČNR z 9.7.1991 o státní správě v odpadovém hospodářství, zákon FS z 22.5.1991 o odpadech a zákon FS z 31.10.1973 o vodách. Připomínáme, že žádný z nich neukládá pro běžný provoz táborů jiná opatření, než ta, která jsme vyložili v komentáři k vyhl. č. 445/92 Sb. Neměla by se opakovat nepřijemná příhoda z jednoho jihočeského okresu, kde podle zprávy, která došla na ústředí, vyžadovali ochránáři vybudování profesionální čistírny vody a přistavení fekálního vozu na táboře mimo chráněné území. Kdyby se to přece stalo, je nejlepší ochranou přesná znalost předpisů pro danou lokalitu a jejich dodržování. V protokole ihned napište námítky, opis zašlete zdravotní radě Junáka, abychom mohli podpořit vaše odvolání (na MŽP). Jinak je nejlepší prevencí osobně dohodnout podmínky tábora s ochránáři, lesníky, rybáři, vodo hospodáři – podle toho, kterých se to podle jeho umístění týká; ti všichni se účastní základní ochrany přírody.

Co závěrem? **Nedejte se odradit!** Získat tábořiště, které splňuje aspoň základní požadavky a projít všemi administrativními nástrahami vsutku není jednoduché – nemluvě o tom, že má vyhovovat také esteticky a výchovně. K tomu, abyste na něm uskutečnili dobrý skautský tábor, vám přeji mnoho zdaru.

Jan Písko
předseda zdravotní rady Junáka

KOMPLETNÍ TEXT VYHLÁŠKY MZ ČR Č. 445/92 SB. DOSTANOU DELEGÁTI JARNÍHO KONGRESU JUNÁKA PRO POTŘEBU OKRESŮ – VYŽÁDEJTE SI JEJ PROTO OD NICH!

Jak jste si jistě všimli, v „Komentáři k hygienickým předpisům“ odkazuje Dr. Písko několikrát na novou příručku **SKAUTSKÁ ZDRAVOTVĚDA**.

Tato kniha, která by neměla chybět v knihovničce žádného vůdce a je téměř nepostradatelná na skautském táboře, **právě vychází v Junácké edici!** Je určena jak vůdcům jako učebnice zdravotvědy, tak i všem, kteří se zajímají o zdravotnické otázky související s výchovou mládeže. Na téměř 170 stranách obsahuje nejen informace ve větším rozsahu, než se vyžaduje pro kvalifikaci zdravotníka v kursu pro čekatelskou zkoušku, ale i stručný výklad zdravotnických vyhlášek, seznam léků s jejich použitím a mnoho dalších důležitých a užitečných rad.

Nečekejte, až se objeví v prodejnách JUN! Objednejte si ji ještě dnes! Jen tak budete mít jistotu, že vám bude vynikajícím rádcem již na letošním táboře!

Jak máte při objednávání této jedinečné příručky postupovat?

Odstřihněte tento díl (nebo si pořiďte jeho kopii), vyplňte údaje na jeho druhé straně (jméno, adresu, počet výtisků) a zašlete nám jej na adresu **Junácká edice, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1**. Současně na tutéž adresu použijte složenkou typu "C" 65,- Kč (včetně poštovného a balného) za každý výtisk. Kniha se právě dokončuje ve vazárně a nic nebrání tomu, aby jste ji (pokud nám zašlete objednávku i peníze) obdrželi během první poloviny dubna!

1

Zpráva obvodního — dětského lékaře (pro účastníky do 18 let)

Dítě mělo tyto vážnější nemoci:

Dítě je — není řádně očkováno

(ev. přiložit očkovací průkaz) Dostalo sérum:

Alergie na:	Příznaky:
-------------------	-----------------

Dlouhodobá léčba:

Omezení tělovýchovné aktivity:

Dítě je schopno zúčastnit se: letního — zimního — putovního tábora

Doplnění režimu dítěte (zvláštní podmínky)

V případě pochyb o zařazení upozorňujeme na metodickou pomůcku pro posuzování zdravotního stavu dětí a jejich zařazování do skautských táborů, vydanou léč. prev. odborem MZdČR a zdravotní radou Českého Junáka dne 17. 5. 1990 s možností konzultace lékaře skautského střediska nebo okresní rady Českého Junáka.

.....
podpis zákonného zástupce datum razítko a podpis lékaře

(NENÍ NUTNÉ U DÍTĚTE, KTERÉ MÁ ZDRAVOTNÍ A OČKOVACÍ PRŮKAZ DÍTĚTE)

2

Prohlašuji, že ošetřující lékař nenařídil dítěti

..... narozenému

bytem změnu režimu.
dítě nejeví známky akutního onemocnění (průjem, teplota apod.) a okresní hygieník ani ošetřující lékař mu nenařídil karanténní opatření. Není mi též známo, že v posledních dvou týdnech přišlo toto dítě do styku s osobami, které onemocněly přenosnou nemocí.

Dítě je schopno zúčastnit se

..... od do

Jsem si vědom(a) právních následků, které by mne postihly, kdyby toto mé prohlášení bylo nepravdivé.

V dne

.....
(podpis zákonných zástupců
dítěte ze dne, kdy dítě

Objednávka příručky SKAUTSKÁ ZDRAVOVĚDA

Objednávám si kusů knihy SKAUTSKÁ ZDRAVOVĚDA a zasílám Kč (65 za každý výtisk) na adresu — Junácká edice, Senovážné nám. 24, 116 47 Praha 1.

Knihy zašlete na mou adresu:

jméno a příjmení

ulice

místo a PSČ

podpis

Velikonoční svátky nám připravily pět dní volna, které lze velmi dobře využít pro krásnou a také časnou jarní výpravu. A protože jsou VELIKONOCE, nechme se inspirovat lidovými obyčeji. Pak se stane z těchto „krátkých prázdnin“ nezapomenutelný zážitek.

Pajmámo ze dvora,

dejte kousek tvaroha.

Pajmámo z Lavíček,

dejte pár vajíček.

Pajmámo z Louky,

dejte trochu mouky.

(Při nošení létečka, Horácko)

VELIKONOČNÍ VÝPRAVA

Je důležité, aby se výpravy zúčastnili chlapci i děvčata, a proto se hodí uspořádat tuto akci jako střediskovou, nebo pozvat jiný divčí (respektive chlapecký) oddíl.

Dále je dobré zajistit vhodné ubytování (stany a cely ještě pár týdnů můžou počkat, ať už z důvodů apriového počasí, či náročnosti velikonočních her a zvyků). Pomůcky jsou pro běžnou výpravu trochu nezvyklé: jde především o vyfouknutá vajíčka, barevné pentle, provázky, vařená vejce natvrdo, nitě, černou tuš, vosk, slupky od cibule na barvení, barvy na vajíčka, několik starších hadříků apod. Účastníky je hned v začátku dobré rozdělit podle náhodného klíče na několik (například sedm) skupin, smíšených z různých oddílů. Pro „velikonoční pořádek“ mohou dostat jména podle tradičních názvů pomlázkových obchůzek: ŠIBÁČKA, MRŠKUT, TATAROVAČKA, ŠMIGRUST, HOUDAČKA, BINOVAČKA, BUĐAČKA apod. Sedm bude i hlavních témat, ze kterých vychází většina soutěží a her, již od Zeleného čtvrtku.

1. téma ZELENĚ

„Ochranný a blahonosný význam se přisuzoval zeleni: živovým ratolestem a lískovým hůlkám, posvěceným o Květné neděli, které se uchovávaly v domech a zabodávaly do země.“

K tomuto tématu se váží dvě soutěže, první: „Kdo pozná v okolí nejvíce kytek, přinese skupině své užitek“ a druhá: „Se stéblem trávy turnaj sehraje, hrej, a dál se už nic nepetje“, při níž si každý najde co nejpevnější stéblo trávy a dvojice se pak utkávají vyřazovacím způsobem - stébla se přehnou, provléknou mezi sebou a soutěžící uchopí oba své konce stébla mezi palec a ukazováček, tahem nebo škrbnutím se snaží soupeřovo stéblo přetřhnout.

2. téma VODA

„Na Velký pátek se lidé chodili o půlnoci nebo ráno před východem slunce umývat tekoucí vodou v řece či potoce, aby byli čerství a zdraví. Velkopáteční vodou se kropilo obydlí i hospodářské nářadí.“

Soubor: „Na tričku vodu náhle máš, vidíš, jak pozor nedáváš“, hraje ve

vymezeném prostoru. Každý má hrnek (ešus) plný vody a může postříkat soupeře. Kdo je namočený, vypadá ze hry. Další soutěž: „Kdo vodu z potoka první sem přinese, nejvíce bodů své skupině donese“. Úkolem je na určené místo donést plný ešus vody z potoka, ale se zavazanými očima a na čas. Na závěr Velkého pátku zkouška: „Opláchni na Velký pátek celé tělo své, o půlnoci ve vodě tekoucí studené“. O půlnoci jsou probuzeni všichni účastníci, a ti podle svého uvážení rozhodnou, zda podstoupí zkoušku a ponoří se do potoka nebo ne. Hodnocení je jednoduché, kolik členů, tolik bodů.

3. téma OHEŇ

„Na Bílou sobotu se třením rozněcoval oheň, nový, živý, jemuž se připsávala očistná, a též ochranná, moc. Ze dřeva posvěceného tímto ohněm se dělaly křížky, které se dávaly do polí, kde měly chránit úrodu.“

Přímo se nabízí soutěž v rozdělování ohně třením dřev a vhodně se dá využít i další, při níž družstva obdrží stejná polínka a sirky - měří se čas, jak dlouho jim vydrží oheň z polínka bez přerušení: „Kdo se u ohně nejdéle ohřeje, ten v soutěži určitě vyhraje“ a „I oheň bez sirek rozděláš, když fyzikální zákony znáš“.

4. téma ZEMĚ

„V zákazu hybat o Velkém pátku se zemi se za křesťanskou motivaci patrně skrývá i starší lidové uctívání matky - země, která je v této době samodruhá: odtud snad vychází padání a klekání na zem, klanění zemi i její líbání.“

Soutěž: „Ačkoliv země jen jeden povrch má, přece je tolik rozdílná“, v co nejkratším čase přinést např. hroudu hlíny, tři různé kameny, hrabanku z lesa, písek z potoka, malý drn apod. A druhá soutěž: „Kdo oblékání jedinou rukou zvládne, aniž přítom na zem spadne“. Je třeba zadat jednotné oblečení (tričko, ponožky, boty a kalhoty).

5. téma VEJCE

„V lidové kultuře se vejce považuje za symbol života a přisuzuje se mu magická moc. Při prvním výkonu dobytka na pastvu oblačel pastýř kolem stáda vařená vejce, aby se po celou dobu pasení drželo pohromadě.“

Hra: „Divná je hra, když hrajeme s vajíčky, jak bychom na jaře cvrnkali kulíčky“. Soutěžní koulení tenisáku na řadu vajíček, sčítá se počet koulení, než hráč zasáhne některé z vajíček. Soutěž: „Do závodu vajíček postav to nejlepší, neb vyhraje to s dráhou nejděší“. Na svahu jsou označena vajíčka v řadě opřená o prkénko a soutěží se o to, které dojede nejdál (měla by být vařená...).

6. téma LÁSKA

„Nápisy na kraslicích plnily důležitou komunikační funkci mezi lidmi. Dívky sdělovaly tímto způsobem svou lásku chlapcům, kteří přije-

tím pomlázky dávali najevo, že tento vztah opětuji“. Pro soutěž ve štafetovém učení textu nalezneme mnoho vhodných říkaček: „Synečku, synečku, dycky k nám chodiváš, o sedmé svátosti nikdy nemluvíš“. Poslední ve štafeti запиše naučený text na připravený papír. Jedna disciplína jen pro dívky - soutěž zručnosti „Vajíčko malé - láska velká“. Jde o vytvoření nejlepšího nápisu na kraslici, hodnotí se estetický vzhled, vtipnost atd.

A poslední, 7. téma POMLÁZKA

„Součástí svátků jara byl kdysi i velikonoční smích, nevážaný, hluchý. Bujně veselí a radost z příchodu jara přetrvává v pomlázkových obchůzkách o Pondělí velikonočním. Pomlázkové právo, právo šlehání, začíná pro mládence o půlnoci z neděle na pondělí.“

V pondělí odpoledne platilo už ženské právo, také obchůzky na Květnou a Smrtnou neděli bývaly většinou výsada děvčat. A dvě soutěže pro chlapce - vymyslet veršovanou koledu není zrovna jednoduché.

Pletu pletu pamihody, polez, hastrmane, z vody!

Upletu je z osmi proutků,

dáš mi vejce ze dvou žlutků,

ze dvou žlutků, ze dvou bílků,

pak tě šlehnu přes kobyliku!

(Z Rakovníka)

„Jen tomu krásné vejce dám, kdo s koledou přijde k nám“. A nakonec

„Kdo chce v pondělí na šlaňaku, musí sobě uplést mrškačku.“ Ale žádnou ošizenou - pěkně z osmi prutů a s pentlemi na konci.

Tento soubor soutěží a her zdaleka nepokryje celých pět volných dní, ale pokud program doplníme například výrobou líta (létečka) nebo „smrtek“ ze slámy (suché trávy) a hadříků a jejich upálením, moc volného času nám již nezbyde. Kluci musí mít také čas na vyhledání a přípravu průtku a děvčata naopak na zdobení vajíček.

Tak hodně úspěchů a ať nám přeje sluníčko.

Podle velikonoční výpravy střediska Scarabeus sepsal Wimpy

Lito, nový lito, co jsi nám přineslo?

Mnoho dobrého,

kvítí pěkného,

modrého,

bílého

i červeného

(Z Hradecka)

P.S. Ve vymýšlení dalších témat a soutěží se meze nekladou.

Doporučená literatura: Karel Plicka - František Volf - Karel Svolinský - Český rok (Jaro), Václav Frolec - Prostá krása

Povídání o velikonočních najdete také na str. 14.

Omluva: V 5. čísle šotek přehodil názvy plátek - na obrázku č. 4 je sýkora parukářka, č. 5 je sýkora babka.

STOPY A HVĚZDY

Časopis pro včítata a světlušky

Pod tímto názvem se již podvkráte skrýval pokus o vydávání samostatného časopisu, určeného našim včítatům a světluškám. Bohužel současná ekonomická situace a okolnosti kolem skautských časopisů dosud neumožňují tuto myšlenku realizovat.

Nezbývá nám, než se především omluvit všem těm, kteří stále čekají, těm, kteří věřili a k odebrání časopisu Stopy a hvězdy se přihlásili. V žádném případě však tím naše snaha nekončí.

Pro nejbližší budoucnost se totiž rysuje ještě jedna možnost.

Bude-li vycházet magazín Skaut-Junák, pak se v něm můžeme snažit o uveřejňování materiálů, určených pro naše nejmenší, ve stále větším rozsahu.

Dvříka pootevřel Pedro se svou Akelou - a záleží na nás, jak tuto možnost využijeme. Věříme že ano, neboť je reálné, aby postupně vznikl jakýsi časopis v ča-

sopise, určený včítatům a světluškám, jako příloha magazínu Skaut-Junák.

A jak by podle nás měla vypadat náplň? Velice stručně: návody na činnost (Akelu), na drobné rukodělné práce, bajky a pohádky s poučným koncem, samostatný kreslený seriál ze života včítat a světlušek, vystřihovánky a další přílohy, jednoduché skříváčky, bludiště, luštění a jiné drobné úkoly, zprávy, reportáže ze smeček a rojů (a to spíš obrazově) apod. Naším cílem je, aby náš „časopis“ oslovoval nejen naše nejmenší, ale i starší věkové skupiny dětí. Chceme, aby se stal pomocníkem pro jejich vedoucí, kteří by mohli obsah v maximální míře využívat. Poskytnutý prostor ve Skautingu by byl věnován především metodice a dále pak návodům, jak pracovat s materiály otištěnými v magazínu Skaut-Junák. Předpokládáme určitou koordinaci mezi oběma časopisy a v tomto smyslu už se zástupci obou redakcí probíhala potřebná jednání. Ovšem tohle všechno, co bychom rádi uskutečnili, je

podmíněno jednou skutečností - a sice tou, že magazín Skaut-Junák přežije, že získá dostatečný počet předplatitelů! Pojdme ho proto i my všichni, kteří pracujeme s včítaty a světluškami, pomoci uvést do života! Zkusme si v každé smečce, v každém roji předplatit alespoň dva kusy magazínu Skaut-Junák! Jednou jako pracovní pomůcku, a podruhé na svázání, do archivu pro ty, kteří v budoucnu do smeček přijdou po nás. U nás jsou ty staré časopisy, darované kterýmisi dědečkem, nejvíce oblíbené. Zvýšení počtu předplatitelů a propagace našeho skautského časopisu je však pouze ten první krok. Tím druhým je jeho využívání. Poskytneme to nejlepší, úspěšné vyzkoušené, co v našich rojích a smečkách máme, prostřednictvím časopisu ostatním. Nápady rodi nápady. Pište - pomozte začínajícím, ať pracně neobjevují to, co je už jinde téměř dokonale. Věříme vám, vždyť „jsme jedné krve vy i my“.

RIKI

Kresba Doubravka Sobková, 8 let

ZAŽÍHÁME SVĚTÝLKO

Výtvarná soutěž pro včítata a světlušky (dokončení)

Předpokládáme, že ve smečkách pomalu končí základní kola soutěže. Režii by do svých rukou měly opět převzít ORJ a především jejich výchovní zpravodajové. Jim je určeno pár následujících řádek:

- shromážděte dle předem stanoveného klíče a termínu práce ze základních kol
- do hodnotící komise se pokuste získat alespoň dva odborníky
- dětského psychologa a výtvarníka
- uspořádejte výstavu prací, tentokrát na vyšší úrovni, přístupnou veřejnosti a s patřičnou propagací, např. i v místním tisku
- na výstavě vyhláste v každé kategorii soutěž o cenu návštěvníků
- zvažte možnosti dalšího uplatnění odevzdaných prací ve vašich podmínkách
- doporučujeme, aby každé více a světluška, kteří se zúčastní okresního kola, dle možností ORJ obdrželi upomínkovou kartičku, list apod. Smečka pak účastenský list do kroniky.

A nakonec to nejdůležitější. Postupující práce z okresních kol neposílejte na ústředí do Prahy, kde by pravděpodobně způsobily značné potíže, ale rozříděné dle kategorií (nejpozději do 15. května 1993) na následující adresy:

kat.1/ br. Jan Kříž, Uzebecká 1410, 101 00 Praha 10-Vršovice

kat.2/ ses. Marie Kůsová, Sadová 21, 160 00 Praha 6

kat.3/ br. Adolf Lisý, Pašinka 2, 280 00 okr. Kolín

kat.4/ br. František Šmajcl, Mokré 63, 370 01 České Budějovice

S ohledem na dnešní ceny poštovního prosíme o dodržení rozřídění dle kategorií. Předpokládáme, že ústřední kolo bude ukončeno koncem května tak, aby v červnovém čísle Skautingu mohly být zveřejněny první skutečné výsledky. K soutěži a jejímu hodnocení bychom se pak ještě vrátili na podzim.

TŘI HRY S DŮLKEM

1. Začnete tou nejjednodušší. Pět kroků od důlku vyryté v zemi čáru a rozlosujte pořadí, v němž budete nastupovat ke hře. Potom první hráč hází od čáry deset kuliček - jednu po druhé - tak, aby jich co nejvíce spadlo do důlku. Když hodí poslední, spočítá, kolik kuliček má v důlku a důlek vyprázdí. Na čáru nastupuje druhý, po druhém třetí, až se všichni vystřídají.

Kdo měl v důlku nejvíce kuliček, vyhrál. Ostatní hráči mu odevzdají tolik kuliček, o kolik jich tam měli méně. (Například první zasáh důlek pěti, druhý třemi a třetí šesti. Vyhrál třetí a dostane od prvního jednu, od druhého tři kuličky.) Má-li víc hráčů stejný, nejvyšší počet kuliček v důlku, hra končí bez vítěze, a o všem i bez výher. Čáru, od ní házíte, můžete buď přibližovat, nebo vzdalovat.

2. **Ťukaná** Každý hráč hodí od čáry dvě (čtyři nebo šest kuliček - podle toho, jak

se předem dohodnou) a snaží se, aby se zastavily co nejbližší důlku. Dovnitř však nemají spadnout. Když se tam některá přece jen skutálí, vyzmete ji a házíte znovu. Tímto „rozhozováním“ je podobné jako při jiných hrách stanovené pořadí. Kdo má kuličku nejbližší důlku, začíná, poslední přijde na řadu ten, kdo ji má nejdál. První si zvolí kteroukoliv kuličku a cvrknou do ní tak, aby ůkla do některé jiné. Obě kuličky se tím posunou blíže k důlku. Hráč pokračuje v ůkání tak dlouho, dokud obě nespádnou současně do důlku, nebo dokud cvrknutá kulička nemine druhou bez ůknutí. V prvním případě bere obě a pokračuje ve hře s další dvojicí kuliček, v druhém ztrácí právo na další hru. Čeká, až se vystřídají všichni ostatní a přijde znovu na řadu. Základní pravidlo příkazu je: Do důlku musí spadnout po posledním ůknutí OBE kuličky. Zůstane-li jedna mimo důlek, hráč si nesmí vzít žádnou a kromě toho ztrácí právo na hru. Na řadu přichází další. Vyjme kuličku z důlku, vyhodí ji nad hlavu

(má spadnout kamkoliv mimo důlek) a začne ůkat. Hra pokračuje, dokud nejsou všechny kuličky rozmístěny.

3. **Na krále** Vyhlubte kolem většího důlku čtyři menší jamky. Každý hráč do nich vloží základní vklad - do malých důlků po jedné kuličce, do velkého středního dvě. Pak hodem na střední důlek stanovte pořadí ve hře. Kdo má kuličku nejbližší, začíná a smí hodit od čáry na pěti důlků jednu kuličku. Střelí-li se do některého, bere jeho obsah. Všichni hráči se pravidelně střídají. Hra pokračuje tak dlouho, dokud nejsou všechny důlky vyprázdněny. Chcete-li hrát NA KRÁLE v zajímavější obměně, vyhlubte před pěti důlky malíčkovou jamku, v níž je místo jen pro jednu kuličku. Hodí-li někdo kuličku do této jamky („krále“), ukončí tím hru a smí si vzít obsah všech pěti důlků. Zasáhnout „krále“ se vám však podaří jen málokdy.

(Z knihy Miloše Zapletala - Tisíc malých dobrodružství)

V ZIMĚ SPÍ JEN MEDVĚDI

V pátém čísle vybízí Ondra Vanke, abychom se nebáli zimního táboření. Druhý oddíl chlapců z Vimperka se nebojí a vzkazuje, že při dobré přípravě lze pětidenní tábor v závěru prosince prožít i při průměrných teplotách -13 stupňů bez onemocnění. Účast na zimním táboře je také jednou z podmínek odborného odznaku Šumavského vlka. Slouží mimo jiné k pěstování zdravého sebevědomí chlapců.

Táboření ve ztížených podmínkách a půlnoční jízda v mrazivém tichu po svazích šumavských kopců, kdy jedinými orientačními body jsou světla svíček - majáků v nebezpečných místech, je zážitkem, na který se nezapomíná.

Karel Crha, Vimperk

ZIMNÍ TÁBOŘENÍ je velmi zajímavá a náročná součást skautských činností. 13. vodní přístav a 53. oddíl 12. střediska Mustang uspořádaly pro vybrané děti ze svých oddílů jakousi zimní lesní školu, zaměřenou hlavně na táboření na sněhu, přežití v nepříznivých klimatických podmínkách, první pomoc v horách a základní horolezecký výcvik. Akce s názvem Expedice Yeti 93 se konala v Broumovských skalách od 31.1. do 7.2. Děti jsme uvolnili na čtyři dny ze školy - a dobře jsme udělali, protože v Praze byl takový smog, že byla dokonce poprvé omezena automobilová doprava.

Takovouto akci je nutné připravovat velmi zodpovědně - s ohledem na to, že nás zima může nepříjemně překvapit třeba tím, že není dost sněhu, nebo není vhodný pro stavbu iglů ani záhrabů, mohou uhořet silné mrazy, nebo naopak prší. Vzhledem k tomu, že naše děti tábořily v zimě poprvé, měli jsme předem domluvené využití blízké chaty Hvězda jako základny, kde jsme si mohli sušit věci a kde bylo zajištěno stravování. Sníh byl bohužel po celý týden k jakýmkoli stavbám naprosto nevhodný, proto jsme spali v lehkých stanech, v pěřových mumiích s teplými švy. Zpočátku si některé děti stěžovaly na chlad, proto jsme pečlivě odstraňovali každou, i zdánlivě drobnou

příčinu (např. spaní v navlhčích ponožkách).

Nechť vylézt do mrazivého jitra děti přešla hned první ráno, kdy si - doslova na vlastní kůži - ověřily to, že po omytí těla sněhem se rozeběhají a cítí se velmi dobře.

Samozřejmě je nutné zajistit kaloricky hodnotnou stravu a dostatečné množství teplého čaje. Vybavení dětí nelze po-

nechat na libovůli rodičů, je nutné přepsat přesný seznam oblečení, nepomenout na takové věci jako např. jeleň lůj, krém na boty apod. a trvat na tom, aby děti všechno opravdu měly. Tento způsob zimního táboření pro začátečníky, kdy je v záloze možnost přemístit se do teplého objektu, rozhodně doporučujeme všem, kteří sice nemají dost zkušeností, ale přesto by rádi i v zimě vyjeli tábořit.

*Stopař, 53.odd., Praha
foto Oldřich Malina*

ZIMNÍ SETKÁNÍ pro světlušky a vlčata 6.2.1993 se konalo už podruhé v Havlíčkově Brodě. Sešli se šestníci, velké světlušky, ale i ti, kdo se na tuto službu teprve připravují - téměř padesátka dětí.

V prostorné vodácké klubovně střediska Bobrů čekalo osm stolů, každý pro 8-9 účastníků, se zkušeným vůdcem či vůdkyní. Pak začal pětihodinový kolotoč. Na jednotlivých místech se střídaly pracovní družiny, aby se s hravostí, vlastní svému věku učily skautským znalostem: první pomoci, uzlování, vedení schůzky, šířování, poznávání přírody. Dva největší stoly sloužily výtvarné činnosti a k výměně zkušeností patřila i výstavka na jevišti, kam účastníci přinesli výtvořky ze svých oddílů. To vše prokládaly oddechové chvíle se zpěvem při kytaře a kdo měl chuť, vyběhl ven užít si hruďovačky v mokré sněhu. Dík patří sestře L.Šetkové, výchovné zpravodajce SRJ i všem ostatním činovníkům. A mně se líbilo, že se na tu krásnou praxi přišli podívat mladí činovníci, kteří sbírají zkušenosti. Praxe je vždycky víc než nějaký "suchý" kurs.

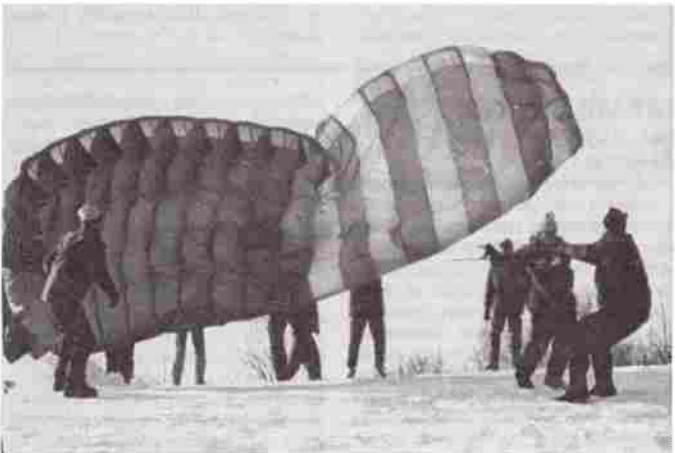
P.Hájek-Balů, Chotěboř

PARAGLIDING Pokud někdo neví, co tohle slovo znamená, tak by mu to měly napovědět naše fotografie. Český řečeno se jedná o létání na padákovém kluzáku. To je nejmenší, nejlehčí a snad i nejjednodušší prostředek, umožňující člověku let vzduchem. Těchto kluzáků existuje celá řada. Jednotlivé typy se od sebe v praxi liší klesavostí, což je vlastně jakási měřítka „bezpečnosti“ kluzáku. Čím větší klesavost, tím je „stroj“ bezpečnější.

Na silvestra jsme zkusili létat. Na Cusalinu bychom s normálním školním padákem neměli šanci vzletnout. I na Cornischovi se to podařilo jen některým. Díky Patově dobrotě si mohl pokus o vzletnutí vyzkoušet každý, kdo měl zájem.

*Dazul, RS Kruh, Vsetín
foto Petr Hanák
(Převzato z oddíl.časopisu Stoupa hlásí)*

Předpokládám, že jste si v tomto čísle Skautingu už se zájmem přečetli článek o nápadech na velikonoční výpravu. Ten, kdo by ovšem chtěl porozumět řeči tam uvedených velikonočních symbolů přiměřeně evropskému vzdělání, v žádném případě nevystačí s jejich folklórním popisem, který se u nás pěstoval v předchozích desetiletích (a jehož ozvěny jsou patrné i ve zmíněném článku).

ŘEČ VELIKONOČNÍCH SYMBOLŮ

Symbol totiž není jen nějakou věcí nebo slovem, které si člověk vytvořil pro zábavu, aby se obklopil něčím hezkým nebo zajímavým, případně aby si uchoval pěkné vzpomínky. Symbol je příležitostí vstoupit do přítomnosti nějaké nevyjádřitelné krásné, hluboké či veliké skutečnosti, která je sama o sobě námi neuchopitelná. Mezi symbolem a symbolizovanou skutečností je podobný vztah jako mezi notovým záznamem a hudbou, která je jím zachycena. Člověku, který nerozumí notám nebo neumí hrát na žádný nástroj, není takový notový záznam ničím víc, než zajímavě potištěným papírem. Podobně "řemě" se jeví mnohým našim současníkům různé symboly. I ty velikonoční. Pokusme se tedy nyní chvilku zastavit u těch sedmi symbolů, o kterých je v článku řeč.

Zelen

Zelen je barvou přírody a barvou naděje. Tváří v tvář zničené přírodě České republiky bychom měli jistě dost důvodů pochybovat o možnosti spojit "přírodu" s "nadějí". Rozhodující událost Zeleného čtvrtku - stolování Ježíše Nazaretského s učedníky v Jeruzalémě těsně před židovskými svátky Pesah (nejspíš roku 29 n.l.), později známé jako Poslední večeře - nám přesto poskytuje možný klíč: Jako Ježíš se tímto gestem zcela vydává lidstvu a přijímá s ním nezrušitelné společenství, které je naší rozhodující šancí k uzdravení - a tedy naději, tak je i člověk dneška volán k tomu, aby přijal své společenství s přírodou, které je jedinou nadějí na její uzdravení.

Země

Země jednak symbolizuje naši pomíjivost, pozemskost, připoutanost: ... *my bychom blížili k nebesům však jsme zde s zemí spjati.* (Neruda). Z druhé strany je ovšem symbolem zakotvení, bezpečí, domova. Velký pátek před námi tento rozpor spojuje zvláštním způsobem: *"Jestliže pšenička zmo nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá mnohý užitek"* (Jan 12/24). Země se svou bídou, porušeností, utrpením a smrtí nemůže být naším skutečným domovem, zdrojem bez-

pečí. Ale člověk se tím, co je v něm věčné, přesahující a svobodné, vztahuje (svým životem v pravdě a ve službě lásky) za hranice všech provizorních domovů - k samotnému Zdroji veškerého bezpečí.

Voda

Voda znamená čistotu, průzračnost, ale také život. Představuje jeden z nejsrozumitelnějších symbolů vůbec - a to už několik tisíc let a ve všech možných kulturách naší planety. Voda přitom není zdaleka takovou samozřejmostí jako země (alespoň pro většinu národů). Bílá sobota (nazvaná po bílých sátech těch, kteří křtem vstupovali právě o této sobotě do společenství křesťanů) pěkně ukazuje těsné spojení obou rovin obsažených v symbolu vody: Naše osvobozování z otroctví zla se uskutečňuje pročišťováním našeho vlastního bytí. A děje se tak mocí Života, který se pro nás o velikonočních obětoval, aby se každému z nás mohl dávat. Neučini to však bez našeho svobodného souhlasu. Život se může uzdravit z nedůvěry jen důvěrou. A to není možné bez dialogu s tím se dává.

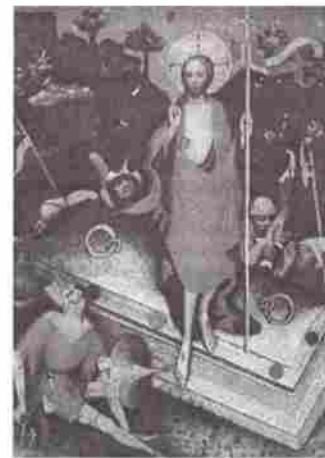
Oheň

Oheň nás oslovuje svým světlem a teplem. Nezdídky je proto oheň přímo symbolem pravdy a lásky. Oheň je fascinující žilem: do maxima krásy koncentrovaná energie vznikající spoluprací viditelného paliva s neviditelným kyslíkem. Co nám to říká o velikonoční naději? Důvěryhodné dosvědčené nedělní vzkříšení ukřižovaného Ježíše je "jiskrou", která vyzývá každého z nás, aby "přiložil" svůj život k životům ostatních sester a bratrů - a společně s nimi se zcela vydal ohni Ducha pravdy a lásky.

Láska

Láska vlastně do našeho přehledu symbolů tak úplně nepatří. Vždyť ona sama je tou hlavní skutečností a přítomností. Dokonce veškerá skutečnost a přítomnost je možná jen díky lásce. To může na první pohled překvapit - ale jen toho, kdo se ve svém chápání lásky omezuje jen na některé její vnímatelné projevy - zatímco láska sama mu zůstává skryta.

"Láska" jako slovo a s ním spojená představa v určitém smyslu ovšem symbolem je: totiž právě pro tu skutečnost nejskutečnější a přítomnost nejpřítomnější - pro Boha. Velikonoce jako celek jsou Jeho nabídkou, abychom Ho konečně začali brát vážně. On tak vůči nám činí neustále.

Mistr třeboňského oltáře, Z mrtvýchvstání Krista (kolem 1380)

Veje a pomlázka

Tyto symboly vyrostly v prostředí slovanského pohanství - a na rozdíl od symbolů jiných je křesťanská tradice nijak nevyužila pro vyjádření svého velikonočního poselství. To ovšem neznamená, že by nám neměly co říci: Jejich dnem je zcela oprávněně velikonoční pondělí. V něm nás upozorňují na důležité stránky našeho slovanství: důvěru v život, touhu po společenství a smysl pro krásu, které se projevují zvláštní hravostí našeho folklóru a do určité míry i celé naší kultury.

Jestliže mohou symboly, o kterých jsem před vámi uvažoval, promluvit na někoho z vás i jinak?

Ale ovšem. Právě v tom je jejich síla. Musíte jim ovšem dát svým tělům, prodlévavým nasloucháním šanci. *Edy*

MÁME NA TO?

(ad „S kým a jak o slibu“, Skauting č.4/92)

Myslím si, že článek bratra Kumermanna v loňském pravicovém čísle Skautingu vyznívá poněkud jednostranně. Vzhledem k různým zákrutům a stinným místům v historii našeho Junáka je uznání za zakládajícího člena WOSM poněkud sporné. Mnoho se nyní mluví o mravní kreditu našeho národního skautského hnutí. Skoro vůbec ne o tom, že v krutých dobách pomnichovských byli z řad Junáka vyloučeni v rozporu s prvním článkem Ústavy WOSM skauti židovského původu. Bylo tak vyhověno ultima-

tivnímu požadavku nadřízených orgánů, které vyloučením židovských skautů podmiňovali další existenci Junáka. Tuším, že dánští skauti na podobné ultimátum reagovali rozpuštěním své organizace, aby se nemuseli zpronevěřit základním skautským ideálům.

I co se týče likvidací Junáka po únoru 1948 a v roce 1970, není kredit Junáka tak čistý, jak by měl být. Je nesporné, že se na těchto likvidacích aktivně podíleli někteří činovníci Junáka. A asi to nebyla jen úzká skupinka lidí ve vedení organizace. Myslím si, že argumentovat tím, že likvidaci organizace má na svědomí jen pár rozvratníků v nelegitimních orgánech, je poněkud zavádějící. Princip ko-

lektivní nevinny je v tomto případě stejně chybný jako princip kolektivní viny.

Avšak nebyla tato temná místa v naší skautské historii vykoupena nezměrným utrpením a smrtí mnoha našich sester a bratrů v nacistických a komunistických lágrech a věznicích?

Nesvědčí ve prospěch Junáka skautské oddíly, ilegálně pracující i v dobách nejtěžší totality? Ne, nehodlám soudit. K tomu nejsem povolán. Jen jsem chtěl, abychom se zamysleli nad tím, zda je morální kredit Junáka opravdu tak čistý, abychom považovali jeho uznání za zakládajícího člena WOSM za samozřejmé.

Máme opravdu na to?

Marek Bárta

FAKTA o obnovení Junáka

V 1. čísle Skautingu Ivo Vacík v článku "Co je a co není..." svoji zmínkou o Iniciativní skupině pro obnovu činnosti Junáka poškodil jméno jejích členů, a proto zde uvádím některá fakta.

Asi v červnu 1989 jsem se od bratra PŮEIFFERA - Racka dozvěděl, že Alexej Pludek založil "skautskou kancelář". Nabídl jsem se, že zjistím, o čem jde. Pludek ochotně souhlasil, že o této věci podá informace.

Po prázdninách se u mne sešli bratři Pfeiffer, Břicháček, Sedláček a Pludek, který vysvětlil, že se na něj obraceli ilegální junácké oddíly s prosbami o radu a pomoc. J. Pfeiffer pak navrhl, abychom iniciovali obnovení činnosti Junáka, aniž bychom někoho žádali o souhlas, a to tak, že to prostě oznámíme na patřičném oficiálním místě.

V Čině č. 1/93 se vytýká iniciativní skupině, že nedostala od nikoho mandát k jednání. Ale kdo jí ho mohl dát, když už dvacet let Junák neexistoval?

Dopis Mohoritovi s výzvou k setkání jsme pak odeslali 5. 10. Pro styk se SSM v něm bylo uvedeno moje jméno s adresou a telefonem. Od samého začátku jsem informoval o našem záměru A. Suma. Ten se však čehokoli odmítl zúčastnit, a dokonce nám zakázal, abychom mu o této věci telefonovali, protože jeho telefon odposlouchává STB. Mohorita, který schůzku odsouval až po jejich celostátní konferenci, mi nakonec slíbil, že se s námi sejde 23. 11. Z obecně známých důvodů však už k tomu nedošlo.

V pondělí 27. 11. 1989 prostřednictvím br. Ladislava Kurky najal vedoucí jednoho z ilegálních junáckých oddílů br. Michal Sobek - Achim na sobotu 2. 12. 1989 velký sál v Městské knihovně pro junácké shromáždění. Pronájem platila TJ Aster, mateřská jednota tohoto oddílu. Ihned jsem to oznámil členům Iniciativní

skupiny a A. Sumovi a svolal poradu pro přípravu sobotního programu, kam přišli i další členové bývalých ústředních orgánů Junáka. Ještě jsem zajistil souhlas ředitele Státní knihovny, aby povolil shromáždění na nádvoří Klementina pro ty, kteří se nevejdou do sálu knihovny. Pro slavnostní shromáždění tedy bylo vše připraveno pod vedením A. Sumy, který se v pondělí 27. 11. opět ujal funkce starosty Junáka.

Přes mnohé překážky, kterými se někteří lidé snažili vše znemožnit, slavnostní shromáždění 2. 12. úspěšně proběhlo.

Očima roku 1993 se samozřejmě mohou věci jevit jinak. Uprostřed roku 1989 jsme se prostě snažili využít možnosti tak zvané "perestrojky", jak jsme dovedli nejlépe.

JUNÁK BYL PRVNÍ DEMOKRATICKOU ORGANIZACÍ, KTERÁ PO SAMETOVÉ REVOLUCI OBNOVILA SVOJI ČINNOST.

PhDr. Pavel Macháček

Mnozí z vás nám píší obsáhlé stati a vysvětlení, jak to bylo při 3. obnově Junáka v r. 1989, při jeho zrušení v r. 1970 atd. Některé dopisy jsou reakcemi na články z č. 1 a 2. Poněvadž jsou to vesměs materiály obsáhlé, děkujeme tímto bratřím Lešanovskému, Bayerovi, Macháčkovi a dalším za veškeré informace, které předáváme historické komisi. Ta byla V. sněmem pověřena, aby shromáždila všechny dostupné podklady a zmíněná období zhodnotila. Výsledky bádání historické komise v našem časopise rádi - a snad brzy - otiskneme. MÁTE-li dispozici ještě nějaká fakta a dokumenty k objasnění těchto etap našeho hnutí, PROSÍME, zasílejte je na adresu:

Ústředí Junáka Historická komise - k rukám br. Macka, Senovážné nám. 24 147 16 Praha 1

red

PŘEŽIJEME?

(Příspevek k jarnímu kongresu)

Nemyslím teď jenom na skauty či skautskou organizaci. Myslím tím na lidi jako živočišný druh „homo sapiens“.

Přežití člověka je totiž kriticky ohroženo víc, než si dovedeme v denním shonu připustit a než by se nám zdálo. Jde doslova o záchranu budoucích generací a neucíníme-li pro to všechno, co je v našich silách, poneseme za tyto generace svou odpovědnost. Nestačí už jen zajistit dnešním dětem šťastné a radostné dětství - je tady riziko, že jsou doslova ohroženy jejich životy i život jejich potomků. Je nutné změnit způsob názírání na náš svět - ten, v němž děti nastoupí po nás na naše místa. Ještě máme čas - ale zkracuje se čím dál tím rychleji.

1/ Životní prostředí: ohrožení existence člověka devastací životního prostředí nabývá stále ofensivnějších rozměrů (znečištění vzduchu, voda a vodních zdrojů, světových moří, destrukce ozónové vrstvy, zvyšování teploty, degradace půdy, porušení a destrukce ekologických vazeb, kontaminace potravin, radioaktivní ohrožení, ohrožení člověka

jako vrcholu biologického řetězce atd.).

- Je bezpodmínečně nutné ekologickou výchovu jako jednu z hlavních priorit současnosti rozpracovat a zařadit do skautského výchovného systému, ve všech věkových stupních od nejmladších po oldskauty, ale - především do osnov čekateckých a vůdcovských kursů, lesních škol, speciálních seminářů atp.

2/ Způsob života: ohrožení drogami, kouřením, alkoholem, zneužívání sexu - AIDS. Ohrožení začíná stále v mladším a mladším věku. Cílené působení různých „mafii“, zaměřené na ovládnutí dětí a mládeže, vytváření „zákaznické“ sítě. Vliv tiskovin, reklam, filmu. Závislost na hracích automatech, hluku (disko, repro), ztráta tvořivosti v závislosti na konzumu (repro, televize atd.). Nejedná se jen o zdravotní, jako spíš o morální problémy, kterou je nezbytné postavit do popředí mravní výchovy. Hledat pro ni vhodné cesty a prostředky, aktivizovat vůdce a vůdkyně, rodiče, činovníky (výchovné), spolupracovat se zdravotnickými i výchovnými a sociálními institucemi, školami. Zařadit tyto otázky do výchovy a vzdělávání skautských vychovatelů.

3/ Sociální opouštěnost dětí a jejich ohrožení společností: oslabení nebo ztráta

citových vazeb v rodině (rodiče, prarodiče, sourozenci, rozpad rodin), oslabení komunikace mezi dětmi a dospělými, mezi dětmi navzájem, uzavřenost v důsledku konzumního způsobu života (televize, repro ap.) nebo limitujícího prostředí (nebezpečí mimo domov - dopravní frekvence, zločinnost atp.), fyzické ohrožení dětí (týrání, zneužívání, agrese), ohrožení citového a duševního vývoje (horory, porno, násilí v televizi ap.). Je nutné humanizovat vztah k lidem, vychovávat k tomu vyrůstající skautskou generaci a vštěpovat toto vědomí vůdcům, vůdkyním, výchovným pracovníkům a uskutečňovat je soustavně a cílevědomě mezi všemi členy skautské rodiny, od nejmenších po starce! Program v těchto třech stručně vyjmenovaných okruzích by se měl stát hlavním úkolem ústředních výchovných složek, ke spolupráci by měli být přizváni všichni odborníci z řad skautů, ale i mimo ně. Vypracovat metodiky jak pro výchovu vůdců a vůdkyň, tak mladých členů, stejně jako oldskautů. Není to žádná panika, ale ani procházka růžovým sadem za cvrkání ptáčků. Přežijeme? Dáme se do toho?

Vladimír Kopřiva-Vlk

K PRVNÍ SPANILÉ JÍZDĚ

pozvaly redakční radu časopisu Skauting okresní rady Junáka oblasti T. G. Masaryka do Břeclavi. Setkání se uskutečnilo 20. února za účasti 13 sester a bratří z oblasti a 5 členů redakční rady (šéfredaktorka Michala Rocmanová, bratři Navrátil, Zajíc, Pachman a Kopřiva). Celý čas od pátečního večera byl doslova nabit aktivitou - debaty v plénu i

ve skupinách, úvahy jak dál a jak lépe. Kromě témat týkajících se úrovně, obsahu a zaměření časopisu se na program dostaly otázky:

- vnitřní demokracie v našem hnutí (stanovy, složení orgánů aj.)
- vztahu Junáka k dalším organizacím mládeže

- vztahu Junáka k exilovým skautům
- výchovy mladých vůdců, její náplně, osobností jejich vychovatelů

- mezilidských vztahů v našem hnutí.

Občas vylétly i jiskry při některých obzvlášť žhavých problémech, avšak vždy převládala snaha po pochopení odlišného stanoviska, po hledání pozitivního řešení. Setkání s přehledem řízené pověřeným činovníkem oblasti br. Stohrem vyznělo v oboustranné přání posilovat styky mezi ústředními a regionálními články hnutí.

redakční rada

SKAUT JE OCHRÁNCEM PŘÍRODY

Ekologický seminář

Již 5. skautský ekologický seminář se bude konat ve dnech 30.4.-2.5.1993 na Křivoklátsku (ve Skryjích). Hlavním tématem semináře bude ochrana přírody ve skautingu. Programové bloky: 1. Zákon o ochraně přírody a krajiny, nové prvky v ochraně přírody (přednáška) 2. Význam ochrany přírody z hlediska ochrany geofundu a stability ekosystémů, chráněné druhy, chráněná území (přednáška + exkurze) 3. Důsledky Zákona o ochraně přírody a krajiny pro skautskou praxi: a) v programu činnosti oddílů a středisek b) v zabezpečení táboření a činnosti v přírodě (diskuse) 4. Poznání přírody CHKO Křivoklátsko (přednáška + exkurze) 5. **Vyzýváme k účasti všechny dospělé skauty i starší rovery, kteří mají o problematiku zájem, zejména pak instruktory pro čeka-telské a vůdcovské kursy a vůdce oddílů zaměřených na ochranu přírody. Své přihlášky pošlete, prosím, do konce března na adresu:**

Vít Růžička, Mistrovská 12,
108 00 Praha 10 (tel. 77 83 61).

Křivoklátské lesy

V pondělí 19.4. od 18.00 hodin se bude v budově Rehabilitační kliniky na Albertově (vchod proti děkanátu Přír. fak. UK) konat přednáška Ing. Eduarda Průš (náš přední odborník v problematice přírodních lesů) na téma Křivoklátské lesy. Doporučujeme všem, zejména zájemcům o seminář na Křivoklátsku.

Vít Růžička, ekologická komise
náčelnictv Junáka

NEPŘEHLÉDNĚTE!

Ve 14. čísle zpravodaje Junák hlásí (červenec 1992) jsme vás již informovali

o pomoci Světové nadace pro přírodu - WWF International - při rozvoji výchovných programů v naší republice. Tento program se již rozbíhá, a máte-li ve svém středisku zajímavé ekologické projekty, můžete se ucházet o finanční podporu na adrese: **Luboš Hrivniák, WWF International, Kancelář Stromu života Pražská 11 811 04 Bratislava.**

Uzávěrka druhého kola je 30.4.1993. Pro jeden projekt je možno žádat podporu nejvýše 50.000 Kč. U mimořádně nápaditých projektů slibuje nadace pomoc při hledání dalších finančních zdrojů v zahraničí. Podrobnosti o způsobu zpracování projektů naleznete například v uvedeném čísle JH. Projekt stačí napsat v češtině či slovenštině a doplnit pouze stručným souhrnem v některém světovém jazyce (A,N,F). Uvítáme, budete-li nás o svých ekologických aktivitách informovat. *Darina Vystrčilová*

PROSBA

Ekologické hnutí Děti Země prosí všechny, kterým není lhostejný stav naší planety a lidí, aby pomohli sbírat výstřihy a články o ničení přírody, haváriích, ozónu, jaderné energii, vegetariánství, škodlivých látkách apod.

Výstřihy je nutno opatřit poznámkou, z kterých novin nebo časopisu pocházejí a datem (číslem, ročníkem), např. MF 1. 2. 93, Reflex 1/93 apod.

Výstřihy pošlete na adresu: **Děti Země, Podbabská 14, 160 00 Praha 6**

RADA ZEMĚ

Organizační výbor Rady Země se sídlem v San José v Kostarice zaslal na naše ústředí přihlášku a dotazník, spolu s dalšími informacemi pro jednotlivce i celé organizace a vyzývá nás ke spolupráci. Podle

předsedy výkonného výboru Rady vzniká tato organizace proto, aby v celém světě aktivně pracovala pro uvědomění, porozumění a řešení hlavních problémů naší planety, kterými jsou chudoba, zpožděný rozvoj, zhoršení životního prostředí, výroba provázená nezdramými jevy...

Rada země hodlá zajišťováním objektivních informací, nestranným hodnocením i vlastními návrhy na zlepšení situace povzbuzovat mezinárodní organizace, vlády, soukromý sektor i jednotlivce k ekologickým zásahům. Máte-li zájem jako jednotlivci nebo skupiny (např. družiny, oddíly apod.) přihlásit se ke spolupráci s tímto celosvětovým orgánem, obraťte se na sestru Hanu Končíckou ze zahraniční rady.

AKCE FALCO 1993

Strážení hnízd sokolů a rarohů nesmí přestat! Díky němu v r. 1992 vylétlo z "našich" hnízd 20 mláďat rarohů velkých (Falco Cherrug) - akce se účastnilo na 400 lidí. Letošní akce začne koncem března a potrvá nejméně do května. Každý ze zájemců měl by nám písemně sdělit tyto údaje:

- 1) jméno, adresu, tel. spojení,
 - 2) věk,
 - 3) účast v dřívějších ročnících strážení, v kterých a na jaké lokalitě,
 - 4) návrh nejvhodnějšího termínu (případně několik alternativních)
 - 5) možnost být zařazen v záložní skupině pro nepředvídané okolnosti.
 - 6) čestné prohlášení, že jste si vědomi náročnosti akce i jejích rizik a že se podřídíte podmínkám organizátorů
- Informace: *Akce Falco, Radka Jindrová, Děčinská 100, 407 21 Česká Kamenice tel. zam: 0412/952871-2*

Tuto první vlašťovku mezi regionálními odborkami otiskujeme proto, že o ni mnoho oddílů projevilo velký zájem, a také jako dobrý příklad hodný následování.

ŠUMAVSKÝ VLK - regionální odborka Šumavské oblasti

Šumavského vlka schválily ORJ v Prachaticích a Klatovech jako odborku pro skauty. Vzhledem k tomu, že se jedná o poměrně náročný odborný odznak, počítáme s dobrou jeho plnění 2 až 3 roky. Z toho je patrné, že tento odznak je určen pro ty skauty, které činnost oddílů baví - a to by měli být všichni. Podmínky pro splnění odborky společně navrhli činovníci Šumavské oblasti tak, aby skauti poznali současný život na Šumavě, její historii a pocho-pili důvody ochrany šumavské přírody. Plakát a erby nám nakreslil pan Jan Tláškal - příznivec skautingu. (Odborku Šumavský vlk jsme začali plnit na táborech v roce 1991.)

Způsob plnění Šumavského vlka

- 1) Všechny body odznaku odborné zdatnosti mohou být splněny pouze při akcích pořádaných skautem.
- 2) Po splnění každého bodu dostane skaut erb, který si nalepí do svého plakátu (plakát má každý svůj - doma). Má tak dobrý přehled jak daleko při plnění je.
- 3) Plakát si každý koupí za VYDĚLANÉ peníze.
- 4) Součástí plakátu jsou i dva erby. Každý oddíl má právo určit si dvě vlastní podmínky pro získání odborky. Tyto podmínky nahradí dva erby z bodu 1 (výstup na vrcholy...).
- 5) Skaut si vede zvláštní deník o plnění tohoto odznaku nebo si o splněných úkolech vede záznamy ve svém skautském zápisníku.

Podmínky pro splnění odborného odznaku

- 1) Vystoupit na 20 šumavských vrcholů vyšších než 1000 m. (Povinný je Javor, Třístoličník, Boubín, Břežník).

Při výstupech pozorovat šumavskou přírodu v různých ročních obdobích.

- 2) Vystoupit na 5 šumavských vrcholů vyšších než 1000 m v zimním období.
- 3) Přespat 5x "pod širákem" (za pomoci cely, přístřešku...).
- 4) Navštívit prameny 3 šumavských řek (Vltava, Vydra, třetí podle výběru střediska).
- 5) Účast na zimním táboření (alespoň 3 noci).
- 6) Projít Schwarzenberský nebo Vychnicko-tetovský kanál (znalost historie, technické provedení).
- 7) Navštívit Stožecskou kapli nebo Albrechtický kostel. Znat historii, nakreslit.
- 8) Navštívit 6 hradů, zámků, tvrzí či zřícenin na Šumavě a pořídit jejich nákres, zjistit historii (výběr podle středisek).
- 9) Navštívit 4 rezervace (výběr podle středisek).
- 10) Navštívit Plešné, Černé, Čertovo, Žďárské nebo Prá-šické jezero (4 jezera). Znat jejich původ, zvláštnosti.
- 11) Pořídit foto (kresbu) volně žijícího zvířete na základě vlastního pozorování ve volné přírodě.
- 12) Odpracovat nejméně 40 hodin na pomoc přírodě (zdarma).
- 13) Splnit odznaky odborné zdatnosti "průvodce" a "ochránce přírody".
- 14) Navštívit místa zástřelu posledního vlka a posledního medvěda na Šumavě.

(O plakát a erby si můžete napsat - viz skauting 6, str. 19)

Co je to vlastně Gilwell?

To, co dělá Gilwell Park tím, čím je, je všudypřítomnost skautské tradice. Není to ale tradice zatuchlá, muzejní, každou chvíli se odněkud ozve smích a dupot a vyříti se skupina rozesmátých kluků se skautskými šátky na krku. Asi každý ví, že je zde nejstarší "lesní škola" na světě. Gilwell je pro nás zkrátka asi tím, čím je pro mohamedány Mekka.

Jak a proč vlastně vznikl?

První zmínky o tom rozsáhlém padesátihektarovém přírodním parku poblíž Chingfordu, dnes součásti "velkého Londýna" se objevují již v roce 1407. Pro skauty celé území koupil pan William McLaren v roce 1919 s přáním umožnit chudým londýnským klukům levný pobyt na skautských táborech. Baden-Powellovi se místo zamlouvalo ještě z jednoho důvodu - je zde malý zámček, dnes zvaný "Bílý dům", a B-P měl před očima svou vizi uskutečňovat zde kursy pro vůdce. Postupně kolem usedlosti rostly další stavby: sruby, brány a později i učebny. První náčelník Gilwellu, populární Frank Gidney, tu vedl první kursy, zaměřené převážně na základy táboření a praktické dovednosti. Za války sem dopadla pověstná létající střela a i toto dovedli vynalézávat skauti zhodnotit. Kráter nyní, po napuštění vodou, slouží kanioistům. Časem si "gilwellské kursy"

Gilwellu dnešní starosta br. Navrátil, ale místo toho strávil několik let v jiných táborech...

Absolventů z Československa bylo víc, ale ústřední evidence absolventů existuje až posledních dvacet let. Vyhledávat starší účastníky by tedy znamenalo projít dvě obrovské skříně, nabitě fotoalbami.

Jaké je označení absolventů?

Wood Badge kursy jsou v systému vzdělávání postaveny všude na úroveň našich lesních škol - je to tedy nejvyšší stu-

por)- osobního poradce, s nímž zůstává i po kursu ve styku. Mou osobní p.t.a. je například dívka, pracující jako detektiv ve Scotland Yardu.

Nikdo tu nikoho nehoní a stres je zde neznámé slovo. Den začíná a končí společnou meditací, a protože se všichni dozívají opravdu nové věci, měl jsem dojem, že je kurs poněkud efektivnější než naše LŠ, kde se občas přednáší jako novinka to, co musí znát každý čekatel.

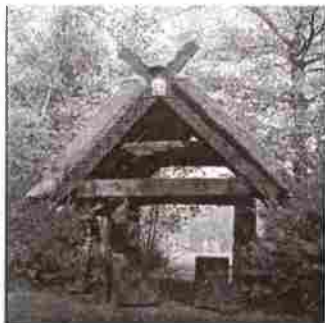

GILWELL PARK

přestěhovali skauti i do dalších zemí a na jiná místa a dnes se zde konají pouze speciální kursy pro činovníky z různých hrabství a z náčelnictva. Jezdí se sem učit, jak je možné, aby třičtvrtemiliónová organizace pracovala osmdesát let - a stále byla současná, respektovaná společností a přitažlivá pro mládež.

V Gilwellu dnes vypadá vše jako před třicet let, i když v počátcích zde asi nebylo parkoviště ani elektřina.

Jistě jsi nebyl první Čech...?

Již v šerém skautském dávnověku se do této "univerzity skautingu" sjížděli vůdci z celého světa. Od nás sem první dorazil F.A. Elstner v roce 1922 a po návratu založil tradici lesních škol. Mezi další nositele gilwellského šátku patří třeba bratři Milota a Velen Fanderlikové a Egon Sucharda. V roce 1948 měl jet do

peň skautského vzdělávání. Aby bylo na první pohled vidět, že dotyčný je absolventem gilwellského kursu, nosí šedorůžový šátek s tartanem klanu McLarenů (na znamení věčnosti muži, který Gilwell skautům věnoval) a kopii dřívku z dnes již dávno rozebraného afrického náhrdelníku. Ten kdysi dostal B-P darem od náčelníka kmene Zulu. Gilwellský šátek se nikdy nenosí při práci s dětmi v oddíle, aby se absolventi nevytahovali. Proč naši lesoškoláci nenosí stejné označení jako jejich kolegové na celém světě, nevím. Třeba chtěli mít něco zvláštního a tak od dob oné první lesní školy F.A. Elstnera nosí šedé šátky s vyšitými stany tee pee, jak to prý navrhl jeho manželka. Ve světě musíme zpravidla vysvětlovat, co že to vlastně znamená.

Liší se i jinak naše lesní školy?

Ovšem rozdílů mezi českými LŠ a gilwellskými kursy je mnoho. Již čtvrt roku předem jsem dostal obsáhlý dopis s pokyny a knihu s obsahem kursu. Každá ze čtyř družin, užívajících již od prvopočátků stejné jméno, pracuje během kursu samostatně, převážně formou brainstormingů (viz Skauting č. 2/92), často s využitím audiovizuální techniky. Výsledky své práce předává ostatním na společných setkáních. Instruktory se nechovají jako učitelé ve škole a snaží se účastníky vyprovokovat k vlastní činnosti. Každá skupinka má svého poradce, připraveného při zaměstnání kdykoliv pomoci, a kromě toho má každý frekventant svého "p.t.a." (Personal Training Advi-

Je nějaká snaha, aby naše lesní školy byly uznány i mezinárodně?

Světové ústředí by jistě podpořilo myšlenku "českého Gilwellu" - budeme-li ochotni a schopni začít přizpůsobovat vzdělávání činovníků současnosti. Odbor LŠ právě přepracovává všechny podmínky a byl bych rád, kdyby si trochu všiml i mé práce "Lineární systém výchovy vůdců v ČR". V rámci Wood Badge projektu jsem ji poslal také P. Pijolletovi, zodpovědnému za tuto otázku v Ženevě. WOSM nám v oblasti výchovy nebudou nic předepisovat, ale také ho nikdo nedonutí vydat statut Wood Badge něčemu, co jím není. Ale mám za to, že se některé metody práce z Wood Badge kursů už uplatňují i u nás. Uplatňují se všude tam, kde se instruktory a frekventanti na různých kursech rozhodli pracovat dohromady. Tam, kde nejsou účastníci kursů bráni jako nezvedené zaostale děti, jimž je skauting nutno natlouci do hlav. Uplatňují se všude tam, kde si i přednášející uvědomili, že kurs může něco přinést i jim. Snažit se uvádět pracovní metody Wood Badge kursů do praxe je jedním ze základních úkolů jejich držitelů. Mohu-li být jedním z nich, cítím to i jako svou povinnost a věřím, že se řady nositelů Wood Badge budou rychle rozšiřovat i u nás.

Ondry Vankeho se ptala red.
vlevo: nejznámější skautská brána na světě z r. 1930

nahoře: "Bílý dům" - správní budova pozn. Gilwell čteme vždy "gilvel" a nikoliv "džilvel"

ČASOPISY, ZPRAVODAJE, OBČASNÍKY...

Zatímco posledně (Skauting č.2, říjen 92) jsme se zabývali spíše časopisy se širokým, téměř celostátním záběrem, představujeme dnes alespoň několik titulů regionálních, střediskových či oddílových.

Nechceme je hodnotit - každý má svůj styl, svá specifika. A nejdůležitější je, že slouží svému účelu a jsou připravovány s chutí a nadšením!

Proto uvádíme jen kontaktní adresy redakcí. Možná jste si všimli, že zajímavosti z některých časopisů se občas objeví i u nás, ve Skautingu.

TÁBORÁK - junácký zpravodaj Žižkovy oblasti (již 8. ročník)

Jiří Ríki Řeháček, Vídeňská 2776, 390 05 Tábor

HAVRANI - magazín 6.oddílu skautů Havlíčkův Brod (3. ročník), v časopise vychází pravidelná příloha Oddílový rádce Jiří Večeřa - Roll, Čechova 633, 580 01 Havlíčkův Brod

STOUPA HLÁSI - občasník RS kruhu střediska Vsetín

Pavel Drábek - Dazul, Jasénka 744, 755 01 Vsetín

KONDOR - zpravodaj 1. oddílu Junáka v Litoměřicích

Martin Lang - Pilot, Stránského 46, 412 01 Litoměřice

LOKALI - měsíčník 35. střediska Jaroslava Rady (8. ročník)

redakce : Junák - TOM , Nad Primaskou 13/895, 100 00 Praha 10

NOVOMESTSKÝ SKAUT - mesačník I. zboru skautů a skautek v Novom Meste nad Váhom

Josef Bojanovský - Pepča, Košíkárská 1431, 915 01 Nové Mesto nad Váhom
BLANÍK - čtvrtletník střediska Blaník, Praha 4

Katka Pšeničková, Sládkovičova 1243, 142 00 Praha 4 - Krč

blaník

ZKAZKY KMENE ŘVAVÝCH - středisko Junáka Psohlavci v Uherském Hradišti
Zdena Omelková, Štěpnická 1085, 686 06 Uherské Hradiště

Děkujeme všem, kteří nám své časopisy zaslali, ale ještě na ně nepřišla rada - v některém z příštích čísel najdete pokračování...
mr

NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY

NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY NOVÉ KNIHY

Junácká edice s agenturou LEPREZ vydala v edici Kniha táborového ohně 2. svazek, starší dobrodružné příběhy Miloše Kossiny: Poklady dobrodruží. Tímto svazkem končí spolupráce JE s LEPREZem. Edice KTO ale nekončí, příštím svazkem by měl být skautský román Fr. Lva: V táboře pod Malinovou horou. Skautské prameny na sebe nechaly čekat, ale nyní vydaly najednou tři perfektní příručky:

Mirko Vosátka: Skautské toulky přírodou

Václav Břicháček: Skautský oddíl I Skautský oddíl II - Program 1
Pět ódy na **Vosátkovy Toulky** je zbytečné. Ve svém vyznání čtenářům Fr. Nepil o knížce píše: „Já cítím rovnítko mezi sebou a Vosátkou ve smyslu sounáležitosti k přírodě a lásky k ní. Bohužel mezi jeho znalostmi a znalostmi mými je propastný rozdíl v můj neprospěch... Škoda, že jsem neměl tuto knížku v rukou, když jsem byl skautem. Prochodil bych svět s jinak otevřenými očima. Ale je dobře, že ji mají skauti dnes.

Asi dříve než já pochopí, že čistý vzduch není jen krásný, ale i nezbytný. A že mech není jen pastvou pro oči, ale že má naléhavý úkol pro život na Zemi...". Kniha je doplněna několika kapitolami Vladimíra Vurma Poznávání přírody, které byly v původním starším textu cenzurovány, a vyzdobena mnoha kresbami Mirko Vosátky.

Břicháčekův Skautský oddíl je příručka, kterou adepti čekatelských a vůdcovských zkoušek toužebně vyhlíželi! Knížka je studnou čistě, dobré vody poznání. Není rozvětklá a je současná. Je rozdělena na šest oddílů, hovořících o myšlenkových základech skautingu, výchově, metodice, vedení oddílu, psychologii i o tradicích a perspektivách. Poradí, vysvětlí, potvrdí jasně a stručně to, co mnozí z nás cítí, ale neumějí tak výstižně říci nahlas. Kdo chce být dobrým vůdcem, měl by mít tuto knihu po ruce. A ať mi nikdo neříká, že ji přečetl za dva dny. V takové knize se čte stránka hodinu a pak se o tom přemýšlí a přemýšlí...

Skauský oddíl - I obsahuje celou řadu skauských lilí a trojlístků z celého světa. Škoda, že tyto znaky tvoří pouze „výzdobu“. Koho zajímá, komu ten či onen znak patří, ať si vezme tužku a opiše si do knížky následující údaje:

str.9 - V. Británie 12 - Island 15 - Norsko 24 - Slovensko 36 - Česká rep. 39 - Finsko 46 - Belgie 49 - Bangladéš 56 - Súdán 58 - Irsko 63 - Argentina 65 - Francie 67 - Honduras 74 - Belgie 77 - Dánsko 85 - Španělsko 89 - Irák 95 - Venezuela 98 - Lichtenštejnsko 100 - Švédsko 103 - Čína (Tchaj-wan) 109 - Portugalsko 114 - Švédsko 118 - USA 122 - Nigérie 125 - Rakousko 130 - V. Británie 145 - Německo 157 - Salvador 160 - Francie 163 - Hongkong 167 - Kypr 170 - Francie 175 - Pákistán

Windy

Skauský oddíl II - program I

je příručka pro vedoucí, přeplněná náměty na pestrou činnost během celého roku. V první části se dozvíme, jak vysvětlit přístupnou formou skauské zákony a jak to udělat, aby se staly nejen součástí oddílové činnosti, ale i každodenního života. Je

tu i vysvětlení základních skauských pojmů - třeba co je Gillwelský kruh, Den sesterství, nebo proč skládat zkoušku Tří orlích per. Jednotlivé zákony jsou doplněny množstvím citátů a přísloví. V druhé části najdeme návody na výpravy, průzkumy a pozorování v přírodě.

Příručky lze objednat na adrese:

Nakladatelství Skauting, Kosmonautů 359, 460 05 Liberec, číslo účtu v České spořitelny v Liberci: 1368959/468-0800

Z pera Mirko Vosátky vyšly v poslední době také dvě útlé brožurky:

A.B.Svojsík, náčelník zakladatel a Ze života prvního skauta

Ta první je spíš sledem vzpomínek na velké události, v nichž hrál ABS vůdčí roli. Vydal ji přístav vodních skautů Třebíč. V té druhé se líčí epizody ze života ŽP, které ovlivnily vznik skautingu a některých jeho zásad a tradic. Vydal ji 7. oddíl Junáka, 706 01 Opava západ. Obě knížky jsou k dostání buď přímo u vydavatelů nebo v pražské prodejně JUN. Mr

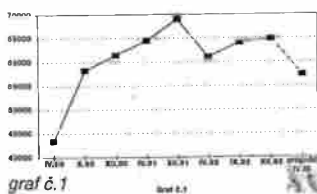
OHLÉDNUTÍ ZA REGISTRACÍ

Blíží se termín, kdy budou známy výsledky letošní jarní registrace.

Podívejme se společně na vývoj stavu členské základny, počtu oddílů a středisek. Jistě, že řec čísel není nejpřekvapivějším dokladem o kvalitě práce v našem hnutí, ale zároveň si musíme uvědomit, že právě na počtu dětí si můžeme v praxi ověřovat naše úspěchy a neúspěchy v činnosti všech složek Junáka.

Zmíněný vývoj zachycuje tabulka č.1. Pro lepší orientaci o stavu věkové skupiny do 18 let, na niž je naše činnost nejvíce zaměřena slouží graf č.1.

Počet členů do 18 let

graf č. 1

Vidíme, že po počátečním růstu nadšení pro práci v Junáku ubýlo od prosince 1991 k dubnu 1992 takřka 8 000 členů. Hromadný úbytek nebyl způsoben jen často uváděným odchodem oddílů z Junáka (těch odešlo ve zmíněném období 68), ale spíše tím, že v doregistracích vedoucí oddílů neuvádějí počty členů, kteří odejdou během roku a nově přichází ke stavu pouze přičítají. Tím se stav členské základny ke konci každého roku zvyšuje a neodpovídá tak skutečnosti. Jedině správný údaj je z dubnových registrací, kdy se v souvislosti s registrací platí příspěvky za všechny členy oddílů. Na rozdíl od mládeže do 18 let vzrůstá mírně počet dospělých a dnes tvoří 22 %.

Dovolili jsme si učinit malou prognózu. Jestliže nevyjde, budeme jenom rádi.

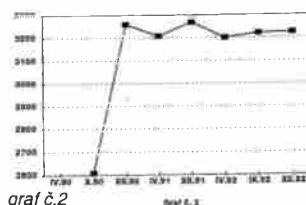
tabulka č. 1

	IV.90	X.90	XII.90	IV.91	XII.91	IV.92	IX.92	XII.92
celkem členů	56855	73898	78539	82537	87557	79337	82715	83560
z toho do 18 let	43383	58252	61453	64520	68998	61027	64057	64842
chlapci	25616	33238		35423	37913	33324	35041	35496
dívky	17778	25014		29097	31085	27703	29016	29346
dospělí	13462	15646	17086	18017	18559	18310	18658	18718
oddíly celkem		3150	3836	3847	3909	3843	3867	3871
z toho dětské		2609	3259	3207	3268	3200	3220	3224
střediska		585	595	662	670	688	682	678

Pokud bychom vzali pokles v období XII.91-IV.92 (takřka 12 %) a mechanicky jej přenesli do období XII.92-IV.93, mohl by stav dětí na konci sledovaného období klesnout na 57 000, což by bylo méně než k říjnu 1990. Zatímco odchod na přelomu let 1991/92 mohl být způsoben poklesem prvotního zájmu o skauskou činnost a neschopností některých oddílů přizpůsobit se požadavkům hnutí, může být odchod na přelomu let 1992/93 jednak projevem nespokojenosti se současným zastaralým systémem, který mládež a vedoucí neoslovuje a také zvýšenými finančními náklady na "skautování". Velký podíl na tomto úbytku má nesporně fakt, že mnoho vedoucích oddílů se věnuje podnikatelské činnosti a oddíly kvůli časové vytiženosti opouští.

Grafy č.2 a 3 zachycují počty dětských oddílů a středisek. Zde je zajímavý fakt, že zatímco počet oddílů mírně stoupá, počet středisek klesá. Zatímco v prosinci

Dětské oddíly

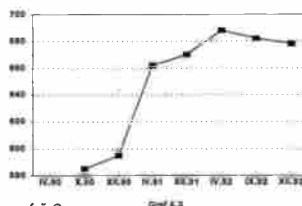

graf č. 2

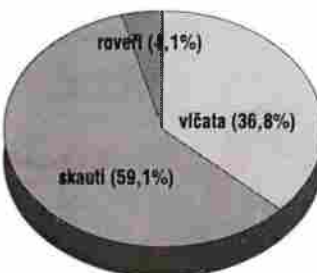
1991 bylo v oddíle průměrně 21 členů (nejméně v Ostravě a jižních Čechách 19 a nejvíce v Brně 23), v prosinci 1992 se stav průměrného oddílu snížil na 20 (jižní Čechy 18 a Brno 22).

Tabulka 2 zachycuje stav po doregistraci ke konci roku 1992 s úbytky či v případě roverů s nárůstem oproti prosinci 1991 a grafy č. 4 a 5 poměrná zastoupení

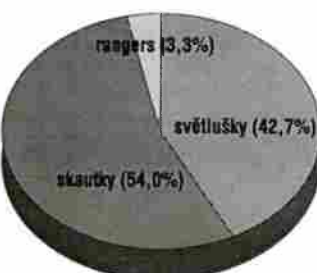
Počet středisek

graf č. 3

graf č. 4

graf č. 5

různých věkových skupin v obou kmelech.

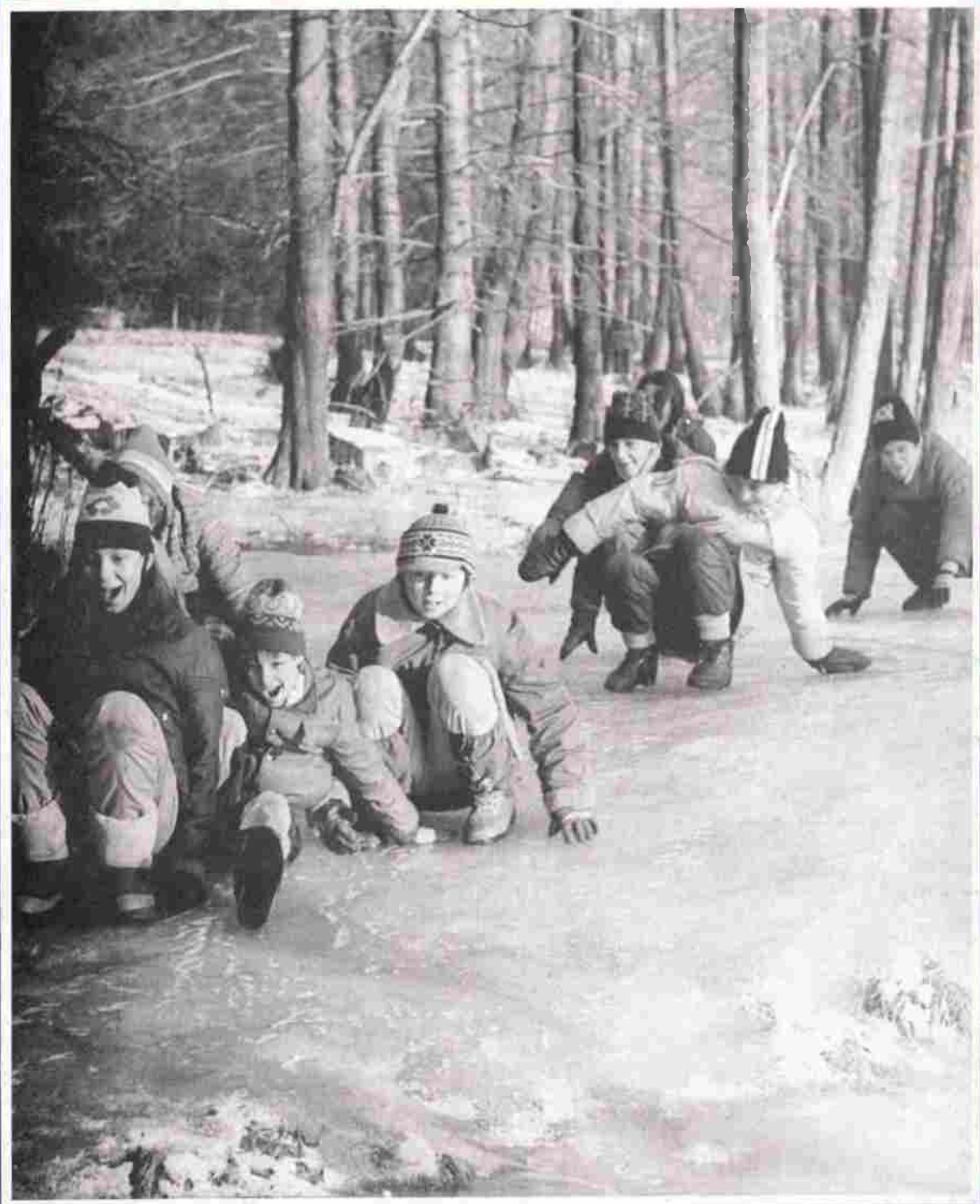
Toto bylo ohlédnutí do minulosti, a po výsledcích jarní registrace se k tomuto tématu vrátíme.

Ondra Vanke, Milan Žaloudek

tabulka č. 2

	XII.92	XII.91 %
vičata	13058	-7,4
skauti	20874	-6,8
roverři	1464	21,9
světlušky	12523	-7,9
skautky	15854	-3,8
rangers	969	-3,8

SKAUTING 7